تریبون

در حاشیه سخنان محسن رضایی درباره وقایع سیاسی اخیر

«بنیادگرایی» و «جاسوسان اسرائیلی»

حسن یوسفی اشکوری

هفته گذشته محسن رضایی در مصاحبه‌ای گفت که جاسوسان اسرائیلی با شناخت حساسیت‌ها، بعضی از افراد در وزارت اطلاعات ایران را در حمله به اتوبوس جهانگردان آمریکایی و نیز در قتل مرحوم داریوش فروهر تحریک کردند و هدف نیز یکی ایجاد بحران و ناامنی در جامعه بود و دیگر اخلال در سیاست تنش‌زدایی و بهبود روابط خارجی ایران. صرف نظر از صدق و کذب مدعیات این مصاحبه، یک نکته اساسی وجود دارد که تجارب تاریخی و منطق امور آن را تأیید می‌کند و آن تحریک پذیری کسانی از افراد ظاهراً دیندار و انقلابی و به اصطلاح غربیان، «بنیادگرا»، به وسیله عوامل جاسوس و بیگانه است.

تاریخ جنبشهای اسلامی ۱۵۰ سال اخیر در جهان اسلام، به خوبی مؤید این واقعیت است که شاخه بنیادگرایی این جنبش بیش از شاخه روشنفکری و نوگرایی و حتی نحله لیبرالی آن در معرض سوءاستفاده عوامل استعمار و قدرتهای مسلط جهانی قرار گرفته است، چراکه مبانی معرفتی و فکری و برخی خصوصیات شخصیتی این شمار افراد (به ویژه رهبرانشان) به گونه‌ای است که به سادگی ابزار دست دشمن قرار می‌گیرند؛ دشمنی که مدعی جهاد مقدس بر ضد آن هستند. برخی از این مبانی فکری و ویژگیهای شخصیتی عبارت‌اند از: ۱- خود حق پنداری مطلق ۲- جزمیت ۳- تعصب ۴- جهل نسبت به دین و واقعیت‌های جهان ۵- یک سویه اندیشی ۶- کینه و نفرت به هرچه غیر «خودی» و بیگانه (مکاتب و مذاهب، تمدنها و فرهنگها، اشخاص، احزاب و...) و ۷- انحصار مبارزه و مقاومت در برابر دشمنان و کافران و غربیان به خود.

در یک سطح کلان می‌توان گفت مطلق اندیشان یک سویه نگر و متعصب خیلی بیشتر از روشنفکران و اهل تفکر و علم (ولو غربگرا) آمادگی و استعداد ابزار شدن در دست غربیان را دارند. دلیلش نیز روشن است. اهل اندیشه و فکر به هر حال اهل پرسش و چون وچرا و تحلیل و جمع بندی است و به سادگی سخنی را نمی‌پذیرد و آسان در خدمت کسی (به ویژه اگر کسی یا جریانی را دشمن بداند) قرار نمی‌گیرد. اما آدم جاهل و متعصب خیلی راحت و بدون تأمل آلت فعل می‌شود و خدمتی به دشمن می‌کند که از هزار مزدور و مأمور نیز برنمی‌آید. فقط کافی است جاسوسان، تفکر و حساسیت و به اصطلاح «رگ خواب» طرف را دریافته باشند و «کینه شتری» او را نسبت به جریانهای غیرخودی بدانند تا با نفوذ و تحریک او را برای هر عمل جنایتکارانه (ولو خلاف تمامی معیارهای انسانی یا دینی و مصالح ملی) آماده کند.

در هندوستان گاه عوامل استعمار بعضی از مسلمانان متعصب یا هندوهای جاهل و بنیادگرا را علیه انگلیسی‌ها و یا بر ضد یکدیگر تحریک می‌کردند تا در نتیجه یا تفرقه بیندازند و حکومت کنند و یا بهانه‌ای برای سرکوب پیدا کنند و از طرف دیگر امتیاز بگیرند. برخی سیاست‌ها و اقدامات اخوان المسلمین در سال‌های ۱۹۴۰ تا ۱۹۷۰ در مصر، کاملاً یا برخاسته از تحریکات مستقیم و یا غیرمستقیم عوامل بریتانیا و آمریکا و متحدانشان بوده و یا محصول اقدامات به نفع بیگانگان بود و به زیان منافع ملی و حتی اسلام و ارزش‌های دینی. برای استعمار غربی هیچ چیزی خوشایندتر از فروریختن اعتبار معنوی و لکه‌دارشدن سیمای انسانی و اخلاقی و فکری اسلام نیست. سیاست اخوان در دهه پنجاه و شصت مبنی بر «حاکمیت شرعی» (آن هم با تفسیر فقهی و غایت‌گرایانه) و یا «سقوط دولت ملی» ناصر، با هر انگیزه‌ای که بود نتیجه‌ای جز تقویت استعمار و تضعیف اسلام‌گرایی اصیل نداشت. نمونه روشن‌تر آن را در عصر نهضت ملی در برخی اسلام‌گراهای افراطی فدائیان اسلام مشاهده می‌کنیم. در آن شرایط که دولت ملی مصدق در محاصره دشمنان داخلی و خارجی بود و ادعایی جز استقلال‌خواهی و تأمین منافع ملی نداشت،

اکنون محسن رضایی بار دیگر از تجربه‌ای تلخ پرده برداشته و اعلام کرده است که کسانی به وسیله جاسوسان اسرائیلی، آن هم در مرکز مهمی چون وزارت اطلاعات، تحریک شده و از آنها برای حمله کردن و کشتن و اخلال در سیاست خارجی و داخلی دولت بهره برده است. آیا نباید از تاریخ بیاموزیم؟ پیامبر فرمود: «مؤمن از یک سوراخ دو بار گزیده نمی‌شود»! این سخن رضایی درست است که اسرائیلی‌ها از خاتمی بیش از هرکس دیگر ناراضی‌اند و از سیاست بهبود روابط با دنیا بیم دارند، پس چرا با وی و اندک اصلاحات او این اندازه مخالفت می‌شود؟

آخرین کلام این که من «توطئه نگر» نیستم و دایی جان ناپلئون هم نیستم که درباره هر حادثه‌ای بگویم «کار، کار انگلیسی‌هاست» اما «ساده‌نگر»ی هم نابخشودنی است و تجارب تاریخی و اسناد و مدارک مکتوب موجود در پرونده گروه‌های متعصب و جاهل (اسلامی یا ملی یا...) مانع از آن است که همه چیز را «حمل بر صحت» کنیم و بگوییم «ان شاءالله گربه است». حتی اگر عوامل خارجی را نادیده بگیریم، می‌توان دستاورد منفی و انحرافی و ضدملی و مغایر با ارزش‌های اسلامی اقدامات گروه‌های خشونت طلب و جاهل و متعصب و مطلق اندیش و خودخدابین را انکار کنیم؟ به راستی آیا گوش شنوا و چشم بینایی هست؟

عسگراولادی:
اجرای انتخابات دربست دست یک جناح است

گروه داخلی: دبیرکل جمعیت مؤتلفه اسلامی گفت: «با اینکه اجرای انتخابات شوراهای اسلامی به طور دربست در دست یک جناح است یعنی برخلاف تمام انتخابات دوره‌های گذشته دراین انتخابات تمام کارگزاران اصلی وزارت کشور و تمام استانداران، فرمانداران و بخشداران از یک جناح هستند، ولی ما نباید نگران باشیم چون آنان امانتداری می‌کنند و نباید دخالت جناحی اعمال شود».

به گزارش ایرنا، حبیب الله عسگراولادی در جلسه کانون این جمعیت که درمورد انتخابات شوراهای اسلامی برگزار شده بود افزود: «ما وظیفه داریم جناح مقابل را هم امین بدانیم».

وی افزود: «جناحی که اجرای انتخابات شوراهای اسلامی را مطلقاً در دست دارد نباید اصرار کند که نظارت هم تابع اجراست».

عسگراولادی گفت: «غیراز اینکه مسؤولان اجرایی دولتی از یک جناح هستند، هیأت‌های اجرایی هم عمدتاً و همه از همان جناح تعیین شده‌اند و کار اخذ رأی و حفظ و شمارش آن همه در دست یک جناح قرارگرفته است».

وی افزود: «در قانون مسؤولیت نظارت بر انتخابات شوراهای اسلامی به مجلس سپرده شده است و اکنون مجلس در حال دادن امتحان است که آیا می‌تواند نظارت واقعی کند یانه».

وی با اشاره به بروز اختلاف در هیأت مرکزی نظارت گفت: «اقلیت برای از رسمیت انداختن جلسات این هیأت، برنامه پرسروصدایی راه انداختند، جلسه را ترک کردند و حتی مصاحبه تشویش‌آوری داشتند که بی‌شک این رویه تأثیر مثبتی بر مشارکت مردم ندارد».

دبیر کمیسیون حقوق بشر اسلامی:

جرم سیاسی تعریف می‌شود

گروه داخلی - دبیر کمیسیون حقوق بشر اسلامی گفت: پس از شش ماه فعالیت کمیته علمی طرح تعریف «جرم سیاسی و مصادیق و روند رسیدگی قضایی آن» در این کمیسیون و توسط استادان برجسته حقوق و علمای حوزه تدوین شد. به گزارش ایرنا، محمدحسن ضیایی فر افزود: این کمیته علمی که شامل استادان برجسته دانشگاه و حوزه بود طرحی جامع با ۲۹ ماده تهیه و هفته پیش تقدیم ریاست قوای مجریه و قضائیه شد.

وی افزود: تدوین کنندگان طرح مزبور طی روزهای آینده با آیت الله یزدی رئیس قوه قضائیه و آقای خاتمی دیدار می‌کنند و جوانب موضوع را تبیین خواهندکرد.

ضیایی فر گفت: پس از نشست هیأت تدوین کننده طرح «تعریف جرم سیاسی» با رئیسان قوای مجریه و قضائیه، طرح مزبور منتشر می‌شود تا عموم کارشناسان و حقوقدانان نظرات خود را اعلام کنند و زمینه تدوین قانونی جامع را در مجلس فراهم آورند.

اتحادیه اسلامی دانشجویان و دانش‌آموختگان:

فشار جناح سنتی روند توسعه سیاسی را در وزارت کشور کند کرده است

گروه داخلی- اتحادیه اسلامی دانشجویان و دانش‌آموختگان دانشگاه‌ها ومراکز آموزش عالی با انتشار بیانیه‌ای به مناسبت مخالفت وزارت کشور بابرگزاری تجمع از سوی این تشکل اعلام کرد که روند توسعه سیاسی و تلاش برای حاکمیت قانون در وزارت کشور کند و تضعیف شده است.

دراین بیانیه پس از اشاره به استیضاح عبدالله نوری از سوی جناح راست آمده است: «فشار جناح سنتی بر وزارت کشور که وظیفه رفع موانع توسعه سیاسی را برعهده دارد، نتیجه مورد دلخواه جناح شکست خورده در دوم خرداد را به دنبال داشت».

در ادامه این بیانیه با اشاره به آزادی فعالیت سیاسی شهروندان و حفظ امنیت آنان آمده است: «وزارت کشور و شخص وزیر به این موضوع مهم دقت کافی ندارد... وزیر کشور غیر از تکرار شعارهای زیبا عملاً در جهت توسعه سیاسی حرکت نکرده است... به همین دلیل باید بپذیرند که وزیر سابق می‌دانست چه برنامه‌ای تدارک دیده‌اند که شروط برای پذیرش تصدی نیروی انتظامی را قبول نکرد. وزیر سابق می‌دانست که سیاست چانه زنی و تسامح با کسانی که برای حقوق قانونی شهروندان ارزشی قایل نیستند، جز عقب نشینی از سنگر دفاع از حقوق شهروندان نخواهد بود».

در بخش دیگر این بیانیه به تأمین نشدن فعالیت آزاد احزاب و گروه‌ها اشاره شده و آمده است: «هنوز احزاب قدیمی حق فعالیت ندارند، بدون این که در هیچ محکمه صالحی فعالیت آنان ممنوع شده باشد. احزاب جدید نیز گروه‌هایی را دربر می‌گیرد که در چارچوب خط قرمز جدید یعنی تعریف غیرقانونی خودی و غیرخودی- لزوماً تمایل به چپ یا راست- قرار بگیرند». در ادامه بیانیه به ذکر تاریخچه ارائه درخواست برگزاری تجمع از سوی این اتحادیه به وزارت کشور و مخالفت‌های پیاپی کمیسیون ماده ۱۰ پرداخته شده و آمده است: «راستی کمیسیون ماده ۱۰ دادگاه است! واقعاً این توسعه سیاسی است که یک کمیسیون که رئیس آن دبیر اجرایی یک حزب مخالف دولت و دو عضو برجسته دیگر نیز بارها مخالفت خود را با برنامه‌های توسعه سیاسی اعلام کرده‌اند، بتوانند پروانه یک حزب رقیب را لغو کند؟ آیا وزارت کشور دراین زمینه پاسخگو نیست؟ آیا مسؤولان وزارت کشور قرار است دایماً در مقابل جناح انحصار و خشونت عقب نشینی کنند؟».

دراین بیانیه اضافه شده است: «راستی تشکل یا حزبی که اجازه برگزاری تظاهرات یا تجمع نداشته باشد، حق انتشار دیدگاه‌های خود از طریق نشریه یا ارگان رسمی را نیز ندارد، دبیرکل آن حزب از سوی وزارت کشور و هیأت نظارت برای انتخابات شورا، خبرگان رهبری و رئیس جمهوری دارای صلاحیت تشخیص داده نمی‌شود و دفتر آن حزب به صورت غیرقانونی اشغال شده و مسؤولان وزارت کشور نیز هیچ اعتراضی نمی‌کنند، دارای چه امتیازی است که قرار است کمیسیون ماده ۱۰... آن امتیاز را لغو کنند!؟»

این اتحادیه همچنین از سکوت وزارت ارشاد در مقابل درخواست دریافت مجوز انتشار و بی نتیجه ماندن ۳ سال و نیم انتظار برای انتشار نشریه گلایه کرده است.

میدان امام اصفهان صحنه منازعات سیاسی

گروه داخلی- خبرگزاری رویتر در گزارشی به تحلیل اوضاع سیاسی اصفهان پرداخت و میدان امام این شهر را، که زمانی صحنه چوگان بازی جنگجویان شاه عباس صفوی بود، به عنوان آینه تمام نمای منازعات سیاسی حاضر توصیف کرد.

براساس این گزارش، اصفهان هم اکنون به صحنه پرتلاطم نبرد میان طرفداران گسترش آزادیهای سیاسی از یک سو و مقاومت تندروها از سوی دیگر بدل شده است.

رویتر می‌افزاید: «انتخابات شوراها که اواخر ماه جاری برای نخستین بار در ایران برگزار می‌شود عرصهٔ آزمایش آینده برای دوطرف به شمار می‌رود».

رویتر دراین تحلیل به ماجرای زدوخورد نماز جمعه اصفهان اشاره کرد و به نقل از علی اصغر غروی یکی از علمای دینی این شهر نوشت: «آنها با چوب و چماق و سنگ و میله آهنی به نماز جمعه اصفهان آمدند، سیم بلندگوها را قطع کردند و همزمان با آغاز خطبه‌های امام جمعه به طرف جایگاه هجوم آوردند. نیروهای مسؤول هم تنها در کناری به تماشا ایستادند و هیچ دخالتی نکردند، لیکن محافظان شخصی امام جمعه به تیراندازی هوایی روی آوردند. مردم برای محافظت از آقای طاهری یک سپر انسانی تشکیل دادند و امام جمعه تنها به ادای همان چند کلمه اکتفا کرد و در حالی صحنه را ترک گفت که عبا و عمامه‌اش رها شده بود».

این خبرگزاری سپس به اندیشه سیاسی جلال الدین طاهری امام جمعه اصفهان اشاره کرد و افزود: «آیت الله طاهری روحانی بلندپایه سرشناس در اصفهان، تنها امام جمعه مطرح یک شهر بزرگ درایران به شمار می‌رود که آشکارا از اصلاحات لیبرالی محمد خاتمی رئیس جمهوری حمایت می‌کند».

به نوشته رویتر، این اندیشه طاهری افزون بردرخواست اخیر وی، مبنی بر پالایش وزارت اطلاعات از تندروها، خشم ستیزه‌جویان راستگرا را که تاکنون از گزند مجازاتها درامان بوده‌اند برانگیخته است. همچنین انتقادهای وی از نحوه رفتار با آیت الله منتظری خشم تندروها را دوچندان کرده است.

این خبرگزاری همچنین نوشت: «حمله به آیت الله طاهری که چندی پیش بسیاری از سیاستمداران اصلاح طلب و روشنفکران اسلامی را به سخنرانی و تبادل نظر در مراکز فرهنگی‌اش در ایام ماه مبارک رمضان دعوت کرده بود با مخالفتهای شدید مردمی روبرو شد و آقای خاتمی را برآن داشت که کمیسیونی برای تحقیق دراین باره تشکیل دهد».

رویتر افزود: «تازمان روشن شدن نتایج تحقیقات و یافته‌های اعضای کمیسیون، اصفهان این شهر دومیلیونی که تقریباً برای دوقرن پایتخت ایران بوده است، در جوی مملو از التهاب و جوش وخروش بسر می‌برد».

دراین تحلیل با اشاره به تنشهای موجود در مدارس مذهبی اصفهان و کشیده شدن آن به سطح شهر آمده است: «در بسیاری از کشورهای جهان این گونه مباحث و اختلاف نظرهای محرمانهٔ مذهبی و فقهی، از چارچوب مدارس و مراکز مذهبی به خارج نفوذ نمی‌کند لیکن در اصفهان این مسایل به قول معروف نقل محافل عام و خاص سراسر شهر است».

خبرنگار خصوصی

کودتای سیاسی

هفته نامهٔ نیوزویک در گزارشی از تحولات اخیر در وزارت اطلاعات می‌نویسد: خاتمی به طور ناگهانی دست به یک کودتای سیاسی زد و وزارت اطلاعات را وادار کرد مسؤولیت قتل‌هایی را که نیروهایش در آن دست داشتند به عهده بگیرد که در نهایت، این اقدام وی منجر به استعفای وزیر اطلاعات ایران شد.

این هفته نامه می‌نویسد: اگر کشتن نویسندگان به دلیل جلوگیری از صدای آزادی بوده باشد اثری که برجای گذاشته است کاملاً برعکس است.

جاجرم در کنترل

نیروهای انتظامی از ساعت ۲۲ روز سه شنبه اوضاع شهر جاجرم را تحت کنترل درآورده‌اند. پیش از این ساعت اهالی شهر با آتش روشن کردن در نقاط مختلف شهر و شکستن شیشه برخی مغازه‌ها و بانک‌ها اعتراض خود را به آنچه تغییر مصوبهٔ هیأت دولت در زمینهٔ تغییر مرکزیت این شهرستان از شهر جاجرم به گرمه و جاجرم بیان می‌کنند، ابراز داشته بودند. شاهدان در شهر جاجرم گفته‌اند سه شنبه شب صدای تیراندازی شنیده‌اند و برخی نیز اظهار داشته‌اند که نیروهای انتظامی برای متفرق کردن مردم از گلوله‌های حاوی گاز اشک‌آور استفاده کرده‌اند.

شهرهای گرمه و جاجرم (واقع در استان خراسان) هفت کیلومتر با یکدیگر فاصله دارند که اهالی گرمه نیز خواستار مرکزیت شهرستان جاجرم به نام گرمه و جاجرم هستند.

قتل‌ها موجب ایجاد رفورم شده است

روزنامه واشینگتن تایمز به نقل از آرش فروهر نوشته است: «قتل‌ها موجب ایجاد رفورم شده است». وی گفته است: «آدم کش‌ها فکر می‌کردند با کشتن پدر و مادر من به بهشت خواهند رفت». فروهر همچنین تأکید کرده است در ایران هیچگونه حمایتی از گروه مجاهدین خلق نمی‌شود و اینان هیچ پایگاهی در میان ایرانیان ندارند.

۵ روز تا شورا

گروه داخلی

پیش درآمد: تبلیغات

هفته گذشته در حالی که هنوز هفت روز به آغاز رسمی تبلیغات انتخاباتی فرصت باقی مانده بود جناح‌های اصلی کشور وارد رقابت تبلیغاتی - انتخاباتی شدند. شهروندان تهرانی در اولین روز هفته گذشته با آویزهای بزرگ و رنگینی روبه رو شدند که خبر از «شهر سبز، زندگی سبز» می‌داد. در نگاه اول آنچه از این پوسترها و پلاکاردهای منقش به پرچم ایران و میدان آزادی و مضمون حدیث امام صادق (مبنی بر زندگی بانشاط و شهر آباد) برمی‌آمد متعلق به گروه‌های اصطلاحاً نوگرا و اصلاح طلب (مانند جبهه مشارکت یا حزب کارگزاران) بود. اما به تدریج امضاهای مهم این پلاکاردهای چندمتری خوانده شد و روشن شد که این بار این جناح محافظه کار و سنت گرا است که سخن از زندگی بانشاط می‌گوید! به نظر می‌آید محافظه کاران رمز شکست خود را در دوم خرداد در ضعف تبلیغات دیده‌اند و به مهندسی افکار عمومی روی آورده‌اند. در برابر، حزب کارگزاران که همواره استاد تبلیغات بود در این عرصه پس افتاد. حتماً شهروندانی که بزرگراه‌های شهر را طی هفته گذشته طی کرده‌اند پلاکاردهای کوچک بی رنگ ناخوانایی را دیده‌اند که در آن ذیل سه شعار همیشگی این حزب یعنی: عزت اسلامی، تداوم سازندگی و آبادانی ایران عبارتهایی در وصف پیوند شورا و سازندگی نقش بسته بود... جبهه مشارکت ایران اسلامی (مدرن ترین گروه سیاسی جناح چپ) در این انتخابات توانسته است قدرت تطبیق خود با نمودها و روش‌های جدید رقابت سیاسی نشان دهد و به این ترتیب ضعف تاریخی جناح چپ در بهره گیری از روش‌های تبلیغاتی و عقب افتادن از رقبای لیبرال و محافظه کار را جبران کند. آنچه در پلاکاردهای این گروه بیش از همه جلب نظر می‌کند نام و نشان «جبهه مشارکت ایران اسلامی» است. شعار جبههٔ مشارکت تحکیم پیوند دولت و ملت است پلاکاردهای جبهه مشارکت سهم اندکی از فضای تبلیغاتی شهر را پوشش داده، درعوض چشم گیرترین تبلیغ از آن تشکل‌های اسلامی همسو است با پلاکاردی که مسلماً پرخرج ترین تبلیغ انتخاباتی تا این لحظه بوده است.

در اواسط هفته گروه فراگیرتری از جبهه مشارکت به نام ائتلاف بزرگ گروه‌های خط امام (مدافعان جبهه دوم خرداد) با شعار: «شهر ما، شهر قانون، شهر زندگی» به جمع گروه‌های حاضر در فضای تبلیغاتی پیوستند که در آن احزابی چون جبهه مشارکت، سازمان مجاهدین انقلاب، دفتر تحکیم وحدت، حزب همبستگی و چند گروه اقماری جناح چپ حضور داشته‌اند.

نامزد شورای اسلامی شهراسلام شهر
آبادانی و زیبائی برای شهر
آسایش و رفاه برای مردم
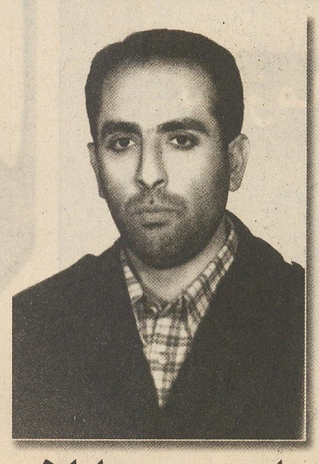
داود جولانی
کاندیدای نسل جوان

مرضیه گیوه چی یزدی
مشاورت در امور
متابعت از بهترین قول
مشارکت در نیکوترین عمل
لیسانس
علوم سیاسی

کاندیدای شورای اسلامی شهر تهران

کره، گوشت، مرغ
ارائه پروفرما بانازلترین قیمت ومحمل سریع
شرکت ستاره طلایی خاور میانه
تلفن: ۸۸۴۶۲۳۱
تلفکس: ۸۸۳۹۳۷۱

مرکز پخش بهار صنعت
پارس مشعل
اولین صادر کننده مشعل از آسیا به اروپا
قابل توجه کلیه همکاران گرامی صنف تاسیسات، مهندسین محترم سازمانها، کارخانجات و ارگانها.
شرکت پارس مشعل جهت رفاه حال مصرف کنندگان گرامی و جلوگیری از هرگونه سوء استفاده مرکز پخش محصولات خود را در تهران معرفی مینماید.
فروشگاه بهار صنعت
مرکز پخش: آدرس: تهران - خیابان طالقانی شرقی، ابتدای بهار شمالی، پلاک ۱۴۵/۱، بهار صنعت تلفکس: ۷۵۲۵۶۸۹-۷۵۱۰۴۸۶
دفترمرکزی: تهران - خیابان کریم خان زند، نبش سپهبد قرنی، شماره ۲۰۸، طبقه سوم تلفن: ۳-۸۸۳۰۵۷۱ فاکس: ۸۸۲۶۹۰۷

PRICE: 500 RIALS
NESHAT IRANIAN INDEPENDENT DAILY
بها: ۵۰۰ ریال

نشاط

روزنامه جامعه مدنی ایران

• NESHAT • No. 2 • Vol. 1 • Feb,21,1999 • New Series •
• یکشنبه ۲ اسفند ۱۳۷۷ • ۵ ذیقعده ۱۴۱۹ • دوره جدید سال اول • شماره۲ •

CASIO

CASSETTE dena
دنا کاست
انتخاب
نسل جوان

ورزشی Sport | سیاسی Politics | اجتماعی Social | اقتصادی Economic | ادب و هنر Arts & Litrarture

عسگر اولادی :
سرنوشت انتخابات شوراها
در دست یك جناح است

Iran

کارفرمایانی که کارگر خارجی
استخدام کنند
محکوم به زندان
می شوند

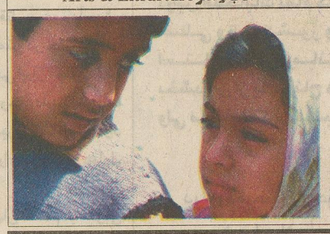

برنامه گفت وگوی بین المللی تمدنها اعلام شد

حزب مشارکت ایران اسلامی پروانه فعالیت گرفت

صفحه ۳

مرکز بین المللی گفت وگوی تمدنها که تحت مسؤولیت جواد فریدزاده کار خود را از یک هفته پیش آغاز کرده است،طی اطلاعیه ای برنامه های خود را اعلام کرد.

در این اطلاعیه با اشاره به این که مرکز بین المللی گفت وگوی تمدنها تصمیم دارد در زمینه های گوناگون آموزشی، فرهنگی، ادبی، هنری و سیاسی فعالیت کند نخستین دورهٔ آموزشی فلسفه را تحت عنوان «آشنایی با اندیشه کی یرکیگارد» از روز چهارشنبه ۱۲ اسفندماه برگزار می کند.

در این اطلاعیه برنامه های این مرکز در داخل کشور و خارج کشور اعلام شده است.

بعضی از فعالیت های برون مرزی این مرکز که در جهت حمایت از شعار «گفت وگوی تمدنها» که توسط ریاست محترم جمهوری مطرح شده است با همکاری وزارت امور خارجه و بعضی فعالیت های دیگر که جنبه فرهنگی هنری دارد مانند تاریخ تمدن، باستان شناسی، مردم شناسی و همکاری با موزه های بزرگ جهان با همکاری سازمان میراث فرهنگی انجام خواهد شد.

در بخش دیگر از این اطلاعیه درخصوص برنامه های این مرکز در داخل کشور آمده است: این مرکز تصمیم دارد دوره های کوتاه مدت و بلندمدت برای آشنایی مردم ایران با تمدن، تاریخ، فرهنگ، هنر و ادبیات کشورهای مختلف برگزار کند از این رو به زودی دوره های تدریس زبان های سانسکریت، لاتین و یونانی در این مرکز برگزار خواهد شد. این مرکز با دعوت از بزرگترین اساتید معتبر جهانی در رشته های مختلف انسان شناسی فرهنگی، مردم شناسی، فلسفه حقوق، جامعه شناسی سیاسی دوره های آموزشی برگزار خواهد کرد تا این علوم در ایران توسعه و تعمیق یابد و زمینه های لازم تئوریک برای ورود جدی اهل نظر به مبحث «گفت وگوی تمدنها» حاصل شود.

صفحه ۳

عبدالله نوری: برداشت شورای نگهبان از نظارت استصوابی سلب حقوق الهی مردم است

گروه داخلی – گردهمایی «جبهه مشارکت ایران اسلامی» با عنوان «جوانان و شوراها» روز گذشته در دانشگاه امیرکبیر و با حضور نامزدهای این جبهه برگزار شد.

به گزارش خبرنگار ما در این مراسم ابتدا صدیقه وسمقی نامزد اختصاصی ائتلاف گروه های دوم خرداد پشت تریبون قرار گرفت و شعری قرائت کرد.

پس از او مریم عبدی یکی از جوانان عضو جبهه به نمایندگی از همسالان خود گفت: «من حق دارم به عنوان یک جوان هفتادوهفتی سخن بگویم و نه جوان پنجاه وهفتی». سپس عبدالله نوری سخنران اصلی این مراسم گفت: «هیچ فردی نمی تواند حق الهی حاکمیت مردم برسرنوشت خود را از آنها سلب کند، حتی با توسل به قانون».

عبدالله نوری افزود: «اتفاقاتی که در روزهای اخیر افتاده و سرچشمه آن در برداشت شورای نگهبان از قانون به شکل نظارت استصوابی است، مصداقی از این سلب حقوق الهی مردم است».

صفحه ۳

عبدالله نوری: برداشت شورای نگهبان از نظارت استصوابی سلب حقوق الهی مردم است

همین صفحه

از سال آینده

نظام آموزشی کشور سالی – واحدی اجرا می شود

صفحه ۹

طرح روز

سعید درمبخش

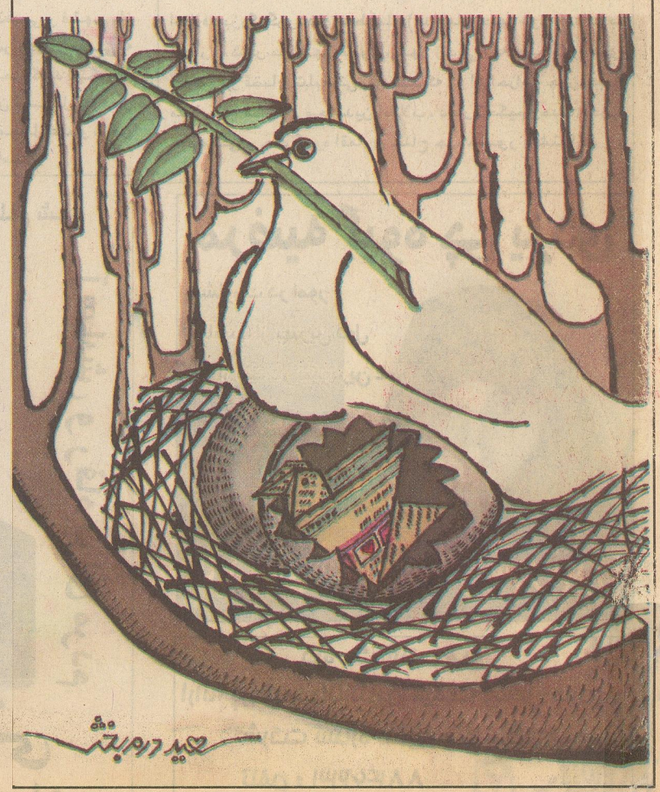

آگهی ویژه

رضا فردوس
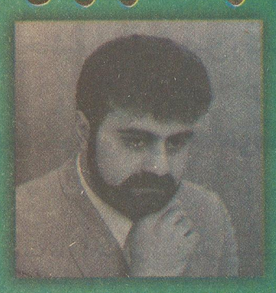
کاندیدای نسل جوان
شورای اسلامی شهر کرج

مهندس شهلا فخار زاده
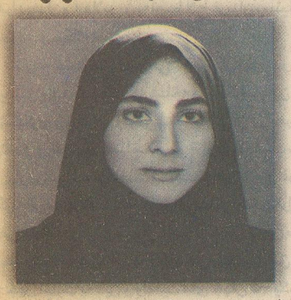
شورای اسلامی شهر تهران

مرضیه گیوه چی

لیسانس علوم سیاسی
شورای اسلامی شهر تهران

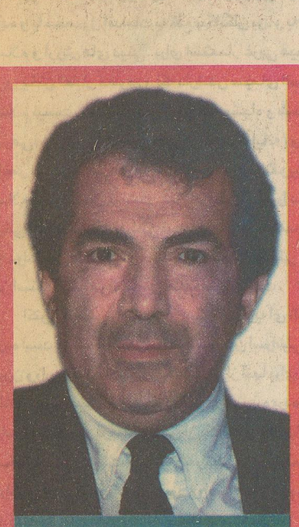
برای تهرانی سالم، زیبا و آباد،
به نامزد منفرد شورای شهر تهران
صادق (رحیمی)
رأی دهید.

رنگ سحر

اولین تولید کننده
رنگهای ساختمانی
دارنده گواهی مدیریت کیفیت
ISO 9001

سازمان آگهی های روزنامه نشاط
۸۷۷۷۶۷۹، ۸۷۷۹۱۲۵، ۸۷۷۷۲۷۷، ۸۷۷۷۲۶۲
۰۹۱۱۲۱۹۷۱۰۳

یک نگاه

کدام رسانه مدنی است؟

محمد قوچانی

در ادبیات سیاسی دوم خرداد، جامعهٔ مدنی از جملهٔ مشهورترین واژه هاست و به دنبال آن واژگان دیگری متولد شده اند که فهم هر یک به نوعی در فهم فضای سیاسی کشور مؤثر است، ازجمله این واژگان مفهوم رسانهٔ مدنی است. رسانهٔ مدنی فرزند دوم خرداد و ارگان جنبش جامعهٔ مدنی است. بی گمان اگر دوم خردادی نبود رسانه مدنی نیز نبود. یا حداقل تولد آن به تأخیر می افتاد. اما رسانه مدنی چیست و با دیگر انواع و ژانرهای رسانه ای چه تفاوتی دارد؟ به نظر می رسد گویاترین نقطه عزیمت برای فهم این معنا تأمل در مطبوعات از منظر جامعه شناسی سیاسی و سنخ شناسی باشد: در یک رده بندی ساختاری هرم قدرت سیاسی را می توان به چهار لایه افقی تقسیم کرد. هر کدام از این لایه ها در برگیرنده یک بافت اجتماعی است که با قدرت سیاسی نسبتی جداگانه دارد:

۱. در فوقانی ترین سطح (رأس هرم) مصدر مفهوم مطلق قدرت و مظهر اقامه تامه آن قرار دارد که مناسب ترین واژه برای توصیف آن در جغرافیای سیاسی ایران، واژه (Government) است.

رسانه های وابسته به این حوزه از هر سه حیث نحوه ارتزاق، تعیین خط قرمز و اتخاذ موضع سیاسی، شایسته این نام گذاری هستند. چرا که هم از اموال حکومتی تغذیه می شوند (و در نتیجه علی القاعده تأمین هستند) و هم در مقابل به دفاع از حکومت (به طور کلان، بنیادی و مطلق) می پردازند. این دفاع بهای تامینی است که از سوی حاکمیت در جهت بقای رسانه های مذکور تضمین می شود. رسانه های وابسته به حاکمیت در دفاع از آن می کوشند موضعی فراجناحی اتخاذ کنند و با پذیرش خط قرمز رسمی حکومت، فرکانس امواج اطلاع رسانی خود را در همان محدوده تنظیم کنند هر چند که در عمل چنین تعریف رسمی و مشخصی از خط قرمز تثبیت نمی شود و با در معرض اجتهاد قرار گرفتن به سوی تأویل و تفسیر سوق داده می شود. اما در نهایت همه، حداقل دفاع از حاکمیت را سرمشق خود قرار می دهند. در ایران امروز حداقل ۵ رسانه نوشتاری (اطلاعات، کیهان، جمهوری اسلامی، همشهری و ایران) در این طیف قرار می گیرد.

همه این روزنامه ها (نیز تنها رسانه دیداری- شنیداری کشور: صدا و سیما) در دفاع از نظام سیاسی (جمهوری اسلامی) دکترین رسمی و نیز چهره های اصلی آن هم قسم و هم داستان هستند با این تفاوت که بعضی به دلیل تمایلات جناحی (تمایل به بافت زیرین) در اولویت بندی نسبت به چهره ها یا حتی تیپ بندی آنها تفاوت دارند.

به طور مشخص در این میان روزنامه های اطلاعات، جمهوری اسلامی و ایران وفادارترین روزنامه های حاکمیت محسوب می شوند و روزنامه های همشهری و کیهان نوعا» در بافت زیرین هرم قدرت (رده رسانه های حزبی) در رفت و آمد هستند. روزنامه های این طیف را چهره های وفادار به حاکمیت اداره می کنند و عملا» سیستم مدیریتی آنها جزیی از دستگاه اداری کشور است. رسانه های وابسته به حاکمیت از سه

عبدالله نوری: برداشت شورای نگهبان از نظارت استصوابی سلب حقوق الهی مردم است

بقیه از صفحه اول-

وی تأکید کرد: «ما نمی توانیم قانونی را تصویب کنیم که با اصول قانون اساسی تضاد داشته باشد... اینکه در قانون عادی اعتقاد به قانون اساسی و ولایت مطلقه فقیه بیاید برخلاف نص صریح قانون اساسی است، چراکه در اصل بیست وسوم قانون اساسی تفتیش عقاید ممنوع شده است و حتی اسلام که مقدم بر قانون اساسی است حکم به ظاهر افراد داده نه باطن... اگر من در شورای نگهبان بودم قطعاً این اصل را برخلاف قانون اساسی اعلام می کردم».

وی در بخش دیگری از سخنرانی خود اقرار گرفتن از نامزدها پس از پُرکردن برگه ثبت نام را نیز خلاف اصل سی وهشتم قانون اساسی اعلام کرد.

عبدالله نوری آنگاه به معرفی برداشت خود از اسلام و ولایت پرداخت و گفت: «ما به اسلام و ولایت از دریچه صلح و دوستی می نگریم».

وی افزود: «متأسفم از این که بسیاری از نکاتی که اصلاح طلبان مطرح می کنند به عنوان براندازی معنا می شود، اصولاً اصلاح طلبی برای تداوم نظام است و نباید سردمداران فکر کنند غیر از این است؛ این فکر زائیده توهم توطئه است». وی گفت: «در کشور ما همه دنبال این هستند که بگویند فلانی مخالف است، در حالی که در نظامهای دیگر می کوشند از تعداد مخالفان بکاهند. آدمی که زیربار آدم ضعیف نرود از او مخالف می سازند».

پس از سخنان عبدالله نوری و پخش سرود «ای ایران» محمدرضا خاتمی عضو جبهه مشارکت در سخنانی با تشریح اهداف جبهه مشارکت گفت: «خطر امروز جامعه ما فریب و نیرنگ است و ما باید مردم را نسبت به مردم ستیزانی که امروزه پوستین عوض کرده اند، آگاه کنیم».

محمدرضا خاتمی تمامی کسانی که دوم خرداد را آفریدند عضو جبهه مشارکت دانست.

در پایان این مراسم درودیان دیگر کاندیدای جبهه مشارکت سخن گفت و قطعنامهٔ همایش از سوی علی افشاری عضو دفتر تحکیم وحدت قرائت شد.

برنامهٔ بین المللی گفت وگوی تمدنها اعلام شد

بقیه از صفحه اول -

در این اطلاعیه همچنین آمده است: «مرکزبین المللی گفت وگوی تمدنها» برای آشنایی با تمدن های بزرگ آسیایی در نظر دارد دوره هایی با حضور اساتید بزرگ هندی، چینی و ژاپنی برگزار کند تا برای نخستین بار صاحبنظران و علاقه مندان بتوانند با فلسفه ها و ادیان این کشورها مستقیم از زبان متفکران بزرگ این ممالک و نه از طریق ترجمه آثار دانشمندان اروپایی آشنا شوند.

در این اطلاعیه با اشاره به این که برای آشنایی عمیق با نحله های مختلف فلسفه غربی در نظر است از متفکران بزرگ جهان برای ایراد سخنرانی و تدریس در این مرکز دعوت به عمل آید، آمده است: خوشبختانه اساتید داخلی تاکنون از پیشنهادهای این مرکز برای شرکت در دوره های آموزشی استقبال کرده اند.

نخستین دوره آموزشی به مدت سه ماه در روزهای یکشنبه و چهارشنبه از ساعت ۴ تا ۶ بعدازظهر برگزار خواهد شد و علاقه مندان برای ثبت نام و اخذ کارت ورود می توانند از امروز به خیابان فرمانیه، ایستگاه زیبا، پلاک ۹۱ مراجعه کنند یا برای کسب اطلاعات بیشتر با شماره تلفن های ۲-۲۲۱۰۵۲۱ تماس حاصل نمایند.

سخنگوی وزارت امور خارجه

اقدام ترکمنستان در امضای قرارداد کنسرسیوم مغایر اصول اعلام شده است

گروه داخلی - ایران اقدام ترکمنستان در امضای قراردادی برای تشکیل کنسرسیوم «احداث خطلوله گاز در بستر دریای خزر» را مغایر با «اصول اعلام شده از سوی کشورهای ساحلی» خواند و با آن مخالفت کرد.

حمیدرضا آصفی سخنگوی وزارت خارجه در واکنش به امضای این قرارداد که جمعه گذشته در عشق آباد به امضا رسید گفت: «ایران ضمن اعلام مخالفت خود با هرگونه اقدام در جهت احداث خطوط لوله نفت و گاز در بستر دریای خزر، اقدام ترکمنستان را مغایر اصول اعلام شده توسط کشورهای ساحلی دریای خزر در اجلاس عشق آباد در ۱۹۹۶ و نیز بیانیه های صادره توسط دو کشور در آبان سال گذشته و مرداد سال جاری قلمداد می کند».

به گزارش اداره اطلاعات و مطبوعات وزارت امور خارجه، وی افزود: «با توجه به رژیم حقوقی مشاع بر اساس معاهدات ۱۹۳۱ و ۱۹۴۰ که همچنان بر این مجموعه آبی حاکم است، هرگونه اقدامی در دریای خزر بدون موافقت تمام کشورهای ساحلی آن بی اعتبار و از نظر حقوقی، غیرقابل قبول است».

سخنگوی وزارت خارجه تصریح کرد: «مسؤولیت کامل تمامی پیامدهای این اقدامات ازجمله خسارات وارده به محیط زیست دریای خزر به عهده مرتکبان آن خواهد بود».

آصفی گفت: «جمهوری اسلامی ایران با توجه به اهمیت حیاتی دریای خزر برای دولت های ساحلی، آسیب پذیری این پهنهٔ آبی بسته و درنتیجه ضرورت حفظ محیط زیست آن، اعتقاد دارد که حفاظت از محیط زیست دریای خزر مسؤولیت همه کشورهای ساحلی آن است و تخطی هر کشوری در این مورد مغایر با این مسؤولیت بوده، غیرقابل قبول است».

یک هفته نامه انگلیسی:

«شهاب ۴» قدرت سیاسی ایران را افزایش می دهد

گروه داخلی - یک هفته نامه انگلیسی نوشت: «واشنگتن از خودکفائی ایران در ساخت موشک «شهاب ۴» نگرانی عمیقی دارد».

«کلیفورد بیال» سردبیر هفته نامه «جینز دیفنس» در تازه ترین شماره این نشریه نوشت: «اینگونه تسلیحات به ایران قدرت سیاسی می دهد، نه قدرت نظامی».

وی با اشاره به برد ۲هزار مایلی این موشک نوشت: «شهاب ۴ به ایران توانایی و انعطاف پذیری بیشتری می دهد».

به اعتقاد وی «سازمان سیا سعی دارد وسعت و گستردگی کلاهکهای برنامه موشک شهاب ۴ را مشخص کند».

واشنگتن و تل آویو بارها هراس خود را از افزایش توان دفاعی ایران ابراز داشته اند و از چین و روسیه خواسته اند از همکاری موشکی با ایران خود داری کنند.

ارغنده پور به نفع مدافعان جبهه دوم خرداد کنار رفت

گروه داخلی- کریم ارغنده پور عضو شورای سردبیری روزنامه سلام از نامزدی در انتخابات شورای شهر تهران انصراف داد.

به گزارش خبرنگار ما وی درگفت وگویی اعلام کرد ضمن احترام به همه نامزدان انتخابات شورای شهر تهران رأی خود را به فهرست نامزدان ائتلاف گروه های خط امام و مدافعان جبهه دوم خرداد اختصاص خواهد داد.

پیش ازاین صلاحیت ارغنده پور به دلیل عدم اعتقاد و التزام به اسلام و ولایت فقیه رد شده بود.

ارغنده پور یکی ازنامزدان قرارگرفتن در فهرست ائتلاف مدافعان جبهه دوم خرداد بود.

حزب مشارکت ایران اسلامی پروانه فعالیت گرفت

گروه داخلی- کمیسیون ماده ۱۰ قانون احزاب مجوز صدور پروانه فعالیت حزب مشارکت ایران اسلامی را تصویب کرد.

به گزارش خبرنگار ما یک منبع آگاه در حزب مشارکت اسلامی با اعلام این خبر افزود: « به این ترتیب این حزب به طور رسمی و قانونی به ثبت رسیده است».

بر اساس این گزارش، حزب مشارکت پس از دریافت مجوز تاسیس از کمیسیون ماده ۱۰ فعالیت گسترده خود را در انتخابات شوراها آغاز کرده است.

همچنین گفته می شود که پروانه فعالیت حزب کارگزاران سازندگی با حذف غلامحسین کرباسچی از شورای مرکزی و دبیر کلی این حزب صادر خواهد شد.

یک منبع مطلع در حزب کارگزاران به خبرنگار ما گفت: «احتمالا علت تعویق صدور پروانه حزب کارگزاران از سوی کمیسیون ماده ۱۰ به تعویقافتادن رای نهایی دادگاه کرباسچی است».

محافل سیاسی پیش بینی می کنند این کمیسیون با استناد به حکم نهایی دادگاه، کرباسچی را از حقوق اجتماعی خویش محروم خواهد کرد.

محکومیت انفجار بمب در ازبکستان

گروه داخلی - سفیر ایران در ازبکستان انفجار بمب در سه ساختمان دولتی در تاشکند را محکوم کرد.

به گزارش ایرنا از آلماتی، محسن پاک آیین با تروریستی خواندن انفجار بمب که منجر به کشته شدن ۱۵ نفر و زخمی شدن ۱۲۸ نفر شد، از سلامتی رئیس جمهور و دیگر مقامات ازبکستان اظهار خرسندی کرد و گفت: «ایران به عنوان یک کشور قربانی تروریسم همواره مخالفت خود را با توسل به خشونت ابراز داشته است».

پاک آیین با همدردی با قربانیان انفجار بمب خواهان تحکیم روابط دو کشور دوست و برادر شد.

شین هوا: یخ های روابط ایران با شورای همکاری خلیج فارس آب شده است

گروه داخلی - خبرگزاری دولتی چین در گزارشی، سال ۹۸ میلادی را سال «آب شدن یخ های روابط ایران با کشورهای شورای همکاری خلیج فارس» اعلام کرد.

به گزارش ایرنا به نقل از «شین هوا» انتخاب خاتمی منجر به بهبود روابط ایران با همسایه های عرب خلیج فارس شده است.

این خبرگزاری با اشاره به سفر برخی مقامات بلندپایه ایران به کشورهای عضو شورای همکاری خلیج فارس در سال میلادی گذشته گزارش کرد: «سقوط بهای نفت و شرایط امنیتی خلیج فارس در نزدیکی این کشورها با ایران تأثیر بسیاری داشته است».

شین هوا با اشاره به سهم ۴۵ درصدی اعضای شورای همکاری خلیج فارس از ذخایر نفتی جهان افزود: «ایران و این شورا تلاش دارند با کنار گذاشتن اختلاف های خود برای بهبود قیمت نفت در بازارهای جهانی کوشش کنند».

شین هوا به نقل از تحلیل گران اعلام کرد که دوستی ایران و شورای همکاری خلیج فارس برای تقویت ساختار اقتصادی طرفین و نیاز به صلح و آرامش ادامه خواهد یافت.

براساس رای دیوان عدالت اداری

درخواست لغو بخشنامه های ستاد انتخابات کشور منتفی اعلام شد

گروه داخلی- هیات عمومی دیوان عدالت اداری، موضوع شکایت یکی از اعضای هیات نظارت استان خراسان را از وزارت کشور مبنی بر ابطال بخشنامه های ستاد انتخابات کشور، منتفی اعلام کرد.

مصطفی تاج زاده معاون سیاسی واجتماعی وزارت کشور و سرپرست ستاد انتخابات کشور با اعلام این مطلب گفت: «شکایت قربانی مبنی بر لغو بخشنامه های ستاد انتخابات کشور صبح روز شنبه در جلسه دیوان عدالت اداری مورد رسیدگی قرار گرفت».

وی به حضور خود در کنار موحدی ساوجی و قربانی در این جلسه اشاره کرد وگفت: «پس از ارائه مستندات و انجام بحث و بررسی، دیوان عدالت اداری با توجه به وجود هیأت حکمیت پنج نفره با رأی اکثریت اعضا، داد خواست قربانی را قابل طرح ندانست و در حقیقت شکایت وی را موضوعا منتفی اعلام کرد».

بی ستون

یک سوژه استخدام می شود

سیدابراهیم نبوی

در راستای این که سوژه طنز در این برههٔ زمانی از اهمیت ویژه ای برخوردار است، و ما در نظر داریم که در این راستا عنایات خاص خودمان از قبیل ایجاد شهرت کاذب، احساس هیجان موقت و محدود، انگیزهٔ زندگی سیاسی را شامل حال سوژهٔ محترم بفرماییم، لذا یک فقره سوژه در اسرع وقت استخدام می شود:

۱) در راستای طرح جداسازی و علی رغم احترامات فائقه ای که برای خواهران قائل هستیم، سوژه مورد نظر باید مرد باشد.

۲) سن سوژه از ۲۵ سال تا ۵۵ سال و ۷ ماه و ۱۰ روز باشد.

۳) کسانی که زیاد حرف می زنند و در مورد اظهاراتشان فکر نمی کنند، اولویت دارند.

۴) ضمن اظهار تشکر بی شائبه از برخی نمایندگان محترم مجلس ساکنان سایر شهرهای ایران اولویت قطعی دارند.

۵) کسانی که در راستای افشاگری، اغواگری، اعلام موضع، نقد دیدگاه های دیگران، مناظره و مجادله تلاش می نمایند جایگاه ویژه ای در انتخاب خواهند داشت.

۶) کسانی که اظهاراتشان علی رغم حسن نیت باعث سوءتفاهم می شود دارای امتیاز ویژه خواهند بود.

۷) این بی ستون از پذیرش هرگونه سوژهٔ ثُنر، لوس، خبرچین، شاکی بالفطره، عنصر خودسر، خودرأی، خودبین، بدکینه و غیره خودداری کرده، سوژه های پوست کلفت ارجحیت دارند.

۸) در بی ستون ما رونق اگر نیست صفا هست... و در راستای این که ما غیرانتفاعی هستیم سوژه ما از کمک های مالی غیرمستقیم برخوردار خواهد شد. دستمزد به دلار پرداخت شده و رسید دریافت نمی شود.

۹) حتی الامکان سوژه هایی که چهرهٔ ترسناک دارند در اولویت قرار می گیرند.

۱۰) وظایف سوژه به شرح زیر است:

الف: هر هفته دوبار سخنرانی یا نطق کند.

ب: در کلیهٔ موارد مربوط یا نامربوط نظر بدهد.

ج: با دشمنان خودش دائماً مبارزه کند.

د: هر هفته یکی دو بار دلش بسوزد و خونش به جوش بیاید.

هص: حداقل هفته ای یک بار اقشاگری کند.

و: هر ماه دوبار در روزنامه های عصر و یک بار در روزنامه های صبح مصاحبه کند.

ز: دائماً قیافه حق به جانب بگیرد.

قرار ملاقات: کلیهٔ سوژه های داوطلب، مشخصات خود را با انواع نظر و سوءتفاهم حاصله از اظهارنظر همراه با سه قطعه عکس در حالات مختلف جهت بی ستون ارسال کنند، تا ترتیب ملاقات سر یکی از پل های تهران یا شهرستان ها داده شود.

بارسانه ها

روزنامه ها مثل دیوارها

با آغاز تبلیغات انتخاباتی شوراها، روزنامه ها هم مثل دیوارها پر است از عکسهای رنگی و سیاه و سفید نامزدها، و در میان تبلیغات رنگارنگ، تبلیغات خروس نشان فروزش - وزیر سابق جهاد سازندگی - در روزنامه زن از نوع دیگری است. در این تبلیغ کاریکاتوری از یک خروس کشیده شده و در کنار آن نوشته شده: در دورهٔ فروزش تخم مرغ ارزان تر بود!

صبح امروز: مک فارلین و راستها

روزنامهٔ صبح امروز در مقاله ای با عنوان «خلق را تقلیدشان بر باد داد» سفر جنجال برانگیز مک فارلین - مشاور امنیتی کاخ سفید - را به یادها آورده و نوشته است: «با شکست این مأموریت ۸ نفر از نمایندگان جناح راست با طرح پرسشی از وزیر امور خارجه وقت کوشش کردند که ژست ضدآمریکایی بگیرند، در حالی که واضح بود هدف آنان از این پرسش، ناشی از مواضع ضدآمریکایی آنان نیست، بلکه احتمالاً اهداف دیگری در سر دارند، به همین دلیل امام خمینی سخنانی علیه آنان ایراد کرد که پرونده سیاسی آن ۸ نفر در ایران بسته شد». نویسندهٔ صبح امروز اشاره کرده است یکی از این ۸ نفر که استاد دانشگاه است در دیدار با یکی از دانشجویان خط امام اعتراف کرده است که: «می خواستیم از شما تقلید کنیم ولی نگرفت» و ادامه داده است «ظاهراً قضایا در حال تکرار است. عده ای فکر می کنند که هر مبارزه ای علیه آمریکایی ها مثل تصرف سفارت در سال ۵۸ موجب بسیج ملت و افتخار گردانندگانش می شود» و دست آخر هشدار داده است: «مبارزه با آمریکا از روی هوی و هوس نتیجه ای جز این نخواهد داشت که در فعالیتی شرکت می کنند که تعزیه گردانش جاسوس دوجانبه اسرائیل است».

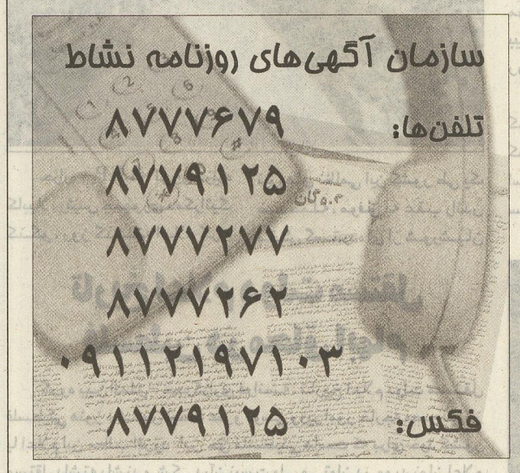

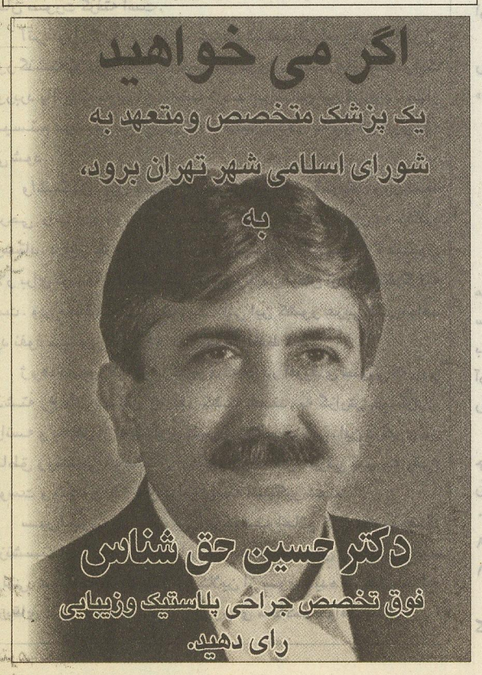

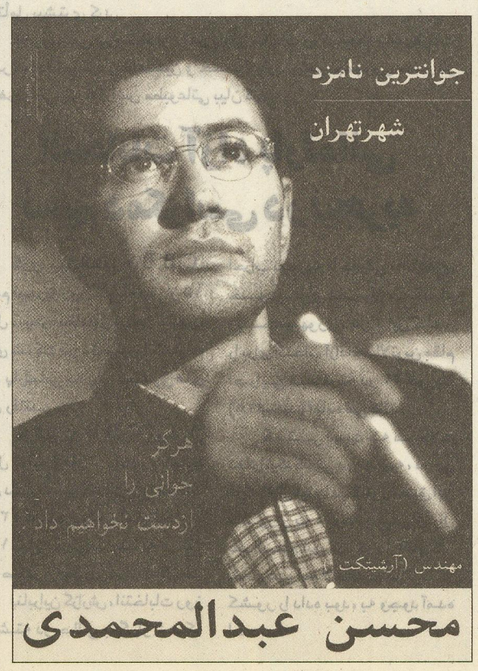

ضرب الاجل ناتو تمام شد بلگراد همچنان گردنکشی می کند

گروه بین الملل – خبرگزاری ها: پایان یافتن ضرب الاجل گروه تماس، بی آنکه گفت وگوهای صلح رمبوئیه به نتیجه ای رسیده باشد، بار دیگر این حقیقت را آشکار ساخت که جنایتکاران صرب، با زبان دیپلماسی بیگانه اند!

یادآوری می شود که ناتو تهدید کرده بود که اگر تا ظهر روز شنبه (به وقت گرینویچ)، هیأت های مذاکره کنندهٔ بلگراد و آلبانیایی تبار رمبوئیه، توافق نامهٔ صلح را امضا نکنند، مواضع بلگراد در کوزوو توسط جنگنده های ناتو، مورد حمله قرار خواهد گرفت.

گفتنی است که تحویل سلاح های «ارتش آزادیبخش کوزوو» (K.L.A) و مخالفت صرب ها با ورود نیروهای حافظ صلح ناتو به کوزوو از یک سو و تقاضای بلگراد مبنی بر انجام همه پرسی در مورد خودمختاری کوزوو، اصلی ترین موانع حصول به یک توافق نامهٔ جامع بوده است.

نکتهٔ جالب توجه آن است که اسلوبودان میلوسوویچ، رئیس جمهوری فدرال یوگسلاوی، روز گذشته از پذیرفتن کریستوفر هیل، فرستادهٔ ویژهٔ آمریکا به بالکان، که آخرین تیر ترکش دیپلماسی جهانی بود، خودداری کرد. بلگراد با این کار، سرکشی خود نسبت به اقدامات صلح جویانه مجامع جهانی را بار دیگر آشکار کرد.

بلگراد همچنان بر عدم ورود نیروهای حافظ صلح ناتو به ایالت بحران زدهٔ کوزوو تأکید دارد. میلوسوویچ پیشتر اعلام کرده بود، حتی به بهای بمباران مواضع صرب ها، حاضر به پذیرش نیروهای بین الملل در خاک یوگسلاوی نیست.

از سوی دیگر، مادلین آلبرایت، وزیر امور خارجهٔ آمریکا و دیگر وزرای امور خارجهٔ کشورهای عضو گروه تماس که همگی در قلعهٔ رمبوئیه گردآمده اند، در پشت درهای بسته تلاش می کنند مقامات صرب و آلبانی تبار را برای امضای پیش نویس نهایی توافقنامهٔ صلح، تحت فشار قرار دهند.

لازم به ذکر است که تا زمان تنظیم خبر، هیچ گزارشی از جزئیات مذاکرات محرمانهٔ رمبوئیه و یا نتایج احتمالی آن منتشر نشده است. در این حال، جیمز روبین، سخنگوی وزارت خارجهٔ آمریکا به خبرنگاران اظهار کرد: فقط می توان گفت که مذاکرات به طور جدی ادامه دارد!

هم زمان، هاشم ساچی، یکی از اعضای هیأت آلبانیایی تبارها به خبرنگاران گفت، یکی از مذاکره کنندگان صرب، وی را تهدید کرده است که در صورت عدم امضای توافق نامهٔ مورد نظر بلگراد، وی را به قتل خواهند رساند!!

گفتنی است که بیل کلینتون، رئیس جمهوری آمریکا، روز گذشته هشدار داد، در صورت شکست گفت وگوهای صلح، صرب ها مسؤول مستقیم عواقب آن هستند.

به هر حال جهانیان به قلعهٔ تاریخی رمبوئیه چشم دوخته اند تا تقابل دیپلماسی گفت وگو را با اعمال زور، تجربه کنند.

بغداد به آشوب کشیده شد

گروه بین الملل – CNN: آیت الله محمد محمد صادق صدر، رهبر شیعیان بغداد پریشب در این شهر ترور شد.

شبکه خبری CNN با افشای این مطلب، از تظاهرات شیعیان بغداد در اعتراض به این جنایت در شهرک صدام (یکی از شهرک های حومه بغداد) خبر داد.

براساس این گزارش، نمازگزاران مسجد شیعیان شهرک صدام با سر دادن «الله اکبر» شروع به تظاهرات کردند. متعاقب این اقدام، نیروهای دولتی با وارد شدن به مسجد به سوی مردم آتش گشودند. شاهدان عینی گفتند درگیری میان پلیس و تظاهرکنندگان به خیابان کشیده شد و نیروهای دولتی با سلاح های سنگین خودکار، به روی مردم آتش گشودند.

براساس گفته های این شاهدان تعداد زیادی از مردم کشته یا زخمی شده اند.

بنابه گزارش های منتشر شده پس از این حادثه، صدای آژیر آمبولانس های بسیاری که به سوی این شهرک در حرکت بودند، به گوش می رسید و اکنون در تمام نقاط شهرک صدام، نیروهای امنیتی مستقر شده اند.

سخنگوی وزارت فرهنگ و اطلاعات عراق با تأیید خبر قتل آیت الله محمد صادق صدر به همراه دو پسرش، آن را جنایتی زشت نامید و افزود چندین نفر در این رابطه دستگیر شده اند و نیروهای امنیتی در پی یافتن سرنخ های جدید هستند.

به گفته کارشناسان سیاسی، بغداد تاکنون شاهد چنین اعتراضات گسترده ای نبوده است. شهرک صدام یکی از شهرک های فقیر حومه بغداد است که اکثریت جمعیت دومیلیونی آن را شیعیان تشکیل می دهند.

ورود واجپایی به پاکستان، موجی از مخالفت برانگیخت

تاکنون یک افسرپلیس و ۳ دانشجو در درگیری های خیابانی شهر لاهور مجروح شده اند

واگا– منطقه مرزی هند و پاکستان–C.N.N: اتال بیهاری واجپایی نخست وزیر هند دیروز طی یک اقدام سمبلیک با سوارشدن به اتوبوسی که خط مرزی هند و پاکستان در واگا را درنوردید، به خاک پاکستان گام گذاشت و مورد استقبال محمدنوازشریف همتای پاکستانی خود قرارگرفت.

واجپایی، پس ازانجام مراسم رسمی استقبال، به اتفاق هیأت همراه به لاهور، مرکز ایالت سند عزیمت کرد. رهبران دو کشور مذاکرات خود را در این شهر مرزی پی خواهند گرفت.

این درحالی است که هزاران تن از شبه نظامیان «حزب جماعت اسلامی پاکستان» در اعتراض به سفر واجپایی به پاکستان، با پلیس لاهور درگیر شدند. به گزارش AFP فعالان این حزب، چند ساعت پیش از ورود نخست وزیر هند به لاهور، با ریختن به خیابان ها، بستن جاده ها، حمله به خودروها و شکستن شیشه مغازه ها، به این سفر اعتراض کردند.

به گفته منابع پلیس، تبادل آتش سلاح های پلیس و شبه نظامیان، موجب زخمی شدن یک افسر پلیس شد.

از سوی دیگر به گزارش رویتر از لاهور، با حمله پلیس به اتوبوس حامل دانشجویان معترض به سفر واجپایی، دست کم ۳ دانشجو مجروح شدند.

دراین حال محافل سیاسی پاکستان دیدگاه های متفاوتی درباره این سفر مطرح کرده اند. «جماعت اسلامی»، «نهضت جعفری پاکستان» و «سپاه صحابه» دیروز را «روز سیاه» اعلام کردند. جماعت اسلامی پاکستان هم چنین اعلام کرد که سفرواجپایی را برهم خواهد زد. گفتنی است که گروهی از زنان جماعت اسلامی پاکستان روزجمعه در شهر لاهور با آتش زدن پرچم هند و آدمک واجپایی خواستار لغو سفر وی به پاکستان شده بودند. نهضت جعفری پاکستان نیز ضمن مخالفت با سفرواجپایی، خواستار تظاهرات مردم علیه این سفر شد.

در مقابل «حزب مردم پاکستان» به رهبری «بی نظیربوتو» لیدر جناح مخالف دولت در مجلس ملی از این سفر استقبال کرده است.

یادآوری می شود که واجپایی، پس از «جواهرلعل نهرو» و «راجیو گاندی» سومین نخست وزیر هند است که به پاکستان سفر می کند. وی نخستین رهبر هندی است که پس از ۱۰ سال به خاک پاکستان گام نهاده است.

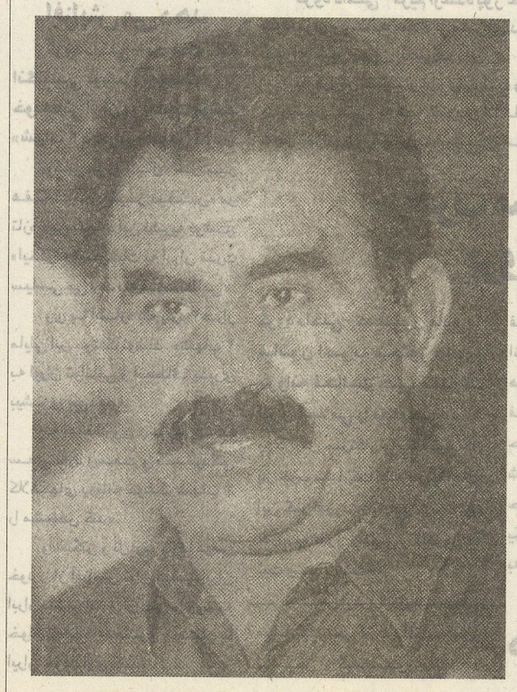

گفتنی است که اوجالان، رهبر حزب «پ.ک.ک» که توسط نیروهای امنیتی ترکیه چند روز پیش از کنیا ربوده شد، در حال حاضر در جزیره ای در دریای مرمره، زندانی است.

نیویورک تایمز:

دیپلماسی و سازمان های جاسوسی آمریکا به داد ترکیه رسیدند

گروه بین الملل – AFP: در پی دستگیری عبدالله اوجالان، رهبر حزب کارگران کرد ترکیه (پ.ک.ک)، اروپا همچنان صحنهٔ درگیری میان طرفداران اوجالان و نیروهای دولتی است.

در حالی که هواداران اوجالان در اعتراض به نحوهٔ دستگیری وی، روز گذشته در مقابل مقر سازمان ملل در نیویورک و دیگر شهرهای اروپا دست به تظاهرات زدند، بولنت اجویت، نخست وزیر ترکیه، جزیرهٔ ایمرالی واقع در دریای مرمره را که اوجالان در آن زندانی است، به دلایل امنیتی، منطقه ممنوعه اعلام کرد.

به گزارش خبرگزاری فرانسه از آنکارا، اجویت تصریح کرد که از این پس هیچ کشتی نمی تواند به این جزیره نزدیک شود و هرگونه پرواز نیز بر فراز این جزیره ممنوع است.

گفته می شود، تظاهرات روز گذشتهٔ کردها در برابر مقر سازمان ملل در نیویورک که در میان تدابیر شدید امنیتی برگزار شد، با اعتراض به دولت ترکیه در مورد نحوهٔ دستگیری اوجالان و محکوم کردن سازمان های جاسوسی آمریکا و اسراییل، برای کمک به دستگیری وی، خاتمه یافت.

تظاهرکنندگان از سازمان ملل خواستند تا ناظرینی را به منظور حضور در دادگاه اوجالان به ترکیه بفرستند.

روزنامهٔ نیویورک تایمز در شماره روز گذشته خود نوشت: مقامات ارشد دولت آمریکا اعتراف کردند که دولت این کشور به کمک قدرت دیپلماسی و سازمان های جاسوسی خویش، موفق شد به دولت ترکیه در دستگیری اوجالان کمک نماید.

نیروهای متحد کابیلا شورشیان کنگو را عقب راندند

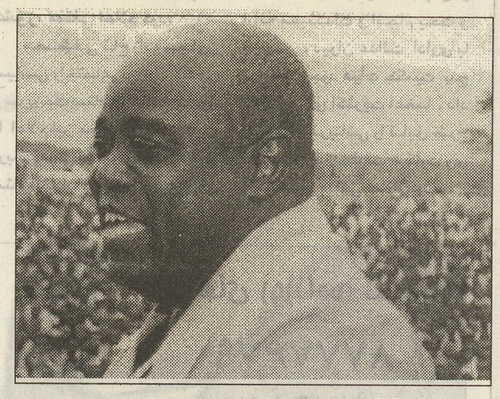

حراره – A.F.P: لوران دزیره کابیلا، رئیس جمهوری دمکراتیک کنگو، روز گذشته اعلام کرد، نیروهای نظامی این کشور طی یک ضدحمله، موفق به عقب راندن بخش گسترده ای از شورشیان کنگو و کشته شدن و دستگیری حداقل ۴۰۰ نفر از آنان شده اند.

سازمان توسعهٔ کشورهای آفریقای جنوبی که در تلاش برای برقراری صلح در کینشازا است، در بیانیه ای که روز گذشته منتشر شد، اعلام کرد که دولت زیمبابوه مدعی شده که حملهٔ نیروهای مهاجم به منظور تصرف بخش های بیشتری از کنگو، کاملاً با شکست روبه رو شده است.

در این بیانیه آمده است: کینشازا با کمک نیروهای نظامی کشورهای متحد خود، توانسته است شورشیان را با شکست سنگینی مواجه سازد.

آنگولا، زیمبابوه و نامیبیا، ۳ کشور عضو سازمان توسعهٔ کشورهای آفریقای جنوبی که نیروهای خود را در حمایت از کابیلا در کنگو مستقر کرده اند، با شرکت در این حملات، نیروهای شورشی را به سختی به عقب رانده و آنها را متحمل تلفات سنگینی کردند.

گفتنی است که در این بیانیه، هیچ اشاره ای به سقوط یک جنگنده میگ متعلق به کشور زیمبابوه که روز گذشته توسط شورشیان سرنگون شد؛ نگردیده است.

از سوی دیگر، شورشیان نیز مدعی شدند که در حملهٔ روز گذشته، موفق شدند بیش از ۶۰ هزار نفر از نیروهای خود را از ۳ جبهه وارد خاک کینشازا کنند.

تاریخ اعلام دولت مستقل فلسطین در محاق ابهام

گروه بین الملل– خبرگزاری فرانسه: تاریخ اعلام دولت مستقل فلسطینی هنوز مشخص نیست عمرو موسی وزیر امور خارجه مصر دیروز با اعلام این مطلب افزود: این حق فلسطینی هاست که برای خود کشور مستقل داشته باشند و شکی درآن نیست ولی می توان در مورد زمان اعلام آن تأمل بیشتری کرد.

عمروموسی این سخنان را در پایان ملاقات روز جمعه یاسرعرفات رهبر دولت خودگردان فلسطین و حسنی مبارک رئیس جمهوری مصر در «قاهره» طی یک کنفرانس مطبوعاتی بیان کرد.

انتخابات آزاد پارلمانی نسیم دمکراسی در نیجریه

گروه بین الملل – C.B.B: مردم نیجریه روز گذشته پس از ۱۵ سال سیطره نظامیان بر این کشور، برای شرکت در نخستین انتخابات آزاد پارلمانی به پای صندوق های رأی رفتند.

به گزارش C.B.B بیش از چهل میلیون نفر از واجدین شرایط رأی دادن در این کشور برای انتخاب ۳۶۰ نماینده مجلس نمایندگان و ۱۰۹ نماینده مجلس سنا به ۵۰۰/ ۱۱ صندوق اخذ رأی مراجعه کردند.

بنابراین گزارش، انتخابات روز گذشته در حالی برگزار شد که احزاب نیجریه با معرفی نامزدهای خود برای احراز مقام ریاست جمهوری، مردم این کشور را برای انتخاب آزادانه بالاترین مقام اجرایی نیجریه در ۲۷ فوریه (۱۸اسفند) آماده می کنند.

گفتنی است که تحولات دمکراتیک کنونی در نیجریه، در پی مرگ ژنرال آباچا دیکتاتور سابق این کشور و به قدرت رسیدن ژنرال عبدالسلام ابوبکر، که در آغاز کار خود وعده اصلاحات دمکراتیک در کشور را داده بود، به وجود آمده است.

عراق خواستار پایان دادن به حملات هوایی آمریکا و انگلیس شد

سازمان ملل– A.F.P

طارق عزیز، معاون نخست وزیر عراق، طی نامه ای به کوفی عنان، دبیرکل سازمان ملل، از وی خواست تا هرچه سریع تر مانع از ادامه حملات هواپیماهای آمریکا و انگلیس علیه عراق شود.

طارق عزیز دراین نامه تصریح کرده است: واشنگتن و لندن پس از آن که کشورهای مختلف جهان، حملات هوایی، موشکی ۴ روزه آنها علیه عراق را محکوم کردند، کوشیدند با اتخاذ روش جدیدی از حملات گستردهٔ خود دست برداشته و در مقابل، ازموشک های با فن آوری بالا برای حمله به عراق استفاده کنند.

به عقیدهٔ تحلیل گران، آمریکا و انگلیس با اتخاذ این شیوه، سعی دارند از واکنش های جهانی علیه اقدامات خود بکاهند.

طارق عزیز دراین نامه از عنان خواسته تا با نفوذ خود، شورای امنیت را وادار کند به وظایف خویش عمل کرده و به این اقدامات غیرقانونی پایان دهد.

گفتنی است که آمریکا و انگلیس پس ازجنگ خلیج فارس در سال ۱۹۹۱، رأساً بخش هایی ازحریم هوایی عراق دریشمال و جنوب این کشور را، منطقهٔ ممنوعهٔ پروازی اعلام کرده و به کنترل هوایی دراین مناطق مشغول شدند.

شایان ذکر است که این نامه پس ازحمله هوایی روز جمعه دو فروند جت جنگندهٔ F-۱۶ آمریکا به سایت های راداری عراق در منطقهٔ پرواز ممنوع شمال عراق این کشور در نزدیکی شهر موصل، نوشته شد.

یادداشت سیاسی

ربودن اوجالان مشکل کردهای ترکیه را حل نخواهد کرد

حسام الدین امامی

پس از ۵ ماه توطئه و جست وجوی کشورهای منطقه و سرگردانی «اوجالان»، سرانجام سه شنبه گذشته، طی یک سلسله عملیات تروریستی و آدم ربایی با مشارکت دستگاههای جاسوسی آمریکا– اسراییل – ترکیه و اذناب واشنگتن و ساخت و پاخت پس پرده یونان و ترکیه، رهبر مبارزات استقلال طلبانه کردهای ترکیه اسیر شد.

«عبدالله اوجالان» مبارزه خویش را برای کسب خودمختاری داخلی کردهای کشور ترکیه از سال ۱۹۷۸ آغاز کرد. طی ۲۰ سال پیکار مسلحانه برای رهایی اقلیت کرد از ستمکاری دولت آنکارا، ارتش ترکیه هنوز از او وحشت داشت و قسمت اعظم بودجه نظامی ترکیه صرف مقابله با «پ.ک.ک» (حزب کارگران کرد ترکیه) احزاب کارگران کرد می شد.

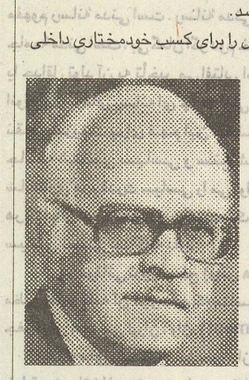

طی لشگرکشی های ترکیه به شمال عراق، به بهانه سرکوبی «پ.ک.ک»، دستگاههای جاسوسی آمریکا، انگلیس، اسراییل و در بیشتر موارد اعضای حزب دموکرات «بارزانی» در کنار ارتش ترکیه بودند.

پس از انعقاد پیمان نظامی آنکارا – تل آویو و همکاری همه جانبه «موساد» با سازمان امنیت ترکیه، ردیابی «اوجالان» برای ترک ها آسان تر شد. «موساد» رد «اوجالان» را در «دره بقاع» یافته بود و ترکیه به این دستاویز، ابتدا با تهدیدات لفظی و سپس تمرکز قوای نظامی در مرز مشترک خود و سوریه، اوجالان را مجبور به ترک پایگاه خود کرد. این سرآغاز آوارگی مردی بود که نام او لرزه بر اندام فرماندهان ارتش مقتدر ترکیه می افکند، ایتالیا، آلمان و روسیه هر کدام به نحوی او را از سر باز کردند. واشنگتن با ارسال «امریه ای» به کشورهای متحد خود، آنها را از پناه دادن به وی بر حذر داشته بود و تا این اواخر از محل دقیق او اطلاعی در دست نبود. تا سرانجام سه شنبه گذشته برای اولین بار رسانه های آمریکایی با شادمانی خبر از «ربودن» او در کنیا، هنگام عزیمت به فرودگاه دادند.

مسلم است مردی که در رأس یک حزب سوسیالیستی دو دهه برای استقلال هموطنان خود مبارزه کرد، به تعهدات کشورهای دمکراتیک جهان و ادعاهای آنها درباره «حقوق بشر» امیدوار بود و می خواست از حق پناهندگی استفاده کند. او فکر همه چیز را می کرد جز اینکه میزبانش – سفارت یونان به او خیانت کند و زمینه را برای یک سلسله عملیات «گانگستری» وربودن او به وسیله «سیا – موساد» فراهم سازد.

آدم ربایی آمریکا – اسرائیل در قلب آفریقا، مظهر زشت و آشکار «تروریسم بین المللی» است. ناگفته نماند که «پ.ک.ک» از سه سال پیش به این طرف، استراتژی دیرینه خود را تغییر داده و مکرراً «شاخه زیتون» برای آنکارا می فرستاد. «پ.ک.ک» که در ابتدای مبارزاتش به چیزی کمتر از استقلال و جدایی کامل منطقه کردنشین جنوب ترکیه رضایت نمی داد، در این اواخر به نوعی خود مختاری داخلی یا چیزی شبیه «فدراسیون» قناعت کرد.

۱۵ تا ۲۰ میلیون کرد ترکیه از حقوقی برابر با دیگر اقلیتها برخوردار نیستند و فقر و بیکاری در مناطق کردنشین جنوب و جنوب شرقی ترکیه بیش از نقاط دیگر آن کشور بچشم می خورد. ریشه اصلی استقلال طلبی کردهای ترکیه را هم در همین جا باید جست وجو کرد.

در روستاهای کردنشین، ارتش و پلیس ترکیه چنان منفور است که مردم با چوب و سنگ از آنها استقبال می کنند. عیناً شبیه روابط فلسطینیان و پلیس اسراییل! پس از مبارزات مردم فلسطین، می توان گفت که مبارزه کردهای ترکیه ریشه دارتر از مبارزات دیگر اقوام و ملیت های منطقه است.

پس از خروج «اوجالان» از دره بقاع کمیته مرکزی حزب «پ.ک.ک» احساس کرده بود که باید سیک مبارزه را طوری عوض کند که بدون «اوجالان» هم بتواند اهداف خود را پیگیری کند. ازاین رو می توان گفت که با «ربودن» اوجالان مشکل کردهای ترکیه حل نخواهد شد. ممکن است بدنبال «شوک» دستگیری او، جنبش، موقتاً با نوعی فترت یا بحران رهبری روبرو شود. اما فقدان «اوجالان» در رأس حزب، بمعنای فروپاشی آن نیست. خصوصاً که منطقه خاورمیانه هر لحظه آبستن حوادثی «خلق الساعه» است. «اوجالان» نبود که «پ.ک.ک» را بوجود آورد، بلکه تبعیض و ستمکاری ارتش ترکیه به پدید آمدن چنان جنبشی کمک کرده است. تا روزیکه اقلیت کرد ترکیه هویتی همسان دیگر اقلیت ها بدست نیاورده و از حقوقی برابر با دیگر اتباع ترک برخوردار نشوند، مشکل کردهای ترکیه حل نخواهد شد.

با توجه به چنین واقعیاتی و نیز کینه ای که حکومت های متوالی ترکیه طی ۲۰ سال گذشته از «اوجالان» بر دل دارند سازمان ملل و رهبران کشورهای مختلف از جمله «شرودر» صدراعظم آلمان از ترکیه خواسته اند که از اعمال شکنجه و زور علیه اسیر خویش خودداری کنند. البته رهبران ترک نیز پاسخ مثبت داده اند. ولی گزارش خبرگزاری ها حاکی از «ریاکاری» مقامات آنکارا در این مورد است. زیرا وکلای اوجالان که برای دفاع از او به استانبول آمده بودند در فرودگاه اجازه ورود نیافتند.

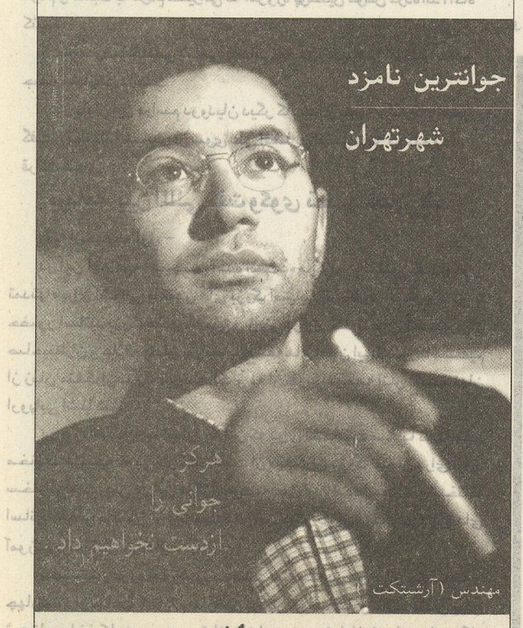

کوتاه ازجهان

بیروت: اسرائیل دیروز روستاهای منطقه اقلیم الخروب در ۲۵ کیلومتری جنوب بیروت را گلوله باران کرد. هم چنین منابع امنیتی لبنان از افزایش کمک های نظامی تل آویو به مزدوران آنتوان لحد در جنوب لبنان خبردادند. آنها معتقدند این کمک ها با هدف افزایش برد توپخانه مزدوران «ارتش جنوب» برای هدف قرار دادن مناطق جنوب لبنان صورت گرفته است.

آتن: وزارت دفاع یونان و شرکت تسلیحاتی آمریکایی رایتون، روز گذشته توافق نامه ای درخصوص فروش موشک های ضدموشک دوربرد پاتریوت به یونان، امضا کردند. براساس این قرارداد، چهار سیستم موشکی به ارزش ۱/۳ ملیارد دلار به یونان فروخته می شود.

واشنگتن: بیل کلینتون، رئیس جمهوری آمریکا، روزجمعه طرحی را با قید فوریت به منظور کمک به دولت امان به کنگره فرستاد. دراین طرح، دولت آمریکا، اعتباری بالغ بر ۳۰۰ میلیون دلار برای توسعهٔ اقتصادی و مدرنیزه کردن ارتش اردن درنظرگرفته است. وی معتقد است با حمایت مالی این کشور عربی قادرخواهد بود نفوذ سیاسی خود را درخاورمیانه حفظ کند.

ژوهانسبورگ: در درگیری فرقه ای در آفریقای جنوبی که روز گذشته رخ داد، حداقل ۱۷ نفر کشته شدند. به گزارش خبرگزاری فرانسه و به نقل از سخنگوی پلیس آفریقای جنوبی، این درگیری در مناطق روستایی کوهستان آی لیف در استان شرقی کیپ به وقوع پیوست و تاکنون ۳۹ نفر دراین رابطه دستگیر شدند.

سیرالئون: سیرالئون روز گذشته اعلام کرد، یک سرهنگ بازنشستهٔ اسرائیلی را به اتهام تهیهٔ تسلیحات برای شورشیان ضد دولتی، محاکمه می کند. یاییرکلاین از سوی دیده بان های صلح آفریقای غربی دستگیر شده و به زودی محاکمه خواهد شد.

به من در ایران خیلی خوش گذشت

نویسنده، شیلا.س.بلیر
مترجم، مژگان مصلی دانش

توصیه کردم آنها هم در تدارک سفری به ایران باشند

سال‌هاست که نگران نگاه دیگران هستیم. نگاهی کنجکاو و لبریز از پیشداوری.

هرگاه با زبان و از نگاه دیگران خود را دیده‌ایم، با تصویری وارونه و اغراق شده از خود روبرو شده‌ایم که حتی خودمان را بازنشناخته‌ایم. «بدون دخترم هرگز» از جمله محصولات با نگاه مغرضانه است که چهره‌ای مخدوش و معیوب از ایران و ایرانی در ذهن میلیون‌ها انسان در جهان برجای گذاشت. گزارش‌ها و نقل‌های بسیاری از ایران به آن سوی مرزها رفته است که باآن چه بوده‌ایم و آنچه هستیم، بسیار فاصله دارد.

آنچه در پی می‌آید، سفرنامه کوچکی است که محقق ایرانگردی آمریکایی به نام «شیلا. س. بلیر» از سفر ۲۰ روزه خود به ایران نوشته است. او بازارها و مسجدها و خیابان‌های شهرهای بزرگ ایران را زیرپا گذاشته است. آنچه می‌خوانید، چشم‌ها و گوش‌های انسانی دیده و شنیده که نزدیک به دو دهه پا به ایران نگذاشته است.

پاییز امسال پس از گذشت ۱۹ سال، برای سفری ۲۰ روزه دوباره به ایران رفته بودم. هنگام بازگشت به آمریکا افراد بسیاری از من پرسیده‌اند «خوب، آنجا چطور بود؟» و من اکنون این مقاله کوتاه را در باره مسافرت و تحقیقات در ایران می‌نویسم تا به همه بگویم که این سفر تا چه حد برای من جالب بود.

دریافت ویزا بدون هیچ مشکلی حاصل شد. از آن جا که به‌عنوان سخنران و راهنمای یک تور سیاحتی سفر می‌کردم، شرکت مسافرتی برایم یک ویزای توریستی سه هفته‌ای تهیه کرد. البته برای ویزا شخصا» هم می‌توان اقدام کرد: من در ایران با مسافران زیادی برخورد کردم که شخصا» ویزا گرفته بودند. به هر حال این کار اندکی مشکل است و گاه لازم است بارها درخواست ویزا تکرارشود. یا به افرادی در هیأت نمایندگی ایران در سازمان ملل، که نرمش و مساعدت بیشتری نشان می‌دهند مراجعه کرد. تصور می‌کنم با افزایش تعداد مسافران آمریکایی که می‌خواهند ایران را سیاحت کنند، گرفتن ویزا به تدریج آسان‌تر می‌شود.

هنگامی که وارد ایران شدیم، همه ایرانیان، از مردم کوچه و بازار گرفته تا همکاران شغلی از دیدن ما مردم آمریکا خوشحال شدند. رفتار تمام افرادی که آنان را ملاقات کردیم گرم و صمیمانه بود و در مهمان‌نوازی از هیچ لطف و خدمتی مضایقه نداشتند. برای مثال، در شهرستان نطنز، جایی که تحقیقات مربوط به پایان نامه تحصیلی خود را در آنجا انجام داده بودم. خانمی به‌محض این که فهمید ما آمریکایی هستیم با شتاب به سوی اتومبیل خود رفت و سبدی پر از سیب‌های تازه برای ما آورد. از قرار معلوم، ظاهر ما به افراد، دچارسوء تغذیه شباهت داشت! بر روی بسیاری از دیوارها شعار «مرگ بر آمریکا» به زبان فارسی و با خطی کج و معوج نوشته شده بود و بر سر در بسیاری از هتل‌ها نیز این شعار به زبان انگلیسی «Down with U.S.A.» بر روی صفحات برنجی حک شده بود. مشاهده چنین شعارهایی موجب آزردگی بسیاری از اعضای گروه می‌شد اما به نظر می‌رسید این نوشته‌ها که با تلقی عموم مردم نسبت به آمریکا تفاوت بسیار داشت تنها جنبه شعارهای مرسوم را داشته باشند چرا که حتی برخورد باربران هم نسبت به ما بسیار ملایم و دوستانه بود.

مسیر سفر ما بسیار طولانی بود: تهران، مشهد، شیراز، یزد، کرمان، اصفهان و سواحل دریای خزر.

تعداد زیادی فرودگاه جدید در شهرهای دور افتاده و حاشیه‌ای احداث شده است و در چند سفری که از طریق هوایی داشتیم، هواپیما مملو از مسافر بود. بخش عمده‌ای از مسیر را با اتوبوس‌های دولوکس مجهز به کلیه وسایل رفاهی (تهویه مطبوع، چراغ‌های بالای سر و غیره) از یک شرکت مسافربری واقع درشهر قم طی کردیم.

رانندگی در ایران، در مقایسه با سایر نقاط خاورمیانه، کمی دلهره‌آور است. ما دو راننده داشتیم: یکی از آنان که مذهبی‌تر بود، حال و هوای کسی را داشت که آسوده از هر خطر خود را به دست خدا می‌سپارد و دیگری سعی داشت زمان از دست رفته را جبران کند.

رانندگی در ظرف چند سال اخیر پیشرفت هر چند ناچیزی داشته است. امروز اطراف بسیاری از شهرهای بزرگ و کوچک جاده‌های کمربندی کشیده شده است. وضعیت آمد و شد در تهران بسیار بهتر است (هر چند آلودگی هوا وخیم‌تر شده است). ورود به محدوده مرکزی شهر برای اغلب خودروهای شخصی ممنوع اعلام شده است. همچنین خطوط ویژه اتوبوس در شهر وجود دارد و تاکسی به آسانی و با کرایه‌های ارزان در دسترس است.

در مسافرت به مناطق مرزی با مشکلاتی مواجه شدیم. به عنوان مثال، از بیم نیروهای طالبان به ما اجازه رفتن به تایباد داده نشد، اما توانستیم به راحتی به رباط شریف در نزدیکی مرز ایران و ترکمنستان سفر کنیم که رفتن به آنجا سابقا» مستلزم داشتن اجازه ویژه بود. در جاده‌های اطراف شهرهای عمده هنوز هم دلایلی برای بستن جاده وجود دارد. اما به نظر می‌رسد که از تعداد آن‌ها نسبت به دوران گذشته کاسته شده است. هدف اصلی این موانع جلوگیری از قاچاق، بویژه در مسیر پاکستان به کرمان و یزد است.

صنعت جهانگردی در ایران رو به رونق است. تقریبا» تمام موزه‌ها و مکان‌های باستانشناسی دایر هستند و اشیأ و کالاهای گوناگون در آن‌ها به نمایش گذاشته و افرادی برای کمک و راهنمایی بازدیدکنندگان در آنجا مشغول به کارند. اغلب مردم از دیدار توریستها، رفع و رجوع مشکلات آنان و نشان دادن مناطق دورافتاده به آنان خوشحال می‌شوند. این امربخصوص در مورد مکانهای اسلامی صادق بود. یکی از اماکنی که برایم بسیار جالب توجه بود در مقبره شیخ یوسف سروستانی در سروستان است که مدتی در آنجا توقف داشتیم. در مقبره قفل بود، اما همسایه یگان پیشنهاد کردند که با سرعت بروند و کلید را بیاورند و حتی زمانی که به دلیل کمبود وقت با پیشنهاد آنان مخالفت کردم باز هم بر این کار اصرار می‌ورزیدند. تنها مکانی که در آن جا با مشکل مواجه شدیم اصفهان بود. مکان‌های دیدنی میدان نقش جهان فقط در ساعات معینی از صبح و بعدازظهر (تقریبا ۱۲-۹ و ۱۷-۱۵) باز بود. نگهبانان بی حال و حوصله بوده و گاهی اوقات کار خود را زودتر ترک می‌کردند یا دیرتر سر کار می‌آمدند و از آنجا که ادعا می‌کردند برای خواندن نماز کار خود را ترک می‌کنند، جز صبر کردن چاره دیگری نداشتیم.

به نظر می‌رسد که دولت ایران تلاش آگاهانه‌ای را برای گسترش دین اسلام به سایر نقاط جهان آغاز کرده است. به همین جهت، امروز در مرقد امام رضا(ع)، مرکزی به توریست‌ها اختصاص داده شده که در آن برای جهانگردان در مورد آزاد اندیشی اسلام سخنرانی می‌شود، سپس جهانگردان را به دیدن صحنه‌های بیرونی می‌برند (اخیرا چندین صحن جدید ساخته شده است) اما بخش‌های قدیمی‌تر داخل حرم را فقط می‌توان از پشت نرده‌های مسجد گوهرشاد مشاهده کرد. البته بازدید موزه برای جهانگردان آزاد است، اما بسیاری از افراد گروه به علت موفق نشدن در دیدار از مکان‌های مورد علاقه خود کاملا مأیوس شدند. من موفق به دیدن معماری‌های داخل حرم نشدم و دیگران هم از تجربه زیارت حرم . . . محروم شدند. سفر بعد از ظهر ما به تربت جام، محلی که خاستگاه یکی از فرقه‌های اسلامی است، این امکان را برای ما فراهم کرد تا احساس بهتر و اصیل‌تری از این تجربه مذهبی داشته باشیم. حکومت، حرم شاهچراغ در شیراز را به عنوان یکی از مکان‌هایی که زیارت آن برای جهانگردان آزاد است تعیین کرده است، بنابراین ما شبی را به دیدار از آن اختصاص دادیم.

مرقد امام خمینی در شهرری، واقع در جنوب تهران، نیز از مکان‌هایی است که درهای آن به روی جهانگردان باز و عکاسی در آن مجاز است و گرچه عکاسی، در کمال تعجب فقط برای آقایان امکان‌پذیر است: زنانی که در آنجا به نگهبانی مشغول بودند، علیرغم این که نگهبانان مرد مکررا آنان را از آزاد بودن زنان در عکاسی مطمئن می‌ساختند، همچنان با مخالفت در ممانعت خود مزاحم کار من می‌شدند. برای من بسیار جالب بود که حرمی با آن وسعت را با صرف بودجه‌ای محدود ساخته‌اند، اما از دید اعضای گروه، جنس مواد به کار رفته در ساخت حرم و نیز بخش‌های شبیه به فرودگاه آن تعریف چندانی نداشت.

از لحاظ رعایت حجاب اسلامی با هیچ مشکلی مواجه نشدیم. همه ما روسری به سر داشتیم و روسری من بارها از روی موهای کم پشتم لغزید و عقب رفت. اما تنها یک بار، در فرودگاه تهران، شخصی با اشاره از من خواست آن را جلو بیاورم. بعضی از افراد گروه بارانی‌های بلند به تن داشتند. اما من ژاکت بلند و شلوار گشاد پوشیدم چون بارانی من قرمز روشن بود و چندان مناسب به نظر نمی‌رسید. لباس‌های من از هر جهت کامل بود چرا که با وجود رنگ‌های تیره‌ای که در آن به کار رفته‌بود کاملا خنک بود. بسیاری از همکاران من ظاهر مرا در این نوع پوشش ایرانی می‌پسندیدند.

کاش با همان فارسی شکسته بسته سخنرانی می‌کردم

وقتی بعد از ۱۹ سال (پس از اولین سفرم) دوباره به ایران سفر کردم چیزهای بسیاری موجب تعجبم شد. یکی تعداد پناهندگان و مهاجران به ایران بود. اردوگاه‌های پناهندگان در همه جا به چشم می‌خوردند. افغانی‌ها، که می‌توان آنان را از روی لباسشان شناخت، در همه جای شیراز و در سایر شهرهای غربی دیده می‌شدند. مطلب دیگری که برایم حیرت آور بود، تعداد قبرها بود. تا آن زمان هرگز واقعیت تلخ کشته شدن این همه انسان، آن هم اکثرا جوان، در جنگ ایران و عراق را از نزدیک لمس نکرده بودم. در بسیاری از گورستان‌ها محلی به شهدای جنگ اختصاص یافته که دور را دور آن را نرده کشیده‌اند و عکس شهدا مزارشان را زینت بخشیده است. سومین مورد تعجب‌آور میزان مهاجرت از مناطق روستایی به شهرها بود. ماز چند دهکده توریستی مانند «ابیانه» دیدن کردیم. ابیانه از نقاط بسیار دیدنی در کوه‌های مجاور شهر نطنز است. در عکس‌ها که ۲۰ سال پیش از این دهکده گرفته بودم تعداد بی‌شماری پسر بچه که شلوارهای سیاه و گشاد محلی به پا دارند، به چشم می‌خورد، اما در سفر اخیر، جز با یک جوان که دیوانه به نظر می‌رسید، با هیچ فرد زیر ۶۵ سالی مواجه نشدیم.

پس از این که با اعضای تور خداحافظی گرم و صمیمانه‌ای کردم، برای دیدن دوستانم و انجام تحقیقات سه روز را در تهران ماندم. در تهران نیز به گرمی از من استقبال شد. همکارانم در مؤسسهٔ باستانشناسی یک سخنرانی برایم ترتیب داده بودند که در موزهٔ فرش برگزار شد. در کمال تعجب، با وجودی که هیچ گونه تبلیغاتی در این مورد صورت نگرفته بود، حدود ۵۰ تا ۶۰ نفر درسخنرانی شرکت کردند. سخنرانی من به زبان انگلیسی اشتباه بزرگی بود، زیرا از آنجا که سخنانم جمله به جمله ترجمه می‌شد، انسجام معنی و سلامت آن را از دست می‌رفت، شاید بهتر بود به زمان فارسی دست و پا شکسته‌ای که می‌دانستم سخنرانی می‌کردم یا قبلا خلاصه‌ای را به زبان انگلیسی تهیه، سپس با استفاده از اسلاید و باحن محاوره‌ای سخنرانی می‌کردم.

در این سفرمن تحقیقات مختصری هم در مورد موزه‌ها انجام دادم. موزه ایران باستان از موزه‌های مشهور و شناخته شده این کشور است. کلیه اشیأ عتیقه در طبقه همکف یک ساختمان قدیمی که «آندره گودا» طراح آن بوده، به نمایش گذاشته شده‌اند. اشیأ اسلامی در ساختمانی سه طبقه‌ای جدیدی که جنب ساختمان قدیمی است قرار دارند. بسیاری از شاهکارهای ایرانی در این موزه به چشم می‌خورد و افرادی که در آن به خدمت مشغول بودند با طیب خاطر هر چیزی را که می‌خواستم ببینم به من نشان می‌دادند. در موزهٔ رضا عباسی نیز تحقیقاتی انجام دادم. در آنجا نیز راهنمای موزه با خوشرویی به من اجازه داد هر چه می‌خواستم ببینم و شخصی را همراه من فرستاد تا درب صندوق‌ها را برایم باز کند و در عکسبرداری از آنچه نیاز داشتم به من کمک کند. موزه کاخ گلستان، بیش از هر جای دیگر برایم جالب بود، با کمک برخی از همکارانم، بویژه دوستانی که در موزه ایران باستان داشتم، به من اجازه داده شد دو نسخه از مشهورترین نسخه‌های خطی موجود در موزه گلستان را ببینم: شاهنامه ای که برای «بای سنقر» نوشته شده و جمال التواریخ برای اکبرشاه نوشته شده است.

گرچه عکاسی ممنوع بود، اما به من دو ساعت وقت داده شد تا نسخ خطی را ببینم، این نسخه‌ها کیفیت خود را حفظ کرده بودند و من از این که می‌دیدم امکانات تحقیق و دانش‌پژوهی در ایران در حال پیشرفت است احساس دلگرمی می‌کردم.

امروز اغلب بدون توجه به آنچه در سایر نقاط جهان درباره ایران به چاپ می‌رسد، کتاب‌های علمی بی‌شماری در این کشور منتشر می‌شود. من برای همکارانم [درایران] با خود تعدادی کتاب آورده بودم و آنان نیز در مقابل به من کتابهایی هدیه کردند. تعداد زیادی کتاب هم از موزه‌ها خریدم. اما وقت کافی برای خرید از کتاب فروشی‌های دیگر را نداشتم؛ با این حال، هنگام بازگشت، دو چمدان پر از کتاب به همراه داشتم (از مزایای سفر به آن سوی اقیانوس اطلس این است که می‌توان دو چمدان بزرگ به همراه برد). هنگام بازگشت به آمریکا در عبور از گمرک به‌هیچ‌وجه با مشکلی مواجه نشدم. گرچه به ماگفته بودند ارزش اجناسی که از ایران می‌آوریم نباید، بیش از ۱۰۰ دلار باشد، مأمور گمرک در شهر بوستون فقط علاقه‌مند بود بداند چه انگیزه‌ای ممکن است باعث سفر من به ایران شده باشد و در آنجا چه کرده‌ام؛ این کنجکاوی مخصوصاً به آن نسبت بود که من اهل حومه نیوهمپشایر هستم. برای من بسیار خوشایند بود که در پاسخ بگویم در ایران به من بسیار خوش گذشته است و مردم ایران حقیقتاً به گسترش روابط خود با آمریکاییان علاقه‌مند بودند، به مأموران گمرک توصیه کردم آنان هم حتماً در فکر تدارک دیدن سفری به ایران باشند.

جدول شماره -۲

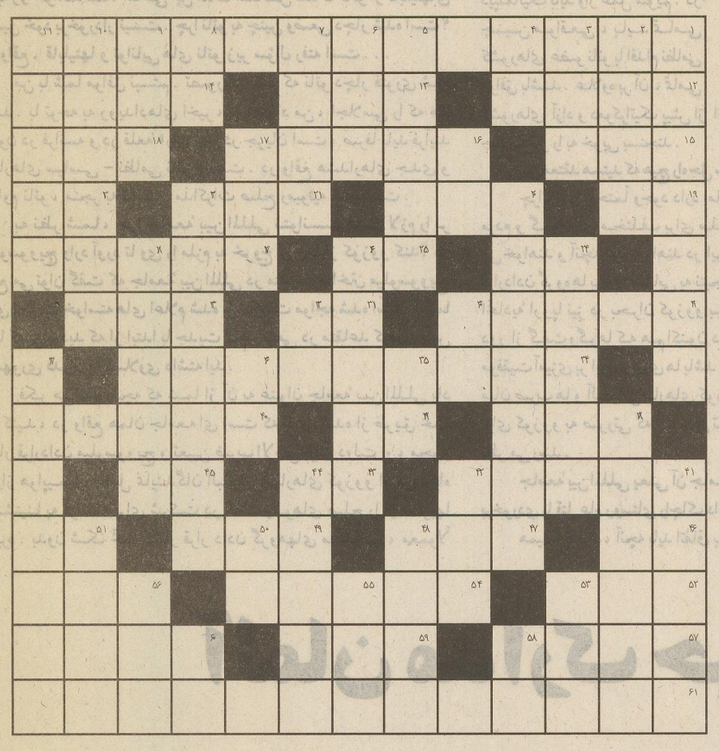

افقی ۱- از القاب حضرت رضا ۱۲- چوب بند درخت انگور ۱۳- همسرآدم ۱۴- نقاط ریز روی عکس ۱۵- نشیمنگاه سوارکار ۱۶- از رشته های جشنواره مطبوعات ۱۸- قاطع و برنده ۱۹- عدد منفی ۲۰- خدا هیچ نوعش را نصیب شما نکند ۲۱- از اقوام ایرانی ۲۳- شهر خون وقیام ۲۴- ستون بدن ۲۵- عرب جاهل می پرستید ۲۷- از انواع عرقیجات گیاهی ۲۹- برای انجام برخی کارها باید گرفت تا انجام داد ۳۱- میوه خورشتی ۳۳- آب در آن جاری است ۳۴- نام مادر گرامی حضرت رضا(ع) ۳۸- ابتدا و آغاز ۳۹- قدم یک پا ۴۰- از توابع ملایر ۴۱- فهم و شعور ۴۳- نشانه مفعول بی واسطه ۴۵- هنوز خارجی ۴۶- اشاره به دور ۴۷- روز تازی ۴۹- شهری در سوئیس ۵۱- قیمت بازاری ۵۲- گوسفند جنگی ۵۴- کیسه بزرگ ۵۶- نوعی پارچه ۵۷- دیکته مدرسه ۵۹- خانه ۶۰- سرباز دریایی ۶۱- معنای درست و واقعی صرفه جویی

عمودی ۱- در راه‌آهن خدمت می‌کند ۴۱- شهری در فارس ۲- هم زمین دارد هم لباس ۳۸- بدون آن هیچ کاری به درستی پیش نمی رود ۳- خداوند در قرآن به آن قسم خورده است ۲۴- خرس چینی ۵۳- جزئی نیست ۴- دندانه سوهان ۲۰- از مراحل پس از دستگیری متهمان ۵۸- دم و لحظه ۱۶- سمبل زیبایی طبیعت ۳۰- همت و اراده ۴۲- سیاه و سفید خوردنی ۵- سوره‌ای در قرآن ۳۵- دانه معطر ۴۸- فصل ۶- پرچم ۲۶- از مایع به گاز تبدیل شدن ۵۵- از بیماریهای پوستی ۷- رودی در فرانسه ۳۲- نشانه جمع فارسی ۴۴- از روزنامه‌های صبح کشور ۱۷- گناهی بسیار بزرگ ۳۶- زمینه ۵۰- راه میان بر ۸- نشانه جمع مؤنث ۲۲- ناحیه ای در آمریکای شمالی که از ۱۶۶۳ تا ۱۷۲۹ مستعمره انگلیس بود ۶۰- منقار پرنده ۹- شادی و شعف ۲۸- قطعه‌ای از موسیقی ۵۶- این روزها خیلی از جوانان دنبالش می گردند ۱۰- شهری در جنوب غربی ایالت سین کیانگ چین ۵۱- هر پروازی به دنبال دارد ۱۱- سخن چینی ۳۷- کشوری در آسیای جنوب شرقی

حل جدول شماره (۱)

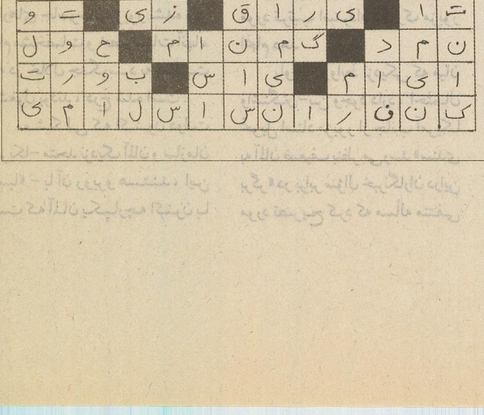

ناتو در آیینهٔ سولانا

سهیلا زمانی

سازمان پیمان آتلانتیک شمالی (ناتو) پس از فروپاشی اتحاد جماهیر شوروی سابق و پایان جنگ سرد، در چند مقطع زمانی در معرض آزمونهای بین المللی دشواری قرار گرفت.

از خطیرترین موقعیتهایی که برای ناتو، حکم توجیه ادامه حیات را داشت (با توجه به اضمحلال بلوک شرق و از بین رفتن پیمان ورشو)، دخالتهای این پیمان نظامی بین المللی در بحرانهای بالکان به طور اعم و موضوع ایالت جنگ زده «کوزوو» واقع در جنوب صربستان به طور اخص بوده است.

همگان به یاد دارند که در حدود ۴ ماه پیش، در پی هشدارهای مکرر جامعه جهانی و شورای امنیت سازمان ملل متحد به اسلوبودان میلوسوویچ رییس جمهوری فدرال یوگسلاوی (متشکل از صربستان و مونته نگرو) مبنی بر پایان دادن به چندین ماه کشتار فجیع و نسل کشی آلبانیایی تبارهای کوزوو، ناتو با فراخوان کشورهای عضو به تدارک لازم تسلیحاتی آن، به مقامات صرب هشدار داد که در صورت اجرا نشدن قطعنامه های شورای امنیت، مواضع بلگراد در کوزوو را مورد حمله هوایی قرار خواهد داد.

در گرماگرم این تنش فزاینده و در آخرین لحظات، «ریچارد هولبروک» فرستاده ویژه آمریکا به منطقه بالکان، در پی چند روز گفت وگوی نفس گیر با مقامهای صرب، موفق شد به نمایندگی از سوی جامعه جهانی، توافقنامه بلگراد را با میلوسویچ به امضا برساند. انعقاد این توافقنامه به توقف ماشین جنگی ناتو و جان به در بردن صربها از حملات هوایی انجامید.

این توافقنامه حاوی خواسته های شورای امنیت مبنی بر عقب نشینی کامل نیروی پلیس ویژه و ارتش صرب از کوزوو و اعمال

خودداری سازمان های بین المللی از تکروی، یقینا منجر به نتایج بهتری خواهد شد

فوری آتش بس بین طرفین متخاصم، اجازه ورود نمایندگان سازمانهای بین المللی به کوزوو برای بررسی وضعیت آوارگان، حقوق بشر و غیره بود.

در نهایت پس از اجرا نشدن توافقنامه بلگراد از سوی صربها و ادامه کشتار آلبانیایی تبارها، ناتو همچنان به تهدیدهای خود ادامه داد. به هر حال هم اکنون هیأتهای آلبانیایی تبارهای کوزوو و صربستان در قلعه تاریخی «رمبوئیه» در نزدیکی پاریس، سرگرم انجام مذاکرات صلح هستند.

در این میان «خاویرسولانا» دبیرکل ناتو یکی از اشخاصی بوده و هست که در این درگیریهای قومی - مذهبی نقش محوری برعهده داشت. شبکه خبری «بی. بی. سی» مصاحبه ای با سولانا ترتیب داده است که می خوانید:

از چهارماه پیش ناتو، صربها را به صورت جدی تهدید می کند که اگر نیروهای خود را از کوزوو خارج نکنند، با عواقب بسیار بدی روبه رو خواهند شد، اما طی این مدت مشخص شد که ناتو از قابلیتهای پیشین خود برخوردار نیست. چرا ناتو به چنین وضعی دچار شده است؟ در واقع، قابلیتها و توانایی های ناتو زیر سؤال رفته است...

من با شما موافق نیستم. تصور نمی کنم که ناتو دچار فتوری شده باشد. با توجه به رویدادهای اخیر، به اعتقاد من، اجلاسی را که هم اکنون در فرانسه و در قلعهٔ «رمبوئیه» در جریان است، صرفاً باید فرآیند فشارهای سیاسی - نظامی ناتو دانست. در واقع هشدارهای جدی و مداوم ناتو، منجر به تشکیل مذاکرات صلح رمبوئیه شده است.

به نظر شما، چرا جامعهٔ بین المللی نتوانست فشار لازم را بر میلوسوویچ وارد آورد تا وی را ملزم به خروج نیروها از کوزوو کند؟ در واقع می توان گفت که جامعهٔ بین المللی در متقاعد ساختن میلوسوویچ برای اجابت خواسته های اعلام شده یا شکست مواجه شده است. شما تنها کسی بودید که از ابتدا با جدیت تمام، سعی در متقاعد کردن رییس جمهوری فدرال یوگسلاوی داشته اید.

فکر می کنم آنچه که شما از آن به عنوان جامعهٔ بین المللی یاد می کنید، در واقع همان جامعه ای است که موفق شده از طریق تحت فشار قراردادن میلوسوویچ و تعیین ضرب الاجل برای دولت او، مجوز پرواز هواپیمای حامل نمایندگان آلبانیایی تبارهای کوزوو از فرودگاه پریشتینا به فرانسه برای شرکت در گفت وگوهای صلح را از صربها بگیرد. بدون شک تحت فشار قرار دادن گروههای متخاصم، معمولاً از نظر جامعهٔ بین المللی، کاری درست تلقی می شود. شاید بتوان گفت که جامعهٔ بین المللی در بسیاری از موارد از طریق تحت فشار قراردادن این گروهها، به نتایج بسیار مثبتی هم دست یافته است. هرچند که اعمال چنین روشهایی قاعدتاً باید قبلاً آزمون خود را پس داده باشند. با این حال، نباید این نکته را نیز از نظر دور داشت که اعلام آمادگی نظامی ناتو برای حمله به مواضع صربها در کوزوو نیز چندان بی اثر نبوده است.

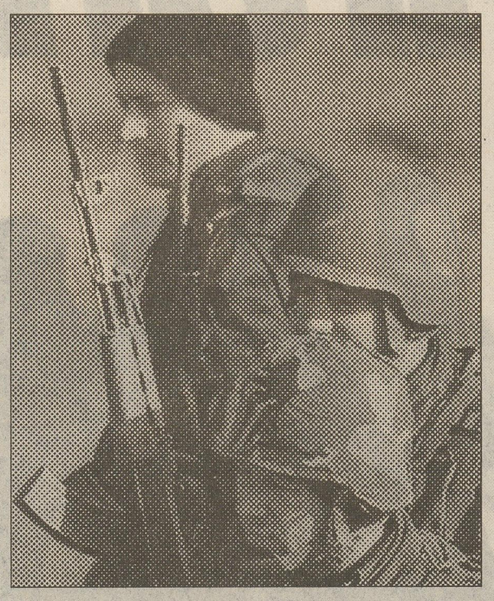

می توان چنین گفت که نتیجهٔ این آزمون در مورد صربها این شد که آنان را وادار ساخته تا به جمع مذاکره کنندگان در رمبوئیه بپیوندند. چنین برداشتی درست است؟

بله. چنانچه این مذاکرات به نتیجهٔ مطلوب برسد، باید بر این باور بود که آزمون مزبور بسیار موفق عمل کرده است و این امر سبب آرامش خاطر ما می شود. در چنین صورتی توانسته ایم ثابت کنیم که بدون اعمال زور و با اتخاذ یک راه حل دیپلماتیک نیز می توان به نتیجه ای مثبت و دلخواه رسید و این نتیجه برای مردم کوزوو نیز بسیار خوشایندتر خواهد بود. بدیهی است تحقق این امر، خواستهٔ واقعی ما بوده است.

پس چرا جامعهٔ بین المللی بارها و بارها به صرب ها و میلوسوویچ هشدار داد؟ آیا واقعاً این هشدارها جدی بود؟ اگر چنین بود، چگونه چندی پیش شاهد قتل عام آلبانیایی تبارهای کوزوو در روستای راچاک بودیم؟ اگر اشتباه نکنم ۴۷ نفر؟ واقعا این هشدارها چه نتیجه ای داشته است؟

ناتو و جامعه بین المللی نیز مانند شما، نسبت به این قتل عام ها از خود واکنش نشان داد و آن را محکوم کرد. ما بسیار علاقمندیم که بدون توسل به جنگ و خونریزی یا اعمال زور، صلح بر جهان حاکم شود، به ویژه در بوسنی و کوزوو. اما موضوع اصلی این است که ما پس از به بن بست رسیدن راه حل های دیپلماتیک باید وار عمل شویم. در چنین مواقعی، باید تمامی کشورهای عضو ناتو با اقدام نظامی موافق باشند. علاوه بر آن، تمامی کشورهای آزاد و دموکراتیک پیش از اتخاذ چنین تصمیم دشواری باید تمامی جوانب امر را به خوبی بسنجند.

اگر ما بخواهیم مانند «کارادزیچ» یا دیگر جنایتکاران جنگی اقدام کنیم که با آنها فرقی نخواهیم داشت!

پس معتقد هستید که هیچ راه حل سیاسی برای بحران کوزوو وجود ندارد؟

چرا، چرا، حتماً وجود دارد اما نیازمند زمان است. نیاز به آمادگی مردم و گروه های مختلف برای مذاکره، برای بحث پیرامون آنچه که می خواهند و آنچه نمی خواهند در این میان، نقش ناتو، تنها تحت فشار قراردادن گروه ها برای دستیابی به نتیجه ای مثبت است. فکر می کنم نقش اتحادیهٔ اروپا نیز در بحران کوزوو بسیار اساسی است. امیدوارم که این دور از گفت وگوها که هم اکنون در رمبوئیه در جریان است، پایان موفقیت آمیزی بر این درگیری ها باشد و نهایتاً به امضای توافقنامه ای قطعی میان صرب ها و آلبانیایی تبارهای کوزوو بیانجامد، با این قید که استقلال برای کوزوو به صورتی که آلبانیایی تبارها در پی آن هستند، غیرممکن به نظر می رسد.

جامعهٔ بین المللی یعنی آن جامعه ای که باید تصمیم می گرفت چه برخوردی با قتل عام روستای راچاک داشت؟

همیشه بدانید، آنچه باید اتفاق بیفتد، می افتد و شما نمی توانید مانع بروز آن شوید! شما از کسی این سؤال را می کنید که پیش از همه، این قتل عام ها را محکوم کرد و خود از ابتدای امر، درگیر این ماجرا بوده است.

شما تصور می کنید جامعهٔ بین المللی از چه کسانی تشکیل شده است؟ این جامعهٔ بین المللی که شما مرتباً از آن در سخنان خود یاد می کنید از همین مردم متمدن، مردمی که نسبت به خشونت ها، خونریزی ها، قتل عام ها از خود عکس العمل نشان داده اند و منتظر هستند تا برآیند احساسات خود را بسیار سریع ببینند، تشکیل شده است. تا همین چند سال پیش، اصلاً کسی تصور نمی کرد که یک سازمان بین المللی نظیر سازمان ملل بتواند در امور مربوط به کشورهای بلوک شرق دخالت کند. اما امروز همه چیز فرق کرده است. به نحوی که امروز سازمان ملل، دخالت در امور کشورها در مواقع لزوم را حق قانونی خود می داند.

شکاف های عمیق موجود در ناتو، ناشی از چیست؟ چرا نظرهای کاملاً متفاوت در ارتباط با مشکلات جهانی ابراز می شود؟ درواقع، چرا ناتو در برخورد با مسایل مهم، این قدر کند حرکت می کند؟

نه، واقعاً این طور نیست. قبلاً نیز متذکر شدم که در چنین مواردی نهادهای سیاسی تصمیم گیرندهٔ کشورها باید تصمیم بگیرند، دولت، پارلمان و . . . .

در چنین حالتی، احساس ضعف نمی کنید؟

این موضوع اصلاً ربطی به احساس ضعف ندارد. من سال ها است که در این سمت انجام وظیفه می کنم و می دانم که اتخاذ این نوع تصمیمات برای دولت ها ساده نیست.

پس می توان گفت که شما در مورد بحران کوزوو هنوز احساس ناامیدی نمی کنید؟

چرا باید چنین باشد؟ من همیشه تا حد امکان تلاش کرده ام که در این زمینه و در زمینه های دیگر، کارها بدون اعمال زور به نتیجه برسند. هنوز هم امیدوارم که مذاکرات رمبوئیه با موفقیت به پایان رسد. این را بدانید که همیشه هم عملیات نظامی با موفقیت همراه نیست. تجربه نشان داده که در بسیاری از موارد، راه حل سیاسی، بهترین راه حل است.

همان طور که در بوسنی هم چنین بود؟ یعنی شاید آنجا هم مذاکره بهتر از حملهٔ نظامی بود؟

بله. همین طور است. شاید تأخیر در این مسأله سبب وقوع بسیاری از اتفاقات ناخواسته شد. زمان هیچ گاه به خواست کسی متوقف نمی شود.

چرا ناتو در اکثر موارد شمارش معکوس را آغاز کرده، اما پیش از رسیدن به عدد صفر، مسأله منتفی می شود؟

ما نمی توانیم بی گدار به آب بزنیم. شما از «رادوان کارادزیچ» به عنوان یک جنایتکار جنگی نام می برید. اگر ما هم بخواهیم مانند وی یا دیگر جنایتکاران جنگی اقدام کنیم که با آنان فرقی نخواهیم داشت! این جنایتکاران به هر حال باید دستگیر و در پیشگاه مردم پاسخگو باشند. اما ما نمی توانیم بدون نظر گرفتن جوانب امر، سربازان فرانسوی، آمریکایی و . . . را به جنگی خانمانسوز اعزام کنیم.

در حال حاضر، نقش ناتو چیست؟ به نظر اوضاع کمی گیج کننده می آید، از یک طرف تهدید نظامی ناتو واتحادیهٔ اروپا و از طرفی تهدید نظامی آمریکا که دیدیم در مورد عراق نیز به اجرا گذاشته شد. جریان از چه قرار است؟

باید بگویم که اولاً ناتو نمی تواند نقش پلیس بین المللی یا یک حافظ صلح را در دنیا ایفا کند. ناتو یک سازمان مشخص بین المللی با ایده ها و نظرهای مستقل و مسؤولیت های مشخص است. ثانیاً حرف شما را تصدیق می کنم. در واقع، سازمان های بین المللی بسیاری وجود دارند که در امور مربوط به جنگ و صلح کشورها مداخله می کنند و نمی توان منکر این قضیه شد که تشریک مساعی این سازمان ها و خودداری آنها از تک روی، یقیناً منجر به نتایج بهتری خواهد شد. بستگی دارد که شما از چه زاویه ای به قضایا نگاه کنید. اتحادیهٔ اروپا بخشی از مسایل را تضمین می کند. ناتو امنیت کشورها را تأمین می کند. سازمان همکاری و امنیت اروپا نیز مسؤولیت تضمین برخی دیگر از امور جهانی را برعهده دارد. در آخرین تحلیل، سازمان های بین المللی زیادی وجود دارند که یک هدف را دنبال می کنند و در واقع به منزلهٔ یک مسکن قوی برای آرام تر کردن اوضاع عمل می کنند. مثلاً اتحادیهٔ اروپا با تأمین منابع مالی، از ناتو در راه نیل به اهداف خود پشتیبانی می کند. صلح، تنها دغدغهٔ مردم جهان نیست.

همان چیزی که در بوسنی دغدغهٔ آن را داشتید؟!

بله. شاید بتوان گفت به نوعی چنین بود. ولی در آن جا هم، همکاری سازمان های بین المللی و راه حل های سیاسی، نهایتاً به بار نشست.

آقای سولانا! شما می دانید که اتفاق نظر ۱۶ کشور کار بسیار دشواری است، شما خود بارها شاهد بودید که به دلیل اختلافات موجود، ناتو نتوانست کاری از پیش ببرد، آیا این مسأله هیچ گاه باعث نگرانی شما نشده است؟

نه، نه من این طور فکر نمی کنم. تجربهٔ شخصی من در این سازمان به من ثابت کرده که همین اختلاف نظرها، گاهی منتج به نتایج بهتری می شود. من همیشه و در همه جا مخالف دیکتاتوری بوده و هستم و معتقدم که باید به

اجلاس رمبوئیه را صرفا باید فرایند فشارهای سیاسی - نظامی ناتو دانست

صلح، تنها دغدغه مردم جهان نیست

دیکتاتوری در جهان خاتمه داد.

من به یک زندگی دموکراتیک عقیده دارم و معتقدم که تمامی انسان ها آزادند و باید بتوانند این آزادی را در یک زندگی دموکراتیک متجلی ببینند. مثلاً من از مردم کشورم (اسپانیا) در مورد عضویت در ناتو و اتحادیهٔ اروپا نظرخواهی کردم و آنان جواب مثبت دادند. در واقع، مبنای آزادی در کشور، جزء اصول قانون اساسی ما است.

پس شما معتقدید هر کجا که نیاز باشد، اقدام لازم را انجام می دهید؟

بدون شک، نه همیشه. ولی در اکثر مواقع.

آیا می توان از سخنان شما به این نتیجه رسید که ناتو، علی رغم این که سازمانی نظامی است، اما همواره تمسک به دیپلماسی را در اولویت قرار می دهد؟

بله. فکر می کنم چنین باشد. به اعتقاد من باید با دیگران خوب رفتار کنید تا بتوانید به آنان درس خوب بودن بدهید. اصلاً نمی دانم که چرا باید با مردم بد رفتار کرد؟

آنها مستحق چنین رفتاری نیستند. یکی از اهداف بزرگ من این است که بتوانم کشورها را به سمتی سوق دهم که دیگر در پی آزار یکدیگر نباشند و این همان چیزی است که در انتظار آن بوده ام.

شما از کسانی بودید که با حکومت دیکتاتور ژنرال فرانکو مبارزه می کردید. برادر شما نیز در همین ارتباط دستگیر شد و شما هم! این تجربه را چگونه ارزیابی می کنید؟

بله. من در خانواده ای تحصیل کرده بزرگ شده ام. پدر و مادرم هر دو دارای دکترای شیمی و بسیار هم مشهور بودند. از اوان جوانی در کنار برادرم با حکومت دیکتاتوری ژنرال فرانکو مبارزه می کردیم. برادرم در همین ارتباط دستگیر و به ۴ سال زندان محکوم شد. من هم به اتهام فعالیت های ضد حکومت دستگیر شدم، اما فقط چند روز در زندان به سر بردم. بدین ترتیب پا به عرصه سیاست گذاشتم.

شخصی صد در صد سیاسی از بدو امر، پرورش یافته در دامان خانواده ای سیاسی؟!

نه چنین تصور نمی کنم. سیاست حرفهٔ اصلی من نیست! من به علوم تجربی عشق می ورزم. اما تاریخ، مرا به این سمت سوق داد و شاید هم تاریخ کشورم که سال ها زیر سلطهٔ استعمار و حکومت دیکتاتوری به سر می برد، باعث شد به این وادی وارد شوم. به همین دلیل من همواره برای کسب بهترین نتیجهٔ ممکن تلاش می کنم. البته با شرایط جامعهٔ ما این کار چندان ساده نبود، ولی من آن را انجام دادم.

آلمان مدارک حیاتی خود را از آمریکا می خواهد

عملیات مزبور را به زبان آلمانی «روزنمولز» می نامیدند. معامله ای که در دهه ۱۹۵۰ در اتحاد جماهیر شوروی سابق صورت گرفت و شایع است که برای «سیا» حدود ۱/۵ میلیارد دلار تمام شد. معامله بر سر اسناد و مدارک سری مربوط به «استاسی» (دستگاه جاسوسی سابق آلمان شرقی) بود که درآن نام و مشخصات بیش از ۴۰۰۰ جاسوس ضبط شده بود که در سراسر جهان برای سازمان یادشده فعالیت می کردند. دراین اسناد اشاره ای به کارهای جاسوسان مزبور نشده ولی تمام مشخصات و خصوصیات آنها، که در خلال جنگ سرد به فعالیت مشغول بودند، درج شده است.

مشکلی که اکنون دولت آمریکا- متحد نزدیک آلمان و سازمان «سیا» - با آن روبرو هستند، این است که آلمان یکپارچه اکنون با سماجت فراوان خواستار استرداد اسناد مزبور است. آلمان می گوید، دراین فهرست نام اشخاص سرشناسی وجود دارد که سال ها برای بلوک شرق جاسوسی می کرده اند و بودن فهرست نام آنان در اختیار «سیا» موجب آن خواهد شد که امکان شناسایی و مآلاً مجازات آنها منتفی گردد. قرار است در آینده نزدیک رئیس دفتر صدراعظم آلمان، سفری به آمریکا کرده وبا «سندی برگر» مشاور امنیتی کلینتون و نیز رئیس سازمان «سیا» مذاکراتی در مورد ترتیب استرداد مدارک مزبور انجام دهد.

باوجود روابط نزدیکی که میان واشنگتن-بن وجود دارد، احتمال تحویل اسناد مزبور از جانب آمریکا به آلمان ضعیف بنظر می رسد «سندی برگر» در برابر سؤال خبرنگاران دراین مورد تصریح کرد که مسأله منتفی است! چرا که با اعادهٔ اصل مدارک، این امکان وجود دارد که دولت آلمان حتی کسانی را هم که از عوامل اصلی این معامله بوده اند، مورد پیگرد قراردهد، ضمناً این امکان هم وجود خواهد داشت که نام تعدادی از جاسوسان دوجانبه ای که همزمان برای آمریکا هم جاسوسی می کرده اند، افشا شود.

تاکنون «سیا» به مقامات ضدجاسوسی آلمانی صرفاً اجازه داده است تا خلاصه ای را که از روی مدارک اصلی تهیه شده، مطالعه کنند. آنان فقط می توانند از روی یادداشت های «سیا» رونوشت بردارند. بدون آنکه اجازه عکسبرداری یا اخذ کپی داشته باشند.

اما این طرز رفتار آمریکاییان، مقام های جاسوسی آلمان را سخت آزرده کرده است. معترضان و دگراندیشان سابق آلمان شرقی، نوماری با ۱۷۰۰ امضا برای کلینتون فرستاده و تقاضای اعادهٔ اصل اسناد یادشده را کرده اند تا بدین ترتیب جاسوسان سابق شناخته شوند و به کیفر اعمال خودبرسند.

یکی از این معترضان «فریا کلی یر» است که در ۱۹۸۸ در آلمان شرقی زندانی بود و سپس از کشور اخراج شد.

او می گوید: «حتی امروز هم بسیاری از آن جاسوسان تصدی شغل های حساس سیاسی، نظامی و امنیتی آلمان را برعهده دارند و کسی به هویت اصلی آنان آگاه نیست.»

باید دانست که مقام های قضایی آلمان با وجودی که تعدادی از این افراد را می شناسند، بدون ارایه مدارک مستدل قضایی، قادر به دستگیری و اقامه دعوی علیه آنان نیستند. باید دانست که در نظام قضایی آلمان کپی و یادداشت ارزشی ندارند.

کیلومترها نوار و اسناد ومدارک طبقه بندی شده ای که اسرار جاسوسی آلمان شرقی سابق را در دل خود پنهان کرده اند.

اسنادی از مدارک و اسناد دستگاه جاسوسی آلمان شرقی سابق در اختیار سازمان جاسوسی «سیا» قراردارد که جمهوری فدرال با بیتابی درانتظار اعاده آن است

صرفنظر از مطالب پیش گفته، هیأت نظارتی که برای رسیدگی به سوابق «استاسی» دستگاه جاسوسی آلمان شرقی سابق منصوب شده، خواستار دریافت مدارک مزبور است سخنگوی هیأت مزبور می گوید: «این موضوع امنیتی نیست بلکه سیاسی است!» حکومت «هلموت کهل» صدر اعظم قبلی آلمان در این مورد روشی بی سر و صدا را درپیش گرفته بود ولی دولت «شرودر» روش مزبور را تغییر داده است.

هم حزب او و هم دموکرات مسیحی ها، تقاضای خود را دراین مورد علنی کرده و می گویند: «ما عوامل دست دوم و مادون «استاسی» را شناخته ایم. ولی برای شناسایی مقام های بالاتر آن باید گرفتار چانه زدن های سیاسی باشیم؟!»

تنها کورسوی امیدی که دراین زمینه وجود دارد این است که یک کارشناس فنی گروه نظارت یادشده، توانسته است «کد رمز» نوارهای مغناطیسی «استاسی» را کشف کند. کدهای مزبور شامل جزئیاتی درباره جاسوسان خارجی و صورت مدارکی است که جاسوسان آلمان شرقی به خارجیان داده اند. احتمالاً این تحول می تواند امیدی برای رییس دفتر صدراعظم آلمان در سفر قریب الوقوع او به واشنگتن باشد. امامقام های «سیا» می گویند کشف رمز نوارهای مزبور مانع تحویل ندادن اسناد و مدارک «روزنمولز» نخواهد شد. ما آنان را از طریق یک معامله سرراست و قانونی به چنگ آورده ایم!

گفت و گو با رامین جهانبگلو

مدرنیسم، مهاجرت بین المللی و اسکیزوفرنیا

سید ابراهیم نبوی

نام فلسفه در ایران با نام مرحوم احمد فردید پیوند خورده است و نام احمد فردید و گروه فلسفی او- اگر قایل به چنین گروهی باشیم- همواره در کنار نام امیرحسین جهانبگلو رفته است. رامین جهانبگلو فرزند امیرحسین جهانبگلو در آستانه چهل سالگی یکی از متفکران پرکار و فعال ایرانی است که حضوری پررنگ در محافل فلسفی جهان غرب دارد. در سالهای اخیر آثار متعددی به زبان فرانسه از وی منتشر شده و بسیاری از این آثار به فارسی برگردانده شده است؛ آثاری مانند «زیر آسمانهای جهان»، «مدرن ها» و «نقد عقل مدرن»

با وی به گفت و گو نشستیم؛ با این نگاه که جامعه امروز ایران درگیر تضاد میان مدرنیزم و سنت گرایی است. و مهاجران بین المللی که از ایران به سوی جهان غرب رفته اند از زمره کسانی هستند که در معرض این تضاد قرار دارند. گفت و گو را در زیر می خوانید.

شبح مرحوم آل‌احمد هنوز بر روی روشنفکری ایران سنگینی می‌کند و محیط روشنفکری ایران هنوز از دست‌آدم هایی مثل آل‌احمد خلاص نشده است

با وقوع انقلاب، تعارض میان سنت و مدرنیزم تشدید شد، چرا که مدرنیزم در حال نهادینه شدن بود و جریان سنتی قدرت اصلی را در دست گرفته بود. همین امر باعث شد تا برخی گروههای اجتماعی و فرهنگی که به سویه مدرن نزدیک تر بودند از ایران مهاجرت کردند. شما به عنوان یک ایرانی مهاجر که با گروه مهاجرین ارتباط داشتید فکر می کنید آیا مهاجرت تعارض درونی ایرانیان مهاجر را از بین برد یا آن را دچار تغییر کرد؟

جهانبگلو: این که انقلاب ایران لایه های فرهنگی - تاریخی را که به صورت انسان شناختی در هریک از ما ایرانیان وجود دارد نمایان ساخت، کاملا درست است. برای اولین بار و در سال های پایانی قرن بیستم این فرصت فراهم آمد تا وضعیت تاریخی مان را بررسی کنیم؛ ببینیم کی هستیم و کجا ایستاده ایم و به کدام سو می رویم. و این فرصت پیش آمد که عده‌ای از میان روشنفکران و یا گروههای اجتماعی دیگر آگاهانه این لایه را زیرورو کنند. کسانی که آگاهانه و عقلایی با تعارض درونی شان برخورد کردند کمتر زخمی شدند. بخشی از جامعه ایران که در میانه برخورد با سنت و مدرنیزم زندگی می کند و پاسخی برای سؤالهای خود نمی یابد حذف یکی به نفع دیگری را پاسخی مناسب می داند و در این میان مهاجران ایرانی زخمی و بدون پاسخ مانده اند.

منظورتان مهاجرانی است که در سالهای اخیر مهاجرت کردند؟

جهانبگلو: بله، این مشکل مهاجران در بیست سال اخیر است. ببنید! در صد سال اخیر دو دوره عمده مهاجرت در ایران اتفاق افتاد؛ دوره اول در اواخر سلطنت خاندان قاجار و بعد از مشروطیت بود. اینها اغلب کسانی بودند که رفتند تا غرب را بشناسند و دستآوردهای غرب را به ایران بیاورند...

مثل میرزا صالح...؟

جهانبگلو: بله، میرزا صالح، جمالزاده، ایرانشهر و دیگران. آنان آگاهانه مهاجرت کردند و آنچه باخود آوردند دستاوردهای سیاسی بود. دوره دوم، مهاجرت بزرگی بود که پس از انقلاب و به خاطر فرار از وضعیت سیاسی ایران اتفاق افتاد که هیچ انگیزه آگاهی طلبانه در میان مهاجران نبود.

آنان فقط قصد داشتند از ایران دور شوند. گروه سوم گروه مهاجران دیگری هم داریم و آنها جوانانی بودند که از ایران مهاجرت کردند که من روی آن تأکید دارم. این گروه در ایران وضعیت تزلزل داشتند و بی ثباتی را با خودشان به غرب بردند. این گروه هنوز در فضای تنش بین سنت و مدرنیسم نفس می کشند و پاسخی هم برای سؤالات خود پیدا نکرده اند.

این سه دوره مهاجرت، تفاوت های اساسی با هم دارند، ارمغان دوره اول مهاجرت پدیده های مدرنی است که میرزا صالح آورد و ادبیات که از مرزهای شمالی طالبوف و آخوندوف آوردند. در حالی که مهاجرت بزرگ پس ازانقلاب، اجباری است و پناه بردن به شرایط مدرنی است که آن را نمی شناسند و در عین حال نگران از دست دادن آن هستند، شرایط جوانان مهاجر را چگونه ارزیابی می کنید؟

جهانبگلو: جوانان مهاجر ایرانی، در گروه سنی ۲۵ تا ۳۵ سال، کسانی هستند که برای رهایی از بی ثباتی وضعیت راهی ندارند. در ایران حس مسؤولیت پذیری و همزیستی وجود ندارد و با هر جوانی که صحبت کنید، از هیچ ارزشی جز پول خبر ندارد.

شما عده‌ای مهاجر دارید که انگلیسی غلط حرف می‌زنند، فرهنگ میزبان آنها را نمی‌شناسند، فرهنگ خود را هم فراموش کرده‌اند و در یک برزخ کامل به سر می‌برند

در حالی که در غرب مسؤولیت پذیری اصل بسیار مهمی است. جوان ایرانی، موضع سیاسی ندارد. مسؤولیت مدنی، اخلاق مدنی و حس همزیستی اجتماعی به عنوان عناصر نگهدارنده جامعه، اصلا در جوان ایرانی وجود ندارد. او بدون داشتن این ویژگی ها به غرب می رود، ویژگی های ایرانی خود را هم چون تعلق خاطری به جامعه ندارد، از دست می دهد و اصلا با مسؤولیت و اخلاق مدنی هم آشنا نیست تا آن را بپذیرد. نتیجه آن که تزلزل و بی ثباتی ادامه دارد.

ویژگی جامعه مدرن چیست؟

جانبگلو: مدرنیته دو وجه اصلی دارد: یکی وجه ابزاری و تکنولوژیک آن است و دیگری وجه اندیشه انتقادی آن. مهمترین وجه مدرنیسم همین وجه انتقادی آن است که غرب از طریق آن خود را نقد می کند و رو به پیشرفت می رود. درست برخلاف آنچه غرب از مدرنیته می گیرد ما وجه ابزاری آن را گرفته ایم و با وجه انتقادی آن کاری نداریم. مهاجران ایرانی هم بعد ابزاری غرب را به تنهایی گرفته اند.

جامعه ایران، جامعه کارکردی نیست. یعنی افراد نقشی در نظام اجتماعی برای خود نمی شناسند و با نظام اجتماعی غربیه هستند، به نظر شما حس دشمنی با عناصر ملی چنین وضعیتی را به وجود نیاورده است؟

جهانبگلو: ایراد جامعه ایران نبود روابط افقی بین مردم است و این که رابطه مردم با دولت و قدرت رابطه ای عمودی است و وظایف اجتماعی مردم را دولت تعیین می کند.

تعریف شما از ساخت سیاسی ایران همین است؟

جهانبگلو: نه، ساخت ذهنی جامعه ایران بدین شکل است؛ مردم به وظایف اجتماعی خود واقف نیستند و اگر وظیفه ای درست انجام شود، با فشار دولت بوده است. در یک کلام مردم مسؤولیت مدنی را نمی شناسند و مشکل از همین جا ناشی می شود.

ما غربی زندگی می کنیم. ولی اخلاق سنتی داریم، روابط ما چه با یکدیگر و چه با دولت بر اساس اخلاق سنتی است. در واقع به نوعی دچار عقب ماندگی اخلاقی نسبت به رفتار اجتماعی خود هستیم. این تضاد و تعارض منجر به ابتلا به یک اسکیزو فرنیای اجتماعی شده است...

جهانبگلو: بله، بعد ابزاری زندگی ما مدرن است و اخلاق سنتی ما همیشه جوابگوی جامعه مدرن نیست. روابط تولیدی و روابط بوروکراتیک ما مدرن است. اما اخلاق ما مدرن نیست.

چرا اخلاق مدرن به وجود نمی آید؟

جهانبگلو: ایجاد اخلاق مدرن از قدرت سیاسی یا دولت به جامعه تزریق می شود و با تعیین طرق تربیت مدنی.

دلیل دیگر بر این که چنین وضعی به وجود نیامده، شکست برنامه های سیاسی است که از مشروطیت تاکنون از سوی روشنفکران برای ایجاد اخلاق مدنی طرح شد. تلاش روشنفکران را برای چنین کاری در نوشته های آنان می توان یافت.

برنامه های سیاسی برای ایجاد اخلاق مدنی چرا شکست خورده اند؟

جهانبگلو: برای این که ما از غرب وجه ابزاری آن را گرفتیم. ولی فضای اندیشه انتقادی به عنوان وجه اصلی فرهنگ غرب هرگز در ایران گشوده نشد و بدون فضای انتقادی، فرآیند مدرن شدن کامل نمی شود.

عده‌ای معتقد هستند که ماشین، ایدئولوژی دارد و اخلاق آن عارض می شود. چرا ما در مقابل ایدئولوژی ابزارهای غربی مقاومت می کنیم؟

جهانبگلو: چون ما به این ابزارها از بیرون نگاه می کنیم.

به خاطر این نیست که ما کاشف ابزار نبوده ایم؟

جهانبگلو: این هم درست است. دوم این که بعد هستی شناسی این تکنولوژی در ما نیست و برای ما فقط یک ابزار است. انسان غربی زمانی که با ابزار تکنولوژیک کار می کند با زمانی که به خانه می رود به لحاظ معرفتی تفاوت ندارد. در واقع وقتی به سرکار می رود آدم سنتی نمی شود و طبیعتا به اسکیزوفرنی هم مبتلا نمی شود.

این تعارض چقدر ناشی از رفتار دولت و چقدر ناشی از رفتار اجتماعی است؟

جهانبگلو: مقدار زیادی ناشی از رفتار دولت ها در صد سال اخیر با غرب است. بخشی از آن هم ناشی از نبود دید انتقادی ما نسبت به هنجارها و سنت ها است. ما به «تابو»های اجتماعی خود فکر نمی کنیم. تقلید جوانان ما نیز از غرب کاملا از بعد معرفتی تهی است. مثلا پدیده تایتانیک. رویکردهایی آن طرف دنیا ظهور می کند و به سرعت جوان ایرانی آن را مصرف می کند. اگر در غرب کالاهایی نظیر آن مصرف می شود، بخشی از فرهنگ و تاریخ آنها و جزیی از یک کل است و اصلا چنین پدیده‌ای روابط مدنی یا دموکراتیک آنان را برهم نمی زند.

مدرنیته دو وجه اصلی دارد: یکی وجه ابزاری و تکنولوژیک آن است و دیگری وجه اندیشه انتقادی آن. مهمترین وجه مدرنیسم همین وجه انتقادی آن است که غرب از طریق آن خود نقد می کند و رو به پیشرفت می رود

ارتباط عاطفی - اخلاقی ما با نسبت و وجه عقلانی ارتباط با ابزار به خودی خود تعارض ایجاد می کند و نتیجه آن ابتلا جامعه به اسکیزوفرنی است. از طرفی دولت هم با طرح توسعه اقتصادی در بخشی از برنامه سیاسی خود که به شدت گرایش سنتی دارد، به این تعارض دامن می زند.

جهانبگلو: بله، برنامه سیاسی دولت به تعارض موجود دامن می زند. ولی مردم باید بدون نگاه به دولت، روابط اجتماعی خود را تنظیم کنند و حدود مسؤولیت ها را بشناسند. زندگی اجتماعی در ایران بسیار متزلزل است و ارزشهای از هم پاشیده اجتماعی فاصله بین نسل ها را افزایش داده است و آنان دیگر ارزشهای یکدیگر را نمی فهمند.

در واقع فاصله واژه مشترکی بین آنان وجود ندارد؟

جهانبگلو: در واقع زیربنای فرهنگی مشترک بین جوان ایرانی و نسل قبلی او وجود ندارد و برای گفت وگو درباره تاریخ و سنت ایرانی، جوان ما انگیزه ندارد.

جز این دو گروه مهاجران دیگری هم داریم و آنها جوانانی بودند که از ایران مهاجرت کردند که من روی آن تأکید دارم. این گروه در ایران وضعیت تزلزل داشتند و بی ثباتی را با خودشان به غرب بردند. این گروه هنوز در فضای تنش بین سنت و مدرنیسم نفس می کشند و پاسخی هم برای سؤالات خود پیدا نکرده اند

نشانه ای از نبود تحول و تغییر تاریخی منظم در ایران وجود دارد و آن هم گرایش گروه جوان ما به سنت است.

جهانبگلو: کاملا ناآگاهانه و بیشتر در عرصه عرفان است؛ عرفان هندی، سرخپوستی... که آن هم گرایش نیست، نوعی عکس العمل است.

عکس العمل در برابر چه چیزی؟

جهانبگلو: در برابر وضعیت موجود. جوان ایرانی پایگاه واقعی برای خود نمی تواند پیدا کند و این گم گشتگی را می خواهد در یک آموزه فلسفی یا عرفانی پنهان کند. بیشتر از این که یک تفکر در آن باشد، نوعی تابعیت از مد است.

یعنی یک «استریوتایپ» است؟

جهانبگلو: بله، یک استریوتایپ است، باید تفاوت بین عقل مدرن و یک مد نگری را روشن کنیم. عقل مدرن مدت طولانی با مفاهیم اجتماعی سر و کله می زند. حتی با خود دست و پنجه نرم می کند تا جا بیفتد. ولی وقتی یک نماد و یا یک فکر مد می شود، اصلا با مفاهیم اجتماعی کاری ندارد و مثل یک کالا وارد می شود.

عرفان سرخپوستی یک کالاست تا یک فکر، واقعا نمایندگان آن در ایران چه کسانی هستند؟ این عرفان می آید، مدتی می ماند و جوان مثل یک کالا از آن استفاده می کند، این مدهای فکری، تبدیل به پناهگاه های متافیزیکی برای جوان می شوند. روی متافیزیک تأکید می کنم، چون ممکن است اصلا این متافیزیک فلسفه یا دین نباشد و چیز دیگری مثل تکنولوژی باشد یا یک اندیشه انتقادی به صورت فلسفه باشد؛ دین باشد به صورت ایمان یا همین عرفان سرخپوستی یا حتی اعتقاد به سمبل های هالیوودی. به هر حال این ها پناهگاه هستند برای این وضعیت متزلزل، پناهگاهی موقتی و ناقص که برای جوان به طور موقت احساس امنیت ایجاد می کند و بعد دوباره رها می شود. ما در یک وضعیت تاریخی قرار گرفته ایم که در آن زخمی شده ایم و باید به جوان زخمی فکر کنیم. نباید از آن فرار کنیم چون دوباره به سراغمان می آید.

تعارض موجود انگیزه برای مهاجرت را تقویت می کند. عمده ترین جمعیت مهاجر ما در ایالات متحده زندگی می کنند و بخش دیگر در اروپا متمرکز هستند. آیا تعارض انسانی که با این تعارض مهاجرت می کند، در دنیای جدید حل می شود؟

جهانبگلو: نه دقیقا چنین اتفاقی نمی افتد.

چرا با وجودی که بخشی از انگیزه های بیرونی او از بین رفته، تعارض حل نمی شود؟

جهانبگلو: انگیزه‌های بیرونی از بین رفته، ولی او زخم خورده است و علاوه بر این او ممکن است حتی گذرنامه سرزمین مهاجر پذیر را داشته باشد. ولی فرهنگ آنجا را نشناسد.

وقتی توانست وضعیت هویتی خود را با فرهنگ آن سرزمین تطبیق بدهد، موفق می شود تا حدی آن زخمها را التیام بخشد. ولی اتفاقی که در میان ایرانیهای مهاجر به خصوص درآمریکای شمالی و حتی اروپا افتاده این است که آنان نبود حس مسؤولیت مدنی و همزیستی اجتماعی را هم با خود به آن سرزمین برده‌اند، فقط قوانین در آنجا را رعایت می کنند برای اینکه بتوانند آنجا زندگی کنند. اصلا به این فکر نمی کنند چگونه با دموکراسی زندگی کنند. اصلا این چیزها به فیلسوف شدن یا روشنفکر شدن ربطی ندارد. کمی توجه و کمی ارتباط و خواستن آن مشکل را حل می کند. اتفاقی که در بین مهاجران ایرانی به خصوص مهاجران جوان افتاده این است که آنان هویت و فرهنگ خود را از دست داده‌اند. چون اعتقادی نداشتند، فرهنگ آنجا را هم نپذیرفته‌اند، شما عده‌ای مهاجر دارید که انگلیسی غلط حرف می‌زنند، فرهنگ میزبان آنها را نمی‌شناسند، فرهنگ خود را هم فراموش کرده‌اند و در یک برزخ کامل به سر می‌برند؟

یعنی شرایط یک آنومی کامل...

جهانبگلو: بله! این وضع مرا به یاد حرف لورنس عربستان می اندازد که گفته بود: «اگر دو فرهنگ داشته باشید نفس خود را از دست می دهید». البته من فکر می کنم با داشتن دو فرهنگ کسی نفس خود را از دست نمی دهد. بدون فرهنگ بودن باعث از دست دادن نفس می شود. همین وضعیتی که مهاجران ایرانی دارند، یک جور بی توجهی کامل به فرهنگ ایران و یک حالت غریبه نسبت به فرهنگی که در آن زندگی می کنند.

تأکید می کنم که بعد ابزاری فرهنگ مدرن برای مهاجران بسیار اهمیت دارد. درست برعکس مهاجران گروه اول که برای آنان بعد انتقادی و فرهنگی، مدرنیسم اهمیت داشت.

ابزاری زندگی ما مدرن است و اخلاق سنتی ما همیشه جوابگوی جامعه مدرن نیست روابط تولیدی و روابط بوروکراتیک ما مدرن است. اما اخلاق ما مدرن نیست

ایران سنگینی می کند و محیط روشنفکری ایران هنوز از دست آدم هایی مثل آل احمد، خلاص نشده است.

چه خصلت هایی در آدم هایی مثل آل احمد سراغ دارید؟

جهانبگلو: روشنفکری دهه ۳۰ و ۴۰ با غرب برخورد ایدئولوژیک کرده است و اصلا مفاهیم اجتماعی را در نظر نگرفته اند.

مرحوم فردید، در این جمع جای دارد؟

جهانبگلو: مرحوم فردید، نوشته زیادی ندارد و تأثیر ایشان از آل احمد کمتر بوده است. دو نفر از کسانی که به شدت چنین برخوردی کرده اند، یکی شریعتی است و یکی هم آل احمد. برخورد این دو

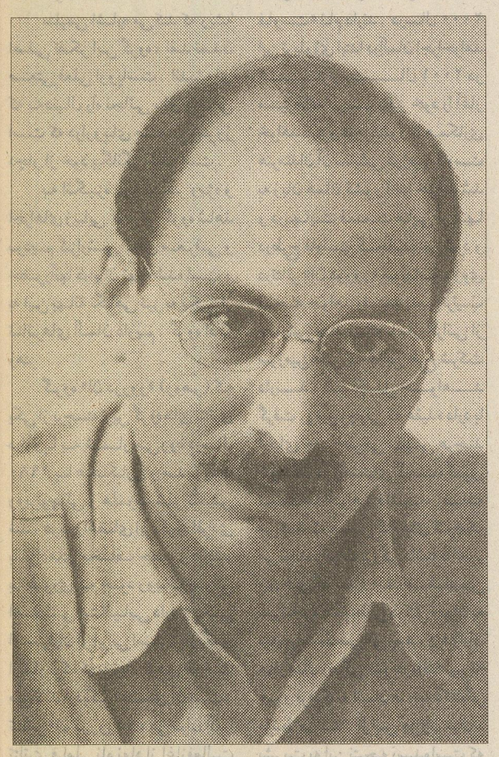

برخورد ایدئولوژیک بوده است و اصلا» به بعد انتقادی فرهنگ غرب توجه نکرده اند. ما حداقل از افلاطون تا امروز ۲۵ قرن تاریخ اندیش غربی داریم در حالی که تنها سه قرن از تولد ماشین گذشته است. شریعتی در نامه ای به دخترش درباره آمریکا می گوید سمبل این مردم یک آدم اسفناج خور است. در حالی که آمریکا آدم هایی مثل بنجامین فرانکلین، تامس جفرسون هم دارد. نمی توان فهمید چرا متفکران ما فقط جنبه های بدغرب را می بینند.

در مورد شریعتی حرف شما را قبول ندارم شریعتی نسبت به آل احمد و فردید نگاه عمیق تری به غرب دارد. او به دلیل ترجمه فلسفی دین و گونه‌ای که از دین طرح کرده است، با احترام از غرب یاد می کند و برخورد او کمتر روشنفکری ایران را آزار داد.

جهانبگلو: بله! حدی با شما موافقم. ولی فکر می کنم اصلا» کافی نیست. کاری که مرحوم شریعتی کرد کامل نیست. او تمام ابعاد فرهنگ و اندیشه فکری غرب را در منظومه فکری خود خلاصه کرده و از چیزهای که می شد استفاده کند، بهره برده است.

یا استفاده کلامی کرده است.

جهانبگلو: بله، مثل سارتر، گورویچ، حتی مارکس. به نظر من اشکال کار در این است که درباره اینان سطحی صحبت می کنیم. در حالی که باید جوهرکار آنان را بشناسیم. وقتی از سارتر حرف می زنیم، باید از کل کار او و اگزیستانسیالیزم صحبت کنیم و آن را خوب و کامل معرفی کنیم. نمی توانیم مارکس را فقط در بعد استالینی و لنینی مطرح کنیم و اصلا» به خود مارکس نپردازیم. ما تمام آن بعد انتقادی که جوهر اصلی فرهنگ غرب است را نادیده گرفتیم.

در واقع زیربنای فرهنگی مشترک بین جوان ایرانی و نسل قبلی او وجود ندارد و برای گفت وگو درباره تاریخ و سنت ایرانی، جوان ما انگیزه ندارد

گزارشی از گروه تئاتر «ان درورر»

زندگی از نگاه یک پرنده

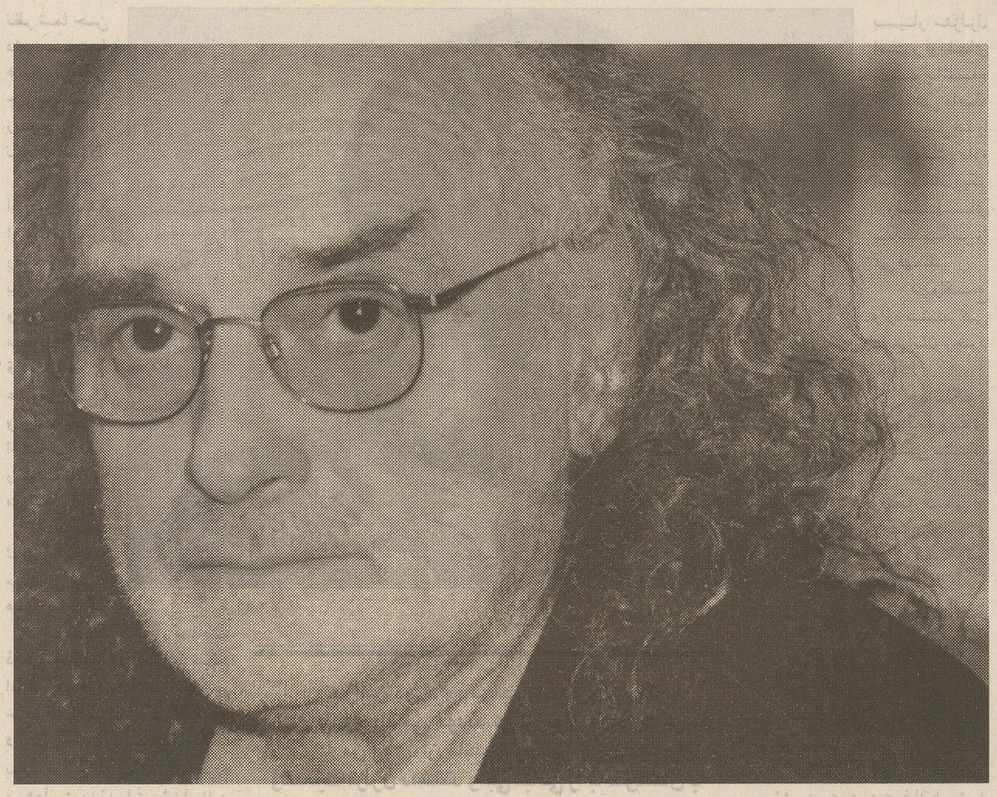

مریم سپهری

درهفدهمین جشنوارهٔ تئاتر فجر که امسال برای نخستین بار نام بین‌المللی نیز گرفت، هفت گروه نمایشی ازکشورهای تاجیکستان، ترکمنستان، ایتالیا، ارمنستان، هند و آلمان شرکت داشتند. یکی ازبرجسته‌ترین گروه‌های شرکت‌کننده دربخش خارجی گروه «ان درورر» (روهر) ازآلمان بود که اجراهای ارزنده‌ای کرد و بیش از دیگران درخشید.

حسین سلیمی رییس مرکز هنرهای نمایشی و دبیر جشنواره نیز می‌گوید: «اجراهای این گروه از بهترین اجراهای جشنواره بودند. مهم‌ترین ویژگی گروه این بود که اندیشه درآنها موج می‌زد و تفکرات بسیار بدیعی درنمایش‌ها وجود داشت. اجرای هنرمندانهٔ آنان باعث می‌شد بتوانند اندیشهٔ خود را منتقل کنند و هم‌چنین با درک بالایی که از شرایط فرهنگی ما داشتند توانستند به‌راحتی خود را با خصوصیات ما تطبیق دهند و اجراها موفق باشد که نشانهٔ آن استقبال و تشویق کم‌نظیر تماشاگران است.»

سلیمی اشاره می‌کند که ریشهٔ اصلی تفکر این گروه، نقد تمدن صنعتی فعلی اروپاست. اندیشه‌ای که به‌دنبال راه نجاتی برای انسانی است که دراروپای صنعتی امروز دچار از خود بیگانگی شده است.

به انگیزهٔ نوع تفکر ویژه و اجراهای زیبایی که ازاین گروه شاهد بودیم گزارشی برای معرفی و حضورآنها درایران تهیه شده است و به این بهانه نگاهی نیز به یکی از تئاترهای آلمان داریم. گروه ادب وهنر

گروه «ان درورر» (روهر) که یکی از برجسته‌ترین گروه‌های تئاتری دراروپا به شمار می‌رود درسال ۱۹۸۰ با همکاری و مدیریت روبرتوچولی و هلموت شفر تأسیس شد. دربین اعضای این گروه افرادی با نژادهای مختلف حضور دارند، به‌طوری که خود روبرتوچولی اصلیتی ایتالیایی دارد و یکی ازدستیاران او ایرانی است و بازیگری از تبار ترک که به زبان کردی صحبت می‌کند ازدیگر اعضای آن است. تئاتر «ان درورر» که می‌توان آن را تئاتری فراملی نام نهاد از آغازفعالیت خود برای گسترش و تفاهم فرهنگی میان ملل گوناگون اهمیت ویژه‌ای قائل بوده است و به مدت ۱۳ سال است که به‌طور پیوسته با هنرمندان و نویسندگان سایر کشورها از جمله ترکیه، لهستان و یوگسلاوی سابق ارتباط فرهنگی دارد و ازطریق برگزاری میزگردها، سمینارها و اجراهای متقابل در راهی که شاید بتوان آن را به گفت‌وگوی تمدن‌ها تعبیر کرد، تلاش مستمری دارد. درحال حاضراین گروه سرگرم اجرای طرحی با نام «جاده‌ابریشم» است که درآن بازیگرانی با فرهنگ‌های گوناگون و زبان‌های مختلف به منظور اجرای نمایش در جاده‌ابریشم به سفر خواهند رفت. موضوع این نمایش برگرفته از «فاوست» اثرگوته است که توانایی اجرا به شیوه‌های گوناگون ازجمله تئاتر سایه، خیمه‌شب‌بازی و نقالی را دارد. نمایش «پینوکیو- فاوست» که در جشنواره نیز به اجرا درآمد اولین بخش ازتریلوژی فاوست است که برای نخستین بار درآغاز فصل پاییزی تئاتر «ان درورر» درسال ۱۹۹۷ در مولهایم آلمان به روی صحنه رفت. دو بخش دیگراین سه گانه «مارگاته- فاوست» و «هلنه- فاوست» نام دارند. درسال ۲۰۰۰ این تریلوژی ابتدا درآلمان اجراخواهد شد و سال ۲۰۰۱ در مسیرجاده‌ابریشم سفر خود را آغاز خواهد کرد و درهرکشور با همکاری هنرمندان آن نمایشی درزمینه فاوست به زبان همان کشور اجرا خواهد شد و درنهایت قسمت‌هایی از آنها درطرح فاوست گنجانیده می‌شود و درتئاتر «ان درورر» مولهایم به روی صحنه خواهد رفت و بدین ترتیب نمایشی چند زبانه با بازیگرانی از سرزمین‌هایی که دراین طرح شرکت دارند، شکل خواهد گرفت. روبرتوچولی که عقیده دارد با اجرای چنین طرحی سهمی هرچند کوچک در راستای گفت‌وگوی تمدن‌ها خواهد داشت، اضافه می‌کند که همین گام‌های کوچک می‌تواند تأثیرات بزرگی داشته باشد.

وی می‌گوید: «به اعتقاد من سیرتحولات منطقی درکل جهان به نتایج مشخصی می‌رسد. ازهزاران هزار سال زندگی بشر دریافته‌ایم که هنر و فرهنگ، انسان‌ها را به یکدیگر مرتبط می‌کند. از پس هزاران سال، بشریت به این نتیجه رسیده‌است که زندگی دراین جهان فقط درصورتی امکان‌پذیراست که شکلی واحد به خود بگیرد. درقرن اخیرموفق شده‌ایم حیات روی زمین را ازمنظر و نگاه یک فضانورد ببینیم. برای اولین بار دراین قرن بشر موفق شد چیزی را ببیند که تاکنون دیدن آن را فقط بانگاه فرشتگان میسر می‌دانست. بشرموفق شد این فانتزی را تحقق ببخشد که زندگی دراین جهان رااز منظر یک پرنده نگاه بکند و سعی کند آن را در روی زمین به اجرابگذارد. ولی متأسفانه هنوزافراد و کشورهایی هستند که نتوانسته‌اند فانتزی لازم برای نگاه به بشریت ازاین زاویه را به دست بیاورند. به همین دلیل بسیاری ازنویسندگان و هنرمندان تلاش می‌کنند نگاه کردن ازاین زاویه را به بشریت بیاموزند.»

اماحضور این گروه را در جشنواره هفدهم می‌توان اتفاقی تئاتری نام نهاد و هرچند مجال برای گفت‌وگو، تقابل و تفاهم اندک بود. اماتأثیر ژرف و آموزنده‌ای به همراه داشت. دراین مدت گروه «ان درورر» سه نمایش «پینوکیو- فاوست»، «گزارشی برای آکادمی» و «باغ آلبالو» را به اجرا گذاشت و در یکی از سلسله برنامه‌هایی که تحت عنوان «گردهمایی پژوهشی دریچه‌ای به تئاتر نوین جهان» برگزار شد. هلموت شفر در باب مفهوم دراماتوژی به بحث و گفت‌وگو پرداخت و درجلسه‌ای با عنوان «دیدار روبرتوچولی با مطبوعات و هنرمندان» اعضای گروه به برخی پرسش‌های علاقه‌مندان پاسخ گفتند که به دلیل تنگی وقت، هردو جلسه نیمه تمام باقی ماند.

ناگفته پیداست که پرداختن به هریک ازاجراهای این گروه و آشنایی کامل با آن فرصت و دقت بسیاری طلب می‌کند. دراین مدت شاهد اجراهایی بودیم که با دیدگاه ویژه‌ای شکل گرفته‌اند واز روشی متمرکز و یکپارچه درکارگردانی، دراماتوژی (که درعرصه تئاتراین هنوزعنصری ناشناخته است) و بازیگری بهره‌جسته‌اند که به حضور مداوم تک‌تک اعضای گروه گواهی می‌دهند و نشانگرآن است که آنها به خوبی می‌دانند چه می‌خواهند بگویند و چگونه بگویند. با وجود آنکه اجراهای این گروه تماماً به زبان آلمانی بود اما ازنخستین شب نمایش، بااستقبال بی‌نظیری روبه‌رو شد و این شایدناشی از آن است که تئاتر «ان درورر» درپی طرحی جهانی خود سعی دارد هرچه بیشتر به زبان تصویر با مردم ارتباط برقرارکند. روبرتوچولی نیز دراین زمینه گفته است: «... مهم جست‌وجو برای یافتن یگانگی و درهمان حال تأکید برچندگانگی است. نمایش به یک زبان بخصوص محدود نخواهد شد. خواست ما حضور حسی زبان‌های گوناگون است. این می‌تواند نشان بدهد که تئاتر هم قادر است چون هنرهای دیگر زبانی همه گیرداشته باشد. در تئاتر امکان برداشتن مرز زبان وجود دارد. درد، شادی، احساسات وابسته به زبان نیستند. وقتی ما هنرپیشه‌ای راستین را می‌بینیم، درمی‌یابیم که برای ارتباط با او نیازی به فهمیدن زبان زبانی نداریم.(۱) درنمایش‌های این گروه کلمات «هنرپیشه‌ای راستین» به راحتی مفهوم می‌شوند و درپی آن تئاتری راستین معنا می‌یابد به‌طوری که باور می‌کنیم حقیقت زندگی امروز بین بازیگران این صحنه جاری است و هرحرکتی و کنشی، زیبا وپذیرفتنی. این که نمایشنامه «فاوست» یا «گزارشی برای آکادمی» یا «باغ آلبالو» ازشاهکارهای ادبیات دراماتیک جهان به شمار می‌روند امری بدیهی است. اما درک جمعی یک گروه از این متون و انتقال آن به تماشاگر امروز کاری است که تئاتر «ان درورر» با شناخت عمیق خود موفق به اجرای آن شده است.

هلموت شفر با بیان این جمله ازهگل که «زمان را درتنفکر شکل ببخشید» اضافه می‌کند. «تئاتر[زمان] است که در بازی[قالب] می‌گیرد.» او معتقد است که یکی از اهداف بازیگرهنگام بازی، برداشتن بار زمان از دوش تماشاگراست و می‌گوید: «اوج تئاتر دراین است که با مفهوم لغت [لحظه] آن را تعریف می‌کنیم. به این معنا که تمام زمان‌ها روی این لحظه منطبق می‌شوند که همانا بزرگترین نقطه آزادی است...» او از قول فیلسوف دیگری به نام تئودور آدورنو می‌گوید: «در هسته یک اثر هنری معمایی زندگی می‌کند.» او یکی ازبهترین شیوه‌های کار تئاتر را ایجاد سؤال درذهن تماشاگر می‌داند و معتقد است که اگر چیزی درصحنه وجود داشته باشد موفقیت درگشایش هسته‌ای دروجود انسان است.

مقصود از وجود عالم ملاقات دو دوست بود که روی درهم نهند، جهت خدا دور ازهوی (۲)

پانوشت: ۱- برگرفته ازجزوه گروه «ان درورر» ص ۱۲ ۲- خط سوم، دکتر ناصرالدین صاحب‌الزمانی، ص ۱۹۴، انتشارات عطایی.

اهل هنر، اهل ادب

من، نمایش، تئاتر شهر و خروس بازیگر

فرهاد آئیش

فکر می‌کردم که کلمه تئاترشهر به عنوان اسم خاص، با تئاتر شهر به عنوان مضاف و مضاف‌الیه مترادف است. چرا که تئاتر شهر تاجدی قلب تئاتر ما شده است.

من در تئاتر شهر، به عنوان یک بازیگر، شب‌ها در نمایش «شب روی سنگفرش خیس» از اتاق لباس به اتاق گریم، از اتاق گریم به پشت صحنه، از پشت صحنه به روی صحنه و دوباره به اطاق لباس و... و سپس در راهروهای طبقه زیرین تئاتر شهر سفر می‌کنم. عمو اسکندر به من چای می‌دهد و من فضای تئاتر امروز را تجربه می‌کنم.

در طبقه زیرین تئاتر شهر برجدار راهروها چندین اطاق رخت‌کن وجود دارد. هرکدام از این اتاق‌ها متعلق به یکی از بازی‌های درحال اجراست.

سالن اصلی برای اجرای «شب روی سنگفرش خیس» است و در دیگر تالارها، نمایش‌های دیگر را اجرا می‌کنند.

شب‌ها در راهروهای طبقه زیرین تئاتر شهر غوغایی است و ماه پیش که جشنواره‌ای در حال اتفاق بود، غوغاها از این بیشتر بود و ماه قبل از آن هم این چنین و ماه بعد نیز!

از بازیگران قدیمی گرفته تا بازیگران نوجوان، از مسؤولان تئاتر شهر تا مسؤولان لباس و گریم، همه و همه شب‌ها را دراین راهروهای تنگ در کنار هم می‌گذرانند و به یکدیگر می‌گویند: «خسته نباشید!».

دیشب حتی یک خروس دیدم که گویا بازیگر یکی از نمایش‌ها بود و نزدیک بود به او هم بگویم: «خسته نباشید!».

بین صحنه دوم و سوم نمایش «شب روی سنگفرش خیس» برای تعویض صحنه، موسیقی زیبایی پخش می‌شود. من که می‌بایست بین این دو صحنه لباس عوض کنم، گاه در تاریکی پشت صحنه با خودم مثل دیوانه‌ها می‌رقصم؛ گویا انرژی راهروهای طبقه زیرین با انرژی آدم‌های سالن انتظار هردو باهم مرا به تحرک وامی‌دارد. احساس امیدواری می‌کنم. با همهٔ کمی‌ها و کاستی‌ها احساس میکنم اگرچه درابتدا، اما در راهی قرارگرفته‌ایم.

شنبه‌ها که تئاتر شهر تعطیل است، دل من تنگ می‌شود. حتی صدای نق و نوق بعضی همکاران که درهمان راهروها زیرآب دیگری را می‌زنند، خوشبینی مرا کمرنگ نمی‌کند. حتی تکیه مسؤولان به کمیت و نه کیفیت، مرا ناامید نمی‌کند، چرا که گاه همین کمیت است که کیفیت را سبب می‌شود.

دلم می‌خواهد حتی از آن خروس که گاهی بی‌وقت می‌خواند هم تشکر کنم.

قدرت و ضعف هر پدیده در یک نقطه تلاقی می‌کنند، در تئاتر ما این نقطه تلاقی تئاتر شهر است و از همین جا کار ما شروع می‌شود شروعی دوباره در امتداد گذشته، تا جایی که هویت تئاتر ما از سالن‌ها به گروه‌ها و سبک‌ها یا لااقل به سالن‌های دیگر نیز منتقل شود.

بیات با مرسدس طلا آورد

گروه ادب وهنر- ستاره طلایی بهترین آهنگسازدر نخستین دوره جشنواره موسیقی پاپ به «بابک بیات» اهدا شد.

به گزارش ایرنا هیأت داوران نخستین جشنواره موسیقی پاپ (مردمی) برای ساخت موسیقی متن فیلم «مرسدس» و قطعه «یادگارکردستان» جایزه بهترین آهنگسازی را به بابک بیات اهدا کرد.

در این دوره از جشنواره موسیقی پاپ «محمد علی خواجه نوری» بهترین نوازنده «مانی رهنما» بهترین خواننده و «اکبر آزاد» بهترین شاعر معرفی شدند.

در این جشنواره بیش از ۱۵۰ آهنگساز، خواننده و نوازنده شرکت کردند و در حدود ده هزار نفر برنامه‌های آن را دیدند.

گروه تئاترهای آلمان در فکر گشودن مرزها

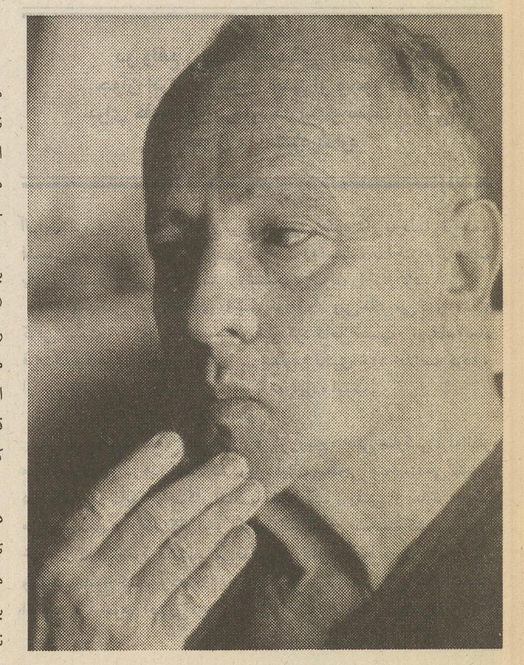

ترجمه: میراندا معاونی

در ماه میلادی اخیر نمایشی در یکی از سالن‌های معروف آلمان در هامبورگ به روی صحنه رفت که سروصدای بسیاری پدید آورد. این نمایش براساس داستانی از «ساراکین» نویسنده جوان انگلیسی است که از چهار سال پیش آماده اجرا بوده ولی روی میز اتاق نویسنده خاک می‌خورده است. داستان بر محور درنده‌خویی و خشونت انسان‌ها در خلال یک جنگ داخلی شکل می‌گیرد.

به نوشته نشریه فوکوس چاپ آلمان، خانم «کورنیا بروشد» رییس بخش انتشارات تئاتر روولت (ROWOHLT) هامبورگ می‌گوید: «متن این نمایشنامه آنچنان مرا عصبانی کرده بود که از شدت ناراحتی آن را به گوشه‌ای انداختم اما چند لحظه بعد ناگهان...» بروشد شرح می‌دهد که بنابر حسی غریزی به خرید این قطعه نمایشی راغب شد و در ادامه با لبخندی برلب می‌گوید: «در آن لحظه به این نتیجه رسیدم باید قصه‌هایی را که احساسات را در آنی تحریک می‌کنند، خرید.» و همین کار را کرد.

قطعه‌های نمایشی ساراکین جای خود را در میان مردم اهل نمایش در آلمان به‌عنوان معرفی نمایشی جدید از بریتانیا باز کرده است. البته تئاتر آلمان قبل از این از قطعات نمایشی نویسندگان انگلیسی دیگر همچون «مارک راون هیل»، «پاتریک ماربر» و «دیوید هرور» بهره برده بود. «پیتر زادک» کارگردان موفق تئاتر آلمان نیز از این موضوع به دور نماند و نمایش اخیر «کین» یعنی «پاک شده» را به اجرا درآورد. «زادک» درباره این نمایش می‌گوید: «این تئاتر نمایش دوران ماست!».

این نمایش را تعدادی از بازیگران هامبورگ بر روی صحنه آوردند.

داستان این نمایش مربوط به پزشکی روانی است که سعی دارد تا با بیماران خود ارتباطی دوستانه داشته باشد. اما موفق نمی‌شود. بیماران را پزشک پیش‌تر عذاب و شکنجه داده است.

سرانجام عده‌ای از بیماران تصمیم می‌گیرند، خود را نجات دهند. این داستان برداشتی دیگر از ماجراهای اردوگاه آشویتس است؛ به همراه واقعیتی از روایت «رنج عشق».

بنابر گفته «بروشد» نمایشنامه‌های قدیمی انگلیسی به سبک بخصوصی نوشته شده‌اند و به همین خاطر آن حرارت لازم را ندارند. ولی در نمایشنامه‌های «زادک» هیچ گونه سبکی دیده نمی‌شود.

«خانم بروشد»، از سال ۱۹۷۵ به حرفه روزنامه نگاری روی آورد و سپس به‌عنوان دستیار کارگردان و در نهایت به‌عنوان نایب رییس تئاتر هامبورگ به ریاست «زادک» همکاری تنگاتنگی را با تئاتر آلمان شروع کرد و پس از آن در سال ۱۹۸۹ در بخش انتشارات تئاتر روولت مشغول به کار شد.

حق امتیاز انحصاری برای اجرای نمایش‌های انگلیسی در آلمان رعایت می‌شود و «زادک» هم چنین می‌کند. از سوی دیگر بروشد به دنبال دریافت نمایندگی از سوی کارگردانان تئاتر است تا به‌عنوان تولیدکننده بتواند با گروهی از کارگردانان و بازیگران خود راهی کشورها و مناطق مختلف شود. اگر چه این ابتکار هم انگلیسی است.

یادداشت روز

هشت نکتهٔ مهم در مورد آلودگی هوا

عبدالرضا کوهستانی

تقدیم به تمام کسانی که حاضر نیستند برای مبارزه با آلودگی محیط زیست کاری بکنند. تقدیم به آدم‌های شریف، باشعور، همیشه در صحنه و سیاست مدار که اساساً از محیط‌زیست خوششان نمی‌آید.

۱- محیط زیست مسأله آیندهٔ بشریت است. به ماچه؟ بله، به شما چه، وقتی که شما فکر می‌کنید و ایشان فکر می‌کند که این قرتی بازی‌ها کار کشورهایی است که کسی در آنجا گرسنه نیست. ایشان فکر می‌کند ما باید سیز باشیم تا هوای پاک داشته باشیم. بله، کاملاً صحیح است. اول غذا، بعد آزادی، بعد استقلال، بعد شورا، بعد... شما فکر می‌کنید بچه‌ها در این هوای آلوده کارشان به کجا می‌کشد؟

۲- منابع طبیعی بسیار اهمیت دارد. یک جناح منتقد سیاست‌های خانم ابتکار در سازمان محیط زیست است و جناحی دیگر طرفدار آن. قرار است جشنواره فیلم‌های سبز برگزار شود، شاید هم شده باشد. در هوای آلوده فیلم می‌بینیم و جنگل‌ها نابود می‌شوند. خانم ابتکار در جریان تسخیر لانه جاسوسی بیشتر مبتکر بود تا در محیط زیست.

۳- دلم برای باغچه می‌سوزد، ولی به باغچه آب نمی‌دهم. من شعر فروغ فرخزاد را دوست دارم آرام آرام بخوانم و دوست دارم در مورد ماهی‌ها حرف بزنم و می‌دانم بالاخره در زیر یک لایهٔ سنگین غبار محو خواهم شد. اما هرگز، هرگز، پیاده راه نخواهم رفت. چون خسته می‌شوم.

۴- جبهه سبز یک جبهه جهانی است، گفتمان بین‌المللی اما مهم‌تر است و همچنین جبههٔ مشارکت و بدیهی است که امتیاز روزنامهٔ جبهه را آقای مهاجرانی داده است. و ما به آرمان‌هایمان خواهیم رسید یا از آن فاصله خواهیم گرفت در زیر لایه‌ای از دود و «CO۲» و «SO۲» و بقیهٔ انواع دود.

۵- باد هر وقت که بخواهد می‌وزد. و باد تنها بخت ماست. باد ثروت می‌آورد و قدرت می‌آورد و آلودگی را از بین می‌برد و سیاست‌های زیست محیطی ما با باد می‌آید و با باد می‌رود. اگر بعضی روزها باد نوزد آبروی ما می‌رود، خدایا! از تو متشکریم که جبران تمام اشتباهات ما را می‌کنی و ای پدر ما که در آسمانی! خودت یک فکری به حال مشکلات زیست محیطی ما بکن.

۶- دود و غبار آسمان را گرفته و کاش دود و غبار، هواپیمای جنگنده بود تا با آن می‌جنگیدیم، کاش چماقداران بر علیه محیط‌زیست عمل می‌کردند تا ما برای زدن مشت محکمی به دهان آنان پیاده راه می‌رفتیم. کاش آمریکایی‌ها هوا را آلوده کرده بودند تا ما برای لجاجت با آنان اقدامی می‌کردیم. کاش عوامل خودسر هوا را آلوده کرده بودند، کاش... می‌دانی! رفیق! خیلی تلخ است که دشمن نداشته باشی.

۷- مرگ بر کرباسچی. کاش کرباسچی زودتر زندانی شود و همگان بدانند ما نه فضای سبز می‌خواهیم، نه شهر کتاب، نه پارک، نه فرهنگسرا، نه بزرگراه. مرگ بر کلیهٔ شهرداران کلیهٔ نواحی، زنده باد مردان غیرتمندی که زیر دود و غبار و آلودگی سرفه می‌کنند.

۸- هیچ راهی به هیچ جا ختم نمی‌شود. دوم خرداد بسیار مهم است. اما وقتی قرار است کسی در روز هوای پاک حضور نیابد نمی‌یابد؛ چه بیست میلیون نفر به خاتمی رأی داده باشند، چه هفت میلیون به ناطق نوری، ما هنوز نمی‌توانیم منافع شخصی‌مان را جز به مدد جریمه و تبلیغات و مخالفت با کسی یا چیزی در نظر نگیریم.

دانش‌آموزان زنجانی با قوانین زیست محیطی آشنا می‌شوند

گروه فرهنگی، اجتماعی - ۱۰ هزار دانش‌آموز زنجانی با شرکت در طرح «همیاران جوان حفاظت از محیط‌زیست» در پاکسازی طبیعت مشارکت می‌کنند.

به گزارش ایرنا، مدیر کل سازمان حفاظت محیط زیست استان زنجان، در مورد این طرح گفت: «دانش‌آموزان با شرکت در اردوهای یک تا سه روزه، ضمن بازدید و پاکسازی تفرج‌گاه‌های زیست محیطی با اکوسیستم‌های مختلف استان، گونه‌های زیستی گیاهی و جانوری و قوانین سازمان محیط زیست آشنا می‌شوند».

محمد علی آراسته افزود: «کارشناسان محیط زیست نیز برنامه‌های آموزشی و فرهنگی را برای جوانان و دانش‌آموزان اجرا می‌کنند».

وی اظهار امیدواری کرد، شرکت‌کنندگان در این طرح، با آگاهی از وظایف، اهداف و عملکرد سازمان حفاظت محیط زیست، در نگهداری مواهب طبیعی بکوشند.

جز محور شمشک به دیزین تمامی راه‌های کشور باز است

گروه فرهنگی - اجتماعی: وزارت راه و ترابری شنبه اعلام کرد: «تمامی راه‌های کشور، به جز محور فرعی شمشک به دیزین، باز است.

در این اطلاعیه با اشاره به ادامهٔ بارش برف و کولاک در استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، همدان و تهران، از رانندگان خواسته شده است تا مقررات راهنمایی و رانندگی را دقیق‌تر رعایت کنند.

وزارت راه و ترابری صبح روز شنبه اطلاع داد که به جز راه فرعی شمشک به دیزین در استان تهران که به واسطه بارش برف و عدم دید کافی بسته است، دیگر راه‌های کشور باز و آمد و شد در آنها جریان دارد.

وزارت راه و ترابری در گزارش خود گفت که بارش برف همراه با کولاک در راه‌های استان‌های آذربایجان غربی، کردستان، کهگیلویه و بویراحمد، همدان و تهران ادامه دارد و از رانندگان خواست تا مقررات راهنمایی و رانندگی را دقیق‌تر رعایت کنند.

کتیبهٔ دوران اورارتو کشف شد

گروه فرهنگی، اجتماعی - باستان‌شناسان کتیبه‌ای به زبان اورارتو و خط میخی، در استان آذربایجان غربی کشف کردند.

این کتیبه بر روی صخره‌ای مشرف بر روستای شیشه از توابع شهرستان اهر قرار دارد.

براساس مطالعات انجام شده در بخش زبان‌های باستانی و کتیبه‌های کهن پژوهشکده زبان و گویش، کتیبه به دوران حکومت اورارتو گشتی، ششمین فرمانروای اورارتو، در سدهٔ هشتم قبل از میلاد تعلق دارد.

به گزارش روابط عمومی سازمان میراث فرهنگی کشور، کتیبهٔ اخیر سومین سنگ نبشته‌ای است که از این فرمانروا به دست آمده است. در دو کتیبهٔ پیشین، شرح فتوحات فرمانده اورارتو ذکر شده است.

در صورت تصویب هیأت دولت

نظام آموزشی سالی - واحدی از سال آینده اجرا می‌شود

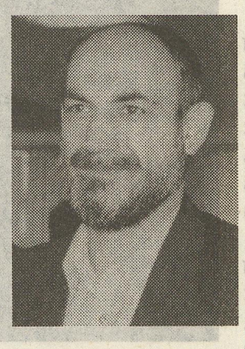

گروه فرهنگی، اجتماعی - نظام آموزشی سالی واحدی، در صورت تصویب دولت از سال تحصیلی آینده اجرا می‌شود.

وزیر آموزش و پرورش روز شنبه در جمع خبرنگاران هدف از اجرای این طرح را بستن پنجرهٔ اوقات فراغت دانش‌آموزان نظام جدید ذکر کرد. مظفر با اعلام مخالفت خود با نظام ترمی - واحدی گفت: «حذف شرط گذراندن دروس پیش‌نیاز و تغییر در برخی سرفصل‌های کتابهای درسی از مهم‌ترین کارهای انجام شده در زمینهٔ به حداقل رساندن ساعت‌های فراغت دانش‌آموزان است».

مظفر در ادامهٔ سخنانش با اشاره به برگزاری انتخابات شوراهای دانش‌آموزی در دبیرستان‌های سراسر کشور، در هفتهٔ جاری گفت: «با تشکیل شوراهای ۵-۹ نفره مشارکت دانش‌آموزان در امور اجرایی مدرسه، افزایش می‌یابد».

به گفتهٔ وی، ارائهٔ نظر دربارهٔ مسایل آموزش و پرورش، امتحانات و نحوهٔ مدیریت نیز ازجمله وظایف مشاوره‌ای شوراهای دانش‌آموزی است.

مظفر افزود: «پنج نفر از اعضای شوراهای دانش‌آموزی هر استان، مجمع مشاوران وزارت آموزش و پرورش را تشکیل می‌دهند و نظرات دانش‌آموزان را در جلساتی که سالانه دو بار تشکیل می‌شود به اطلاع وزیر آموزش و پرورش می‌رسانند».

وی در ادامه گفت: «از سال تحصیلی آینده، انتخابات شوراهای دانش‌آموزی، در دههٔ دوم مهرماه انجام می‌شود». وزیر آموزش و پرورش افزود: «مدیران و ستادهای تربیتی در مدارس وظیفهٔ نظارت بر شوراهای دانش‌آموزی را برعهده دارند. در مراحل بعدی، این کار زیر نظر معاون پرورشی انجام می‌شود».

مظفر با اشاره به سیاست مدرسه محوری گفت: «مدرسه محوری به معنای محول کردن تصمیم‌گیری به عهدهٔ مدیران و معلمان است و این کار بدون تفویض اختیارات بی‌معناست».

وزیر آموزش و پرورش با اشاره به این نکته که شیوهٔ مدیریت متمرکز، نابودکنندهٔ خلاقیت‌ها و استعدادها است، افزود: «ما به تدریج معیارها و چارچوب‌های تصمیم‌گیری را در اختیار مدارس می‌دهیم و وظایف را به شورای مدارس محول می‌کنیم».

به گفتهٔ وی شورای مدرسه از مدیر و نمایندگان معلمان، شورای دانش‌آموزی و اولیا تشکیل می‌شود.

مظفر همچنین در مورد تعطیل مدارس تهران در زمان شمارش آرای انتخابات شوراهای شهر گفت: «وزارت کشور تاکنون درخواستی در این مورد مطرح نکرده است. ولی از آنجا که سیاست‌های آموزش و پرورش، در جهت رفع مشکلات دولت است، در صورت لزوم اقدامات لازم انجام می‌شود».

تهران و مراغه، شکوفه‌های زودرس بادام را دیدند

گروه فرهنگی - اجتماعی: شکوفه دادن درختان بادام و بیدمشک در منطقه سردسیر شمیران، کشاورزان منطقه را شگفتی زده کرد.

در آخرین روزهای بهمن که به «چله کوچک» موسوم است، دمای هوای تهران تا حدود ۲۰ درجه سانتی گراد افزایش یافت.

یکی از کشاورزان منطقه گلابسر و دربند، ظهور چنین پدیده‌ای را در نیم قرن گذشته نادر خوانده و گفت: «در زمستان امسال، بر خلاف سال‌های گذشته، تقریباً هیچ گاه آب‌های جاری یخ نسبت».

به گفتهٔ کوهنوردانی که طی روزهای گذشته از بلندی‌های توچال عبور کرده‌اند، در مناطق جنگلی و مرتفع «اوسون»، درختان بیدمشک که در بهار به گل می‌نشینند، گل داده‌اند. و اندک برف نشسته بر ارتفاعات در حال ذوب است.

به گزارش ایرنا، جوانه زدن و به گل نشستن درختان بادام در بخش سردسیری «عجب شیر» از توابع شهرستان مراغه در جنوب شرقی استان آذربایجان نیز موجب شگفتی کشاورزان منطقه شده است.

این پدیدهٔ کم سابقه چند روز پیش در شاهرود نیز اتفاق افتاده است.

معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش:

مربیان پرورشی نقش هدایت‌گری و مدیریتی دارند

گروه فرهنگی - اجتماعی: رحیم عبادی معاون پرورشی وزارت آموزش و پرورش گفت: در مدرسه فقط مربی پرورشی متولی انجام کار تربیتی نیست، بلکه مدیران و معلمان بایستی خود را مسؤول انجام کار پرورشی بدانند و مربی نقش هدایتگری و مدیریتی را به عهده داشته باشد.

وی که صبح دیروز در مراسم گشایش چهارمین گردهمایی سراسری معاونان و کارشناسان آموزشی ادارات آموزش و پرورش استثنایی کشور سخن می‌گفت، با تاکید بر اهمیت برنامه‌های پرورشی در نظام آموزش و پرورش افزود: اهداف و برنامه‌های پرورشی که با ایجاد بستر مناسب برای رشد استعدادهای دانش‌آموزان انجام می‌شود در سازمان آموزش و پرورش استثنایی از اهمیت مضاعفی برخوردار است.

رحیم عبادی با اعلام آمادگی حوزه پرورشی درخصوص همکاری ویژه با سازمان آموزش و پرورش استثنایی درخصوص استفاده دانش‌آموزان تحت پوشش این سازمان از فضاهای پرورشی گفت: اردوگاههای تربیتی، کانون‌های فرهنگی و تربیتی، کلینیکهای مشاوره و امکانات بهداشت مدارس ظرفیت خوب و مناسبی برای غنی ساختن اوقات فراغت دانش‌آموزان استثنایی هستند که به طور ویژه در اختیار آنان قرار خواهد گرفت.

بنابه گزارش روابط عمومی معاونت پرورشی در آغاز این مراسم قدمی معاون وزیر و رئیس سازمان آموزش و پرورش استثنایی کشور با ارائه گزارشی از فعالیت‌های پرورشی انجام شده در این سازمان، تقویت و توجه هر چه بیشتر به بخش پرورشی را به عنوان هدف اصلی برگزاری این گردهمایی عنوان کرد.

گردهمایی سراسری معاونان و کارشناسان آموزش و پرورش استثنایی کشور تا فردا (دوشنبه ۱۲/۳) ادامه دارد.

دریافت کد بهداشتی برای عرضهٔ جوانه گندم الزامی شد

گروه فرهنگی، اجتماعی - برای تولید و عرضه جوانه گندم، دریافت کد بهداشتی الزامی است.

معاونت درمان و دارو دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی شهید بهشتی با صدور اطلاعیه‌ای به مصرف‌کنندگان پودر جوانه گندم و جوانه گندم اعلام کرد: تولید و عرضه پودر جوانه گندم تازه مشمول کسب پروانه بهداشتی است.

تولیدکنندگان جوانه گندم باید برای اخذ کد بهداشتی به ادارات نظارت بر مواد غذایی و بهداشتی دانشگاه‌های علوم پزشکی کشور مراجعه کنند.

یکی از مصرف‌کنندگان عمده جوانهٔ گندم، واحدهای سوهان پزی هستند.

در پی شیوع بیماری

متخصصان سازمان بهداشت جهانی به افغانستان می‌روند

گروه فرهنگی - اجتماعی: سازمان بهداشت جهانی، در پی شیوع بیماری ناشناخته‌ای در روستاهای شمال شرق افغانستان، متخصصان بیماری‌های مسری را به این منطقه اعزام می‌کند.

سازمان بهداشت جهانی، هفته گذشته برای نخستین بار گزارش‌هایی درباره شیوع یک بیماری مسری در منطقه «درواز» دریافت کرده است.

براساس این گزارش، تاکنون دو هزار نفر به این بیماری مبتلا شده‌اند و ۱۵۰ نفر نیز جان خود را از دست داده‌اند.

تب، سرفه، درد، استفراغ و اسهال از جمله علایم این بیماری است. سالخوردگان، زنان و کودکان بیش از دیگران به این بیماری مبتلا شده‌اند.

درآخرین سال قرن بیستم آنفلوآنزا هنوز قربانی می‌گیرد

گروه فرهنگی، اجتماعی: صدها هزارنفر در سراسرجهان، سالانه بر اثر ابتلا به آنفلوآنزا جان خود را از دست می‌دهند.

به گزارش مرکز اطلاعات سازمان ملل متحد، مدیر سازمان جهانی بهداشت (WHO) با اعلام این مطلب در گردهمایی دو روزهٔ متخصصان بین‌المللی در ژنو، گفت: «بازدهی اقتصاد جهانی، به دلیل حضور نیافتن مبتلایان به آنفلوآنزا در محل کار خود، کاهش یافته است.»

«گروهارلم برانتلند»، ساخت واکسن آنفلوآنزا را یکی از مهم‌ترین راه‌های مبارزه با این بیماری دانست.

مدیر سازمان جهانی بهداشت، با تأکید بر تلاش این سازمان در کاهش مرگ ومیر ناشی از آنفلوآنزا گفت: «به زودی برنامهٔ مبارزه با بیماری فراگیر در مناطقی که فاقد منابع کافی بهداشتی هستند، اجرا می‌شود.»

از جهان سبز

همایون خیری

گاو به دنبال یک گوسفند

فرانس پرس - پژوهشگران یک گروه تحقیقاتی در کره جنوبی اعلام کردند اولین گوساله حاصل از مهندسی ژنتیک را با موفقیت به دنیا آورده‌اند.

پروفسور «هوانگ ووسوک» از دانشگاه ملی سئول گفته است که گوسالهٔ یک هفته‌ای آنان از رشد خوبی برخوردار است و آنان از همان روشی استفاده کرده‌اند که بریتانیایی‌ها در سال ۱۹۹۷ برای به دنیا آوردن گوسفند دالی به کار گرفته بودند.

تجزیه «DNA» این گوساله که به اسم «لانگ یانگ» (همیشه جوان) شناخته می‌شود، نشان می‌دهد، میزان شیر لانگ یانگ، ۳ برابر گاوهای دیگر خواهد بود.

یک بیماری جدید در باغ وحش‌های آمریکا

ساینس - نوعی ویروس مرموز از خانواده ویروس‌های «هرپس» باعث از پا در آمدن فیل‌ها در باغ وحش‌های آمریکا شده است.

به گفته پژوهشگران دانشگاه «جاترهاپکنیز» ویروس بیماری جدید از طریق فیل‌های آفریقایی باغ وحش‌ها به فیل‌های آسیایی سرایت کرده است.

ویروس ناشناخته جدید تا به حال ۹ رأس فیل جوان را از بین برده است.

ویروس‌های خانواده هرپس که یکی از آنها باعث ایجاد آبله مرغان در انسان می‌شود به طور عادی به سلول‌های پوست و دستگاه عصبی حمله می‌کنند اما ویروسی که فیل‌ها را آلوده می‌کند با تخریب سلول‌های عروق خونی که به قلب و سایر اعضای بدن خون می‌رساند باعث نابودی فیل‌ها می‌شوند.

به گفته پژوهشگران نمونه‌ای از همین بیماری مرموز ویروسی در سوئیس و آلمان هم گزارش شده است اما فیل‌های آلوده در آمریکا تنها در مدت ۵ روز پس از آلوده شدن به ویروس از بین می‌روند.

قانون جدید محیط زیست در کامبوج

فرانس پرس - دولت کامبوج قانون جدیدی را برای مقابله با جنگل زدایی در این کشور آماده می‌کند.

«پن‌تول» سخنگوی دولت کامبوج روز جمعه اعلام کرد از جمله موادی که در این طرح پیش‌بینی شده محدود کردن صادرات جنگلی و اجرای تنبیهات و مجازات‌های مالی شدید در مورد کسانی است که به جنگل‌ها صدمه می‌زنند.

دولت کامبوج طی سال‌های گذشته از طریق سازمان‌های بین‌المللی حفظ محیط زیست تحت فشار بوده است. مسؤولان این سازمان می‌گویند دولت «هوسن سن» به دلیل پرداختن به مسائل نظامی و اقتصادی از موضوع جنگل زدایی در این کشور غافل مانده و اقدامی در این باره صورت نمی‌دهد.

تصمیم جدید دولت کامبوج برای مبارزه با جنگل زدایی، یک هفته پس از برگزاری اجلاس توکیو و در حالی اعلام می‌شود که درمان بعضی سازمان‌های بین‌المللی و از جمله بانک جهانی تصمیم به افزایش کمک‌های اقتصادی به کامبوج گرفته‌اند.

رکورد تازه گردشگری در قطب جنوب

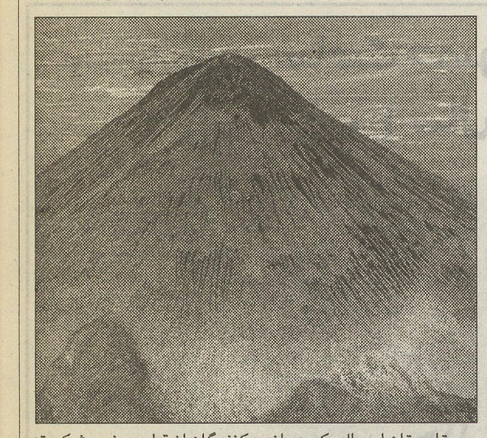

تابستان امسال رکورد بازدیدکنندگان از قطب جنوب شکسته می‌شود.

انجمن بین‌المللی گردشگری قطب جنوب (IAATO) در گزارش جدید خود اعلام کرده است که تعداد گردشگران قطب در دوره زمانی ۹۸-۱۹۹۷ نسبت به دوره زمانی ۹۷-۱۹۹۶، ۲۵ درصد افزایش داشته است و به نظر می‌رسد تابستان امسال، ۱۰ هزار گردشگر از قطب جنوب بازدید کنند. گردشگران عمدتا» از کشورهای آمریکای جنوبی، آفریقای جنوبی و نیوزیلند و با کشتی‌های کوچک به قطب سفر خواهند کرد بنابراین انتظار می‌رود تعداد و نحوه سفر آنان باعث ایجاد تغییرات وسیع اکولوژیک در قطب جنوب شود.

بنابر گزارش جدید انجمن کاهش ضخامت یخ‌های بعضی مناطق حساس تغییرات جمعیتی در حیات وحش قطب جنوب از جمله مشکلات ناشی از افزایش تعداد گردشگران خواهدبود.

«کلوین کلاین» به خاطر استفاده ابزاری از کودکان محکوم شد

گروه اجتماعی- فرهنگی: گروه‌ها و شخصیت‌های مذهبی آمریکا با سوءاستفاده طراحان لباس از کودکان مخالفت کردند.

روزنامه «یو.اس.ای تودی» روز پنج شنبه نوشت: «کلوین کلاین» معروف‌ترین طراح آمریکایی لباس که قصد داشت در آخرین نمایش لباس‌هایش از کودکان شش تا هشت ساله استفاده کند، با مخالفت تند گروه‌های مذهبی فعال دراین کشور روبه رو شد.

وی که اغلب برای تبلیغ اجناس خود از عکس‌های زننده استفاده می‌کند، در سال ۱۹۹۵ نیز از سوی کلینتون رییس جمهوری آمریکا و مؤسسه خیریه کودکان به خاطر سوء استفاده از نوجوانان برای تبلیغ لباس‌هایش، محکوم شده بود.

«کلاین» نتوانست آخرین نمایش لباسش را که نمایش لباس زیر کودکان بود، برگزار کند. بسیاری ازطراحان لباس درآمریکا بیش ازاین با استفاده از تصاویر زنان اقدام به تبلیغ تولیدات خود می‌کردند.

استفاده از کودکان و نوجوانان، باعث نگرانی و اعتراض گروه‌ها و شخصیت‌های مذهبی آمریکا و والدین آمریکایی شده است.

در جریان سفر رئیس جمهوری

ایران و ایتالیا قرارداد چند پروژه نفتی و اقتصادی را امضا خواهند کرد

گروه اقتصادی – معاون اقتصادی و امور بین الملل وزارت معادن و فلزات گفت: در راستای گفت وگوی تمدن ها درنیمه دوم اسفند ماه امسال با سفر رئیس جمهوری به ایتالیا قرارداد اجرای چند پروژه نفتی، گازی، برقی و مخابراتی بین دو کشور به امضا خواهد رسید.

به گزارش ایرنا محمدجواد عاصمی پور در گفت وگو با خبرنگاران دراهواز افزود: حضور ایران دراتحادیه تجارت جهانی و توسعه خدمات فنی و مهندسی خود به همه نقاط دنیا از طریق همکاری با شرکت های ایتالیایی ازاهداف دیگر این سفر است.

عاصمی اضافه کرد: ظرفیت تولید سالانه فولاد کشور از هفت میلیون تن کنونی، در برنامه سوم توسعه سالانه به ۱۲ میلیون تن افزایش می یابد.

وی افزود: بدین گونه با تولید ۶۰ میلیون تن فولاد در پنج ساله برنامه سوم توسعه، میزان تولید فولاد کشور معادل کل ۲۰ ساله بعد از انقلاب خواهد شد.

معاون اقتصادی و امور بین الملل وزارت معادن و فلزات تصریح کرد: ظرفیت تولید سنگ های تزیینی در ایران در برنامه سوم توسعه به سه تا چهار میلیون مترمربع افزایش خواهد یافت.

وی افزود به رغم این که کشور ما از لحاظ تولید این نوع سنگ مقام دوم را بعد از ایتالیا در جهان دارد، سهم ما از تجارت جهانی این کالا، نیم درصد است.

کارفرمایانی که کارگران خارجی استخدام کنند، محکوم می شوند

آیینگونه کارفرمایان به ۹۰ تا ۱۸۰ روز حبس محکوم خواهند شد

گروه اقتصادی- کارفرمایانی که اتباع خارجی بدون پروانه را استخدام کنند براساس ماده ۱۸۱ قانون کار به مجازات حبس از ۹۰ تا ۱۸۰ روز محکوم می شوند.

براساس بخشنامه جدید رئیس قوه قضائیه خطاب به حوزه های قضایی، رؤسای این حوزه ها موظف هستند برای جلوگیری از تبعات ورود، اقامت و اشتغال غیرمجاز اتباع خارجی جز در موارد خاص از اعمال کیفیت مخففه در برخورد با کارفرمایان متخلف از مقررات منع اشتغال غیرمجاز اتباع بیگانه پرهیز کنند،

براساس گزارش روابط عمومی وزارت کار و اموراجتماعی در طول آذر و دی ماه سال جاری ۴۲ نفر از کارفرمایانی که کارگر خارجی استخدام کرده بودند به مراجع قضایی معرفی شدندکه از این تعداد ۲۷نفر محکوم به پرداخت جریمه نقدی و ۱۵نفر به ۹۱ روز حبس محکوم شدند.

درسال گذشته ۸ هزار و ۵۳ نفر از نیروی کار داخلی جایگزین اتباع خارجی کشور شده اند.

برای جلوگیری از افزایش قیمت

وزارت بازرگانی باید کالا برگ برنج اعلام کند

گروه اقتصادی – با ادامه روند افزایشی قیمت برنج اعلام کالابرگ برنج از سوی وزارت بازرگانی برای جلوگیری از افزایش قیمت ها الزامی است.

قاسم زمانی کارشناس برنج وزارت کشاورزی می گوید: همواره قیمت برنج در دو ماه آخر سال و دوماه اول سال به حداکثر خود می رسد. و امسال نیز بنا به دلایلی افزایش قیمت ها تشدید شده است.

وی کم بودن دفعات اعلام کالابرگ برنج در طول یک سال را، نامشخص بودن سیاست دولت درمورد خرید ارقام پر محصول از کشاورزان، متناسب نبودن قیمت خرید توافقی اعلام شده برنج با قیمت بازار و در نهایت عدم رغبت کشاورزان به فروش محصول خود به قیمت های توافقی را از جمله عوامل تأثیرگذار در افزایش قیمت ها ذکر کرد و گفت: بارندگی های ۱۰ تا ۱۲ روزه در استان های گیلان و مازندران و مختل شدن امر برداشت، همچنین خرید برنج از کشاورزان توسط سازمان تعاون روستایی استان گیلان به نرخ روز در ماه مرداد در افزایش قیمت ها بی تأثیر نبوده است.

وی با اشاره به این که مقداری از خرید نهادها و شرکت های دولتی از بازارچه های مرزی و مرز عراق صورت گرفته است، گفت: در صورت نبود این بازارچه های مرزی روند افزایش قیمت برنج شدت بیشتری پیدا می کرد.

یکی دیگر از کارشناسان دربارهٔ افزایش قیمت برنج گفت: اختلاف سلیقه بین وزارت کشاورزی و بازرگانی و ناهماهنگی های موجود همواره باعث برهم خوردن مکانیزم عرضه و تقاضا شده است.

وی در ادامه افزود: به نظر می رسد که وزارت بازرگانی هیچ اقدامی برای خرید ۵۵۰ هزار تن برنج نکرده است زیرا هم اکنون به پایان سال نزدیک می شویم و وزارت بازرگانی بیش از یک بار اعلام کالا برگ برنج نکرده است.

یکی از اقتصاددانان درباره وضعیت بازار برنج می گوید: در حال حاضر قیمت برنج بالاتر از قیمت های بین المللی است و دلیلی وجود ندارد که دولت برای حمایت از زارع قیمت برنج را بالاتر از قیمت بین المللی تعیین کند.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا واسطه ها و دلال ها در افزایش قیمت ها دخیل هستند گفت: در تمام کشورهای جهان سوم مرسوم است که تمام تقصیرها را به گردن دلال ها می اندازند، اما این دلیل اصلی نیست زیرا مکانیزم عرضه و تقاضا قیمت ها را تعیین می کند.

وی در پاسخ به این سؤال که آیا صحیح است که برای حمایت از کشاورز میزان واردات این محصول کاهش یابد گفت: برنج محصولی است که آب فراوانی مصرف می کند و با توجه به محدودیت آب و پایین بودن قیمت های بین المللی برنج دلیلی نمی بینم که ما واردات نداشته باشیم. و اگر مجلس تصمیم به کاهش واردات می گیرد به دلیل فشار زارعین است.

وی در ادامه افزود، زارع شمالی با مقدار زمینی که دارد می خواهد که هزینه خود و فرزندانش را تأمین کند و منطقی نیست که به خاطر یک گروه کوچکی از کل جمعیت، سیاست های کشاورزی را عوض کنیم.

شرکت دوو ساخت دومین نفتکش ایران را آغاز کرد

گروه اقتصادی- با حضور معاون آسیا و اقیانوسیهٔ وزارت خارجه جمهوری اسلامی ایران، عملیات اجرایی ساخت دومین نفت کش ایران در جزیره «گو-جه» در کره جنوبی آغاز شد.

محسن امین زاده در چارچوب سفر آسیایی اش هم اکنون در سئول به سر می برد.

این کشتی ۱۵۸ هزارتنی که «سنندج» نامگذاری شده است در زمره ۵ نفتکشی است که ایران سفارش ساخت آنها را به کره جنوبی داده است.

شرکت کره ای «دوو» که در حال ساخت این نفت کش است هم اکنون کارساخت نفتکش برای ۱۲کشور دیگر را نیز در دست دارد.

وزارت نیرو برنده مناقصه احداث پست فشار قوی در امارات عربی شد

گروه اقتصادی- برنده نهایی مناقصه ساخت و راه اندازی یک پست ۱۳۲/۱۱ ولتی در امارات متحده عربی، شرکت توسعه پست فشار قوی (پارسیان) شد.

به گزارش ایرنا- مدیرعامل این شرکت وابسته به وزارت نیرو گفت: مناقصه این طرح اواخر آذرماه امسال با حضور چندین شرکت خارجی برگزار شد برنده نهایی آن، شرکت پارسیان بود.

مهندس همایون خسروی افزود: در ارزیابی های فنی، شرایط شرکت پارسیان در بین شرکت های معتبر و باسابقه اروپایی آسیایی و عربی مورد تأیید سازمان آب و برق دبی قرارگرفت. به گزارش روابط عمومی وزارت نیرو، برنده شدن شرکت پارسیان دراین مناقصه، نشانه توانمندی های داخلی و موقعیت بزرگی برای شرکت های ایرانی در زمینه طراحی، نصب و راه اندای پست های فشار قوی و صدور خدمات فنی مهندسی از سوی جمهوری اسلامی ایران است.

سکه - طلا

قیمت فروش سکه و طلا (۱ اسفند)

یک سکه تمام بهار آزادی طرح جدید ۵۴۱/۵۰۰ ریال
یک سکه نیم بهار آزادی طرح جدید ۲۷۴/۰۰۰ ریال
یک سکه ربع بهار آزادی طرح جدید ۱۴۶/۵۰۰ ریال
یک گرم طلای ۱۷ عیار ۵۳/۰۰۰ ریال
یک گرم طلای ۱۸ عیار ۵۳۵/۰۰۰ ریال
یک مثقال طلای ۱۷ عیار ۲۳۴/۰۰۰ ریال

بدهی مالیاتی بانک صنعت و معدن بین سهامداران جزء تقسیم شد

مابه التفاوت بدهی مالیاتی مربوط به سالهای ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ در شرکت کابل تک از حساب سود سهامداران شرکت کسر شد.

به گزارش خبرنگار ما شرکت کابل تک که سود هر سهم خود را برای سال مالی منتهی به ۱۳۷۷/۶/۳۱ در اسفند ماه سال ۱۳۷۶ معادل ۸۵۵ ریال اعلام کرده بود این رقم را پس از چند ماه به ۲۸۵ ریال و درنهایت به ۱۵۷ ریال تقلیل داد.

این گزارش حاکی است براساس مذاکرات درمجمع عمومی شرکت پس از مذاکرات و بحث طولانی در موارد مختلف از جمله تفاوت عملکرد شرکت با پیش بینی، نماینده بانک صنعت و معدن اعلام کرد به علت اینکه از سوی بانک اجازه ای برای تعیین تکلیف بدهی مالیاتی ندارد، براساس پیشنهاد هیأت مدیره به مجمع، ۷۵۰۰ میلیون ریال مابه التفاوت بدهی مالیاتی مربوط به سال های قبل ازسود سهامداران فعلی شرکت کسر می شود.

یکی از کارشناسان مالی دراین باره به خبرنگار ما گفت: در سال های ۱۳۷۵ و ۱۳۷۶ که بدهی مالیاتی فوق مورد محاسبه قرار گرفته است، حدود ۸۸ درصد از سهام شرکت کابل تک به بانک صنعت و معدن اختصاص داشته است.

این در حالی است که درصد سهام متعلق به بانک صنعت و معدن در شرکت فوق در حال حاضر به مراتب کاهش یافته است.

براساس اظهارات بازرس قانونی در حقیقت مفاد مواد ۹۴ و ۱۴۸ قانون تجارت از سوی شرکت نادیده گرفته شده وبه همین دلیل پیش بینی ۸۵۵ ریال سود به ازای هر سهم به ۸۳۳ ریال زیان بدل گشته است.

همچنین اگر به مجموع زیان شرکت کابل تک ۱۰ درصد دیگر اضافه شود زیان شرکت به حدود نیمی از سرمایه ۹۰۰ میلیون ریالی خواهد رسید و شرکت مشمول ماده ۱۴۱ قانون تجارت (مقررات ورشکستگی) خواهد شد.

یکی از سهامداران جزء شرکت نیز در این باره به خبرنگار ما گفت: بانک صنعت و معدن بدهی مالیاتی خودرا به ما سهامداران جدید منتقل کرده است وما نه تنها در این مورد نمی توانیم کاری انجام دهیم، بلکه شرکت در دوسال گذشته نیز دایماً سود سهام را بیشتر از مبلغ واقعی اعلام کرده و باعث نوسان قیمت سهام شده که ضرر واقعی را ما سهامداران جزء متحمل شده ایم.

وی درباره اقدامات بورس تهران در مورد این شرکت گفت: تنها اقدام بورس تهران توقف معاملات برروی این سهام بوده است که این اقدام مقطعی نیز گرهی از مشکلات ما باز نخواهد کرد.

یادداشت اقتصادی

سیاست‌های نفتی باید هر چه شفافتر با مردم در میان گذاشته شود

فرشید یزدانی

در ۴۰ سال گذشته تولید و صادرات نفت بیش از ۷۵ درصد ارزش صادرات، قریب به ۶۱ درصد بودجه های دولت و حدود ۱۵ درصد تولید ناخالص ملی ما را تشکیل داده است. اما این مهمترین بخش اقتصادی کشور در مباحث و مجادلات سیاسی کمتر مورد توجه قرار گرفته و از جایگاه درخور شایسته ای برخوردار نشده است. تقریبا در هیچ کدام از برنامه های انتخاباتی، برنامه ریزی و سیاست گذاری برای این مسأله، در لیست برنامه های تبلیغاتی جایی نداشته است.

در حالی که در کشورهای مشابه که مبارزات انتخاباتی وجود دارد، یکی از عرصه های رویارویی افراد و گروههای سیاسی، را برنامه های مربوط به نفت (به عنوان قوی ترین بخش اقتصاد) تشکیل می دهد. به عنوان مثال در ونزوئلا موضوع تغییر سیاست نفتی، یکی از مباحث اصلی «چاوز» (رئیس جمهوری جدید) در مقابل رقیب بود. علت مهجور بودن سیاست های نفتی در کشور ما چیست؟ شاید این امر را بتوان تا حدود زیادی ناشی از ساختار بسته وزارت نفت دانست که از دوران کنسرسیوم به ارث رسیده است.

دست اندرکاران تمایل چندانی برای شفاف و بازکردن مسائل مرتبط با بحث نفت، و انرژی به طور عام تر، ندارند. اذهان عمومی نیز کمتر در این زمینه سؤال کرده اند. این عدم حساسیت در حالی است که به عنوان مثال با افزایش فقط یک دلار در هر بشکه، می توان برای هفتاد هزار خانوار واحد مسکونی تهیه کرد، یعنی به مراتب بیشتر از آنچه که وزارت مسکن برای یک سال برنامه ریزی می کند.

با درک حساسیت این موضوع، می بایست با شفافیت بیشتری در این زمینه با اذهان عمومی برخورد شود.

شفافیت در این امر، حساسیت بیشتر مردم را در پی دارد و این شفافیت و حساسیت در تصمیم گیری ها و سیاست ها، هم از ضریب خطاها می کاهد و هم از شکل یافتن قرار دادهایی که می تواند به نوعی منافع ملی را تحت الشعاع قرار دهد، پیشگیری می کند.

زمانی این مهم دارای اهمیتی دوچندان می شود که موقعیت کشورمان را در جغرافیای انرژی جهان در آینده مدنظر قرار دهیم. ایران با داشتن حدود ۱۵/۸ درصد ذخایر گاز جهان، دارای دومین رتبه، پس از روسیه، در این زمینه است.

با توجه به این موضوع و همچنین امکانات و توانایی های فعلی در زمینه نفت و تجهیزات انتقال، ایران می تواند در آینده نقش مؤثر و تعیین کننده ای در مبادلات انرژی، به خصوص به عنوان نقطه اتصال و ترانزیت انرژی از یک طرف به اروپا و از طرف دیگر به کشورهای شرقی مانند (پاکستان، هند)، ایفا کند. بهره مندی از این ضریب نیاز به برنامه ریزی صحیح هم درعرصه سیاست خارجی و هم سیاست داخلی دارد. هر چه برنامه ها و سیاست ها هماهنگ تر تعریف شده تر و شفاف تر باشد احتمال دستیابی به بهره های ناشی از این مزیت بیشتر است.

لذا لازم است که این موقعیت، هم از نظر مزیت ها و هم محدودیت ها، برای عموم بیشتر شناسانده شود. و با توجه به جلب افکار عمومی به این مسأله سرنوشت ساز، در جهت تحقق آن به یک هم اندیشی ملی دست یابیم.

قابل ذکر است که با توجه به اینکه کشور ما تقریبا دارای بالاترین ضریب شدت انرژی* در جهان است، مسأله مصرف داخلی نیز یکی معضلات ملی ما به شمار می رود که آن نیز می بایست به طور مدام بازنگری و تعدیل شود.

توجه به موارد فوق، این نکته را ضروری می سازد که باید با بهره گیری از نظرات کارشناسان و متخصصان امر، به بررسی هر چه بیشتر ابعاد سیاسی و اقتصادی مسأله انرژی در کشور، از نظر تولید و مصرف، همچنین شناخت عوامل مؤثر داخلی و خارجی پرداخته، در این زمینه برای برنامه ریزی های مربوطه و تحقق برنامه ها عزمی راسخ داشته باشیم.

* شدت انرژی از نسبت انرژی مصرف شده به تولید ناخالص ملی حاصل می شود.

جیم شر: از ایرانی ها می‌ترسیم

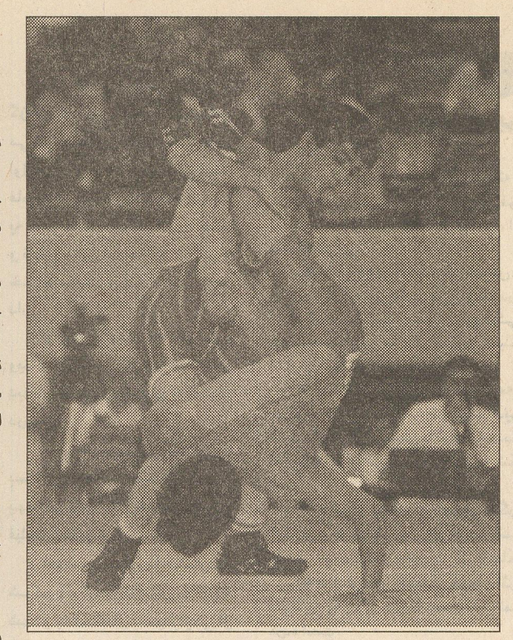

رقابت های جام جهانی کشتی آزاد ۱۹۹۹، در روزهای ۱۲ و ۱۳ فروردین ۷۸ در شهر اسپوکانه در واشینگتن آمریکا برگزار می شود.

دیروز اعلام شد که ۶ کشور در این مسابقه ها که همواره در این فصل از سال برپا می شود و سال ها در شهر تولیدو ایالت اوهایو برقرار بود حضور می یابند. این کشورها عبارتند از:

ایران، روسیه، کوبا، آلمان، کانادا و آمریکا میزبان پیکارها. رقابت ها در سالن ۱۱ هزار نفری «اسپوکانه آریا» سر می گیرد و نظارت و مدیریت اجرایی آن با جیم شر نایب قهرمان سابق وزن ۸۲ کیلوی دنیا و مدیر اجرایی فعلی فدراسیون کشتی آمریکا است.

آمریکا تلاش دارد تیمی قوی و متشکل از اعضای اصلی و مطرح خود شامل لس گاچز و سام هنسون را در این مسابقه ها شرکت دهد که در این میان گاچز فاتح جام جهانی ۱۹۹۷ در وزن ۸۵ کیلو و هنسون دارنده مدال طلای جام جهانی ۱۹۹۸ است.

به گفته «شر» احتمال دارد که حداقل ۶ تن از اعضای تیم منتخب آمریکا کاندیدای اصلی شرکت در المپیک سیدنی هم باشند. «شر» تاکید کرد که ایران فاتح مسابقات قهرمانی جهان ۱۹۹۸ (با جام جهانی فرق دارد) و روسیه فاتح دوره پیش جام جهانی، حریفان اصلی کشورش و مدعیان جدی قهرمانی محسوب می شوند و آمریکا باید روی آنها حساب کند.

مربیگری تیم ملی کشتی آزاد آمریکا در این دوره با قهرمانان سال های اخیر این کشور خواهد بود. از آن جمله هستند: لاری جونز قهرمان ۱۹۹۱ جهان، بروس برنت و دانی مک فرسون.

داستان نیمه تمام هفتهٔ بیستم را مدعیان رقم می‌زنند

امروز برگی دیگر از کتابچه لیگ آزادگان در سال ۷۷ ورق می خورد و این بار داستان نیمه تمام هفته بیستم ادامه می یابد.

بعد از سه بازی روزجمعه تیم های فانوس به دست نتوانستند روزنه امیدی برای خود پیدا کنند چشم به چهار بازی امروز دوخته می شود تا مدعیان و بالانشین ها رودرروی هم قرارگیرند.

در جذاب ترین بازی این هفته پرسپولیس درخانه خود سیمان سپاهان اصفهان را پیش رو دارد. دیداری که به دلیل رقابت تنگاتنگ دو تیم برسر تصاحب صدرجدول حساسیت زیادی را به خود اختصاص داده است.

در شیراز فجر سپاسی میزبان است و چوکامیهمان. همه می دانند عقاب های تالش، تنها درآسمان شهر خود اوج می گیرند و پرواز درخانه حریفان را به خوبی نیاموخته اند. شیرازی ها که دل پردردی از شکست (۱-۲) دور رفت مقابل این تیم دارند بی صبرانه به استقبال چوکای تالش می روند تا با شکست بدرقه شان کنند.

در کناره زاینده رود بازی ذوب آهن اصفهان و پاس به دلیل مسائل حاشیه ای موجود دردو تیم دیدنی است. ذوب آهن که درابتدای فصل راه به بیراهه برده بود محمود یاوری مربی خود را برکنار کرد و حالا یاوری سکان هدایت پاس را دراختیار دارد. ذوب آهن و پاس طی دو سه هفته گذشته فروغ چشمگیری داشته اند و همین نکته باعث می شود تا مربیان دو تیم دست به ریسک نزنند. یاوری برای اثبات شایستگی خود می خواهد در اصفهان تیم سابقش را به زمین بزند و تیم خود را بالا بکشد. پاس درصورت پیروزی دراین بازی می تواند به مکان پنجم صعود کند. دیدار دو تیم درتهران و درزمانی که ذوالفقارنسب هدایت پاس را به عهده داشت با نتیجه مساوی بدون گل همراه بود.

دو تیم همسایه تراکتورسازی تبریز و ملوان بندرانزلی نیز در تبریز وعده ملاقات دارند. تراکتورسازان که یک امتیاز از بازی رفت اندوخته دارند در این دیدار تنها به کسب سه امتیاز فکر می کنند. تبریزی ها برای کسب پیروزی به ساق های بابک ذوالرحمی و کوروش برمک دو مهاجم گلزن خود چشم دوخته اند.

پرسپولیس با بزیک می تازد، سپاهان به آرمناک می نازد

یک صدو سی و پنج روز پیش پرسپولیس در زمین سپاهان اصفهان زمین گیر شد و تن به شکست یک بر صفر داد.

آن روزها پرسپولیسی ها تازه کار با پروین را شروع کرده بودند و به اصطلاح تیغشان برش کنونی را نداشت.

پرسپولیس در بازی رفت مقابل سپاهان، شاهرودی، ترابیان و همچنین کریمی، عبدی و رهبری فر را در ترکیب خود داشت اما امروز این بازیکنان را به دلایل انتقال، محرومیت و دو اخطاره بودن دراختیار ندارد.

سرخ پوشان پایتخت نشین که با کسب یازده پیروزی متناوب رکورد جدیدی در تاریخ فوتبال ایران برجای گذاشته اند، تنها به استمرار حرکت خود روی نوار بهروزی فکر می کنند.

شاگردان علی پروین که هم اکنون صدرجدول را در تصاحب خود می بینند به خوبی می دانند در این میدان اگر کمی کج قدم بردارند سپاهان را جای خود می بینند.

مناجاتی مربی کار کشته ای است و به زیرو بم تیم پرسپولیس آشنا است. او به خوبی می داند حضور نادر محمدخانی در قلب دفاع تا چه اندازه برای مهاجمانش مشکل ساز خواهد شد.

محمدخانی، هاشمی نسب و مافی نژاد کمربند دفاعی پرسپولیس را تشکیل می دهند. امین موسوی و احمد مومن زاده دو بازیکن خط حمله سپاهان برای گذر از دیوار مستحکم دفاعی پرسپولیس نیاز شدیدی به تغذیه درست استپانیان، نوری، دهقان و دیگر مردان میانی خود دارند.

علاوه بر این هافبک های سپاهان باید چهار چشمی مراقب نفوذهای سعداوی و براتپوری از کناره های زمین باشند و با یارگیری من تو من، حمید استیلی بازیکن قهار و بازی ساز پرسپولیس را مهار کنند. در خط دفاعی سپاهان، نبود مجید بصیرت و کامبیز مجدمی به دلیل دو اخطاره بودن امتیاز بزرگی برای مهاجمان سرخ پوش محسوب می شود.

ادموند بزیک و بهنام سراج به احتمال قوی امروز از ابتدا در ترکیب تیم قرار می گیرند. جنگ مهاجمان تشنهٔ پرسپولیس با آرمناک پطروسیان سنگربان چالاک و تیز چنگ سپاهان دیدنی ترین قسمت پیکار دو تیم خواهد شد.

کیگان: ممکن است بمانم

کوین کیگان مربی موقتی جدید تیم ملی فوتبال انگلستان که به طور همزمان به کار رهبری فولهام صدرنشین لیگ دسته دوم این کشور هم ادامه می دهد، دیروز در مصاحبه ای رادیویی گفت که احتمال دارد پس از پایان قرارداد ۴ ماهه موقتی با اتحادیه فوتبال انگلستان نیز به رهبری تیم ملی ادامه بدهد.

وی دیروز گفت: «اگر حاصل کارم در بازی های تیم ملی با لهستان، سوئد، بلغارستان و مجارستان مثبت باشد، شاید در گفت وگو با مقام های فوتبال انگلستان به توافق برسم و عنوان رهبری فوتبال انگلستان را نیز حفظ کنم».

امشب؛ هفته بیست و دوم «کالچیو»

فیورنتینا بدون باتیستوتا می آید، رم با ۵ برزیلی

در حالی که انتقال مقام صدرنشینی لیگ فوتبال ایتالیا (کالچیو) از دست فیورنتینا به لازیو طی هفته گذشته سر و صدای زیادی بپا کرده و تبعات فراوانی داشته است.

امشب (یکشنبه شب) هفته بیست و دوم این پیکارها نیز سر گرفته می شود.

فیورنتینا تیم جیووانی تراپاتونی که همچنان بی بهره از گابریل باتیستوتا کاپیتان آرژانتینی خود و آقای گل مصدوم کالچیو است، امشب در یک مسابقه جالب در شهر فلورانس میزبان آث. رم تیم هفتم جدول است.

در تیم فیورنتینا، اضافه بر باتیستوتا، توریچلی و فالکونه در خط دفاعی و کویس در خط میانی نیز غایب هستند؛ چون جملگی محروم شده اند. «زدنیک زمان» مربی چکی آ. ث. رم قصد دارد امشب از ۵ برزیلی در تیم خود استفاده کند: کافو، آلدایر و زاگو در خط دفاع و ماریو سرجیو و فابیو جونیور در خط حمله.

لازیو هم امشب در پیکاری دشوار میزبان انترمیلان است. درتیم لازیو ویری مهاجم ۲۶ ساله و ضربتی این تیم از سرماخوردگی و تب رنج می برد و در انترمیلان نیز اطمینانی به حضور رونالدو برزیلی و باجو معروف مهره های اغلب مصدوم و ناپیدای تیم وجود ندارد و موری یرو بغل راست ملی پوش تیم نیز آسیب دیده است. انتر از شکست ۰-۲ چهارشنبه شب هفته پیش در برابر پارما در نیمه نهایی جام حذفی ایتالیا هم که پس از اخراج سه بازیکن تیم و ۸ نفره شدن انتر پیش آمد، دلی پر دارد!

برنامه بازی ها (اسم میزبان ها زودتر می آید):

فیورنتینا با آ. ث. رم، یوونتوس با ویچنزا، بولونیا با امپولی، لازیو با انترمیلان، ا. ث. میلان با کالیاری، سالرنیتانا با پارما، سامپدوریا با پیاچنزا، اودینزه با باری و ونی زیا با پروجیا.

سراج: مجبور به پیروزی هستیم!

بهنام سراج مهاجم آبادانی تیم پرسپولیس به تازگی از مصدومیت رهایی یافته است و قصد این را دارد تا با جدی گرفتن تمرینات به یکی از مردان ثابت تیم خود مبدل شود.

روز گذشته با او تماس گرفتیم. سراج گفت: اگر فردا اجازه حضور درتیم را پیدا کنم با تمام قوا کار می کنم تا رضایت مربیان پرسپولیس را به دست آورم. در برابر سپاهان تنها مشکل ما دوری چند روزه ملی پوشان از تمرینات پرسپولیس است با این حال فکر نمی کنم سپاهان از تهران بتواند جان سالم به در ببرد. به هرحال بچه های پرسپولیس از روحیه خوبی برخوردارند و همگی مصمم به کسب پیروزی در این دیدار هستیم.

ثبت رکورد جدید دوومیدانی

رویتر- سیدنی - اماجورج، دونده سرشناس استرالیایی یک رکورد جدید در پرش با نیزه زنان جهان به نام خود برپاکرد.

او دررقابت های بین المللی دوومیدانی که دراسترالیا انجام می شود با پرش ۴ متر و ۶۰ سانتی متری رکورد جهانی این ماده را به نام خود جابه جا کرد.

آنفلوآنزا بلای جان گومز جوان

رویتر- بن- خوزه کارلوس گومز بوکسور ۲۴ ساله کوبایی از رقابت های جهانی سنگین وزن جاماند.

او که قرار بود با حریف سرسخت آرژانتینی اش، مارچلو دومینگوئز دست و پنجه نرم کند به دلیل ابتلا به آنفلوآنزا خانه نشین شد.

یک تساوی در شروع نیم فصل دوم بوندس لیگا

نیم فصل دوم پیکارهای لیگ فوتبال باشگاهی آلمان (بوندس لیگا) از جمعه شب در هوای بسیار سرد و پربرف این کشور و با انجام یک بازی آغاز شد که حاصل آن تساوی خانگی ۱ - ۱ وولفس بورگ با هانساروشتوک بود. مارکوریمر مدافع ملی پوش روشتوک با یک ضربه سر در دقیقه ۳۶ این تیم را از میزبان پیش انداخت. اما کریشتوف نواک هافبک لهستانی وولفس بورگ ۹ دقیقه به پایان وقت با شوتی از فاصله ای نزدیک گل مساوی این تیم را به ثمر رساند.

در این شب قرار بود یک دیدار هم بین بوخوم تیم مهدی مهدوی کیا و هامبورگ برگزار شود که به دلیل بارش برف شدید به تعویق افتاد.

داور زن، بازی اسپانول و لاکرونا را قضاوت می کند

رویتر - مادرید - فدراسیون فوتبال اسپانیا، برای نخستین بار قضاوت یک دیدار حساس از بازی های دسته یکم باشگاه های این کشور را به یک داور زن می سپارد.

کارولینا دومنیچ که پیش از این از امتحان داوری در پیکارهای دسته سوم و دوم سربلند بیرون آمده بود، رسماً اجازه یافته است تا بازی تیم های اسپانول و دیپورتیو لاکرونا را سوت بزند.

بسکتبال باشگاه های آمریکا

هفتمین پیروزی برای «مژیک» و هفتمین شکست برای «شیکاگو بولز»

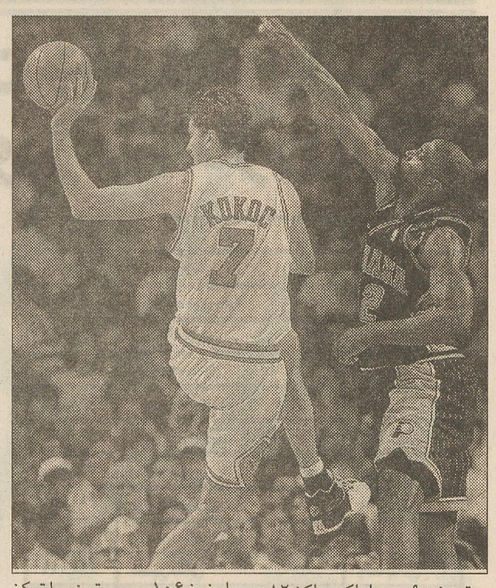

دیروز هم بازی های لیگ بسکتبال باشگاه های آمریکا (A.B.N) با انجام ۱۰ مسابقه ادامه یافت و اورلاندو مژیک با پیروزی ۸۴-۹۹ در زمین اتلانتا هاوکز هم خودش را در صدر جدول اتلانتیک در منطقه شرق لیگ تثبیت کرد و هم اتلانتا هاوکز تیم دوم جدول سنترال را با اولین شکست خانگی خود در فصل جاری مواجه ساخت.

دیروز نگون بختی های شیکاگوبولز قهرمانان ۶ دوره از ۸ دوره گذشته مسابقه ها هم ادامه یافت و این تیم در مصاف با واشینگتن ویزاردز در شهر واشینگتن با نتیجه ۹۱-۹۳ شکست خورد تا با رکوردی بسیار ضعیف «۷ باخت و یک برد» در رده ماقبل آخر جدول سنترال باقی بماند. هرچند طی مسابقه با کسب ۲۲ امتیاز مؤثرترین مهرهٔ این تیم بود. با این وجود این تیم با رکورد ۳ برد و ۴ باخت صاحب جایی بالاتر از رده ماقبل آخر در جدول اتلانتیک نیست.

سایر نتایج شنبه تورونتو رپتورز ۹۰ - میلواکی باکز ۸۲، نیویورک نیکز ۷۸ - فیلادلفیا سونتی سیکسرز ۶۷، دیترویت ۸ - ستونز ۱۰۱ - فونیکس سانز ۹۳، مینه سوتا تیمبروولوز ۱۱۵ - ونکوور گریزلیز ۹۶، پورت لند تریل بلیزرز ۱۰۶ - بوستون سلتیکز ۸۶، ساکرامنتو کینگز ۱۰۶ - شارلوت هورنتز ۹۵، گولدن استیت واریورز ۸۴ - دالاس ماوریکز ۷۹، ولس انجلس لیکرز ۱۰۶ - سن آنتونیواسپرز ۹۴

حاجیلو: قدرت ۹۰ دقیقه دویدن را داریم

استقلال از هفتهٔ پیش اصفرحاجیلو را درنیمکت مربیان تیم خود دید. طی مدت سپری شده حاجیلو درکنار ناصر حجازی با انجام برنامه هایی خاص تمهیداتی را فراهم آوردند تا تیمشان از رقابت های مرحله دوم قهرمانی باشگاه های آسیا سربلند بیرون آید.

کاروان استقلال غروب دیروز راهی امارات شد. قبل ازسفر فرصتی دست داد تا با حاجیلو گفت وگویی انجام دهیم.

مربی استقلال درخصوص وضعیت آمادگی تیم گفت: بعد از بازی ملوان چند روزی را به کارهای قدرتی و استقامتی پرداختیم تا بچه ها از نظر آمادگی به وضعیت ایده آل برسند. هم اکنون تمامی بازیکنان قدرت ۹۰ دقیقه دویدن را دارند و از این نظر مشکلی نداریم.

چند روزی را هم درامارات اردو می زنیم و به کارهای تاکتیکی می پردازیم.

حاجیلو درباره بازی های امارات گفت: موفقیت دراین بازی ها به غیرت بچه ها و اندیشه های مربیان بازمی گردد که امیدوارم به یاری خدا به مرحله نهایی صعود کنیم.

وی درخاتمه افزود: علی موسوی هم چنان از مصدومیت رنج می برد و حسن زاده نیز با آسیب دیدگی بینی روبه رو است. به احتمال قوی حسن زاده برای بازی کردن مشکلی نخواهد داشت ولی در مورد موسوی باید منتظر ماند.

فوتبال پر غوغا

آخرین جلسه برای تدارک تیم ملی امید

فردا بعدازظهر در محل فدراسیون فوتبال آخرین جلسه برنامه ریزی تیم ملی فوتبال امید کشورمان تشکیل خواهد شد.

تیم ملی امید ایران همچنان «کورتز» آلمانی را در رأس کادر مربیگری خود می بیند و درخشان و حاجیلو به عنوان کمک های وی تیم را همراهی می کنند.

در جلسه فردا که با حضور حمید درخشان و صفایی فراهانی برگزار می شود برنامه های تدارکاتی و اردوهای مورد نظر بررسی خواهد شد. همچنین در این جلسه به موضوع اصغر حاجیلو مبنی بر ماندنش در کنار تیم ملی امید رسیدگی می شود.

پرسپولیس با ملی پوشان خود تمرین نکرد

پرسپولیس امروز باید بازی برگشت خود مقابل سپاهان را انجام دهد. پرسپولیسی هاکه درهفتهٔ گذشته بدون ملی پوشان خود تمرین کردند از فدراسیون فوتبال درخصوص برگزاری این دیدار گله داشتند. چرا که آنها معتقد هستند خستگی ناشی از سفر مردان ملی پوش خود تأثیر منفی در پرسپولیس می گذارد.

انتظار می رفت پرسپولیس روز گذشته با ملی پوشان از سفر بازگشته خود تمرین سبکی را انجام دهد اما این کارصورت نگرفت و سرخ پوشان روز گذشته را به استراحت پرداختند.

مناجاتی: از رویارویی با پرسپولیس ترسی نداریم

تیم سیمان سپاهان دیروز ظهر به تهران رسید و تمرین سبکی را پشت سر گذاشت. مهدی مناجاتی سرمربی موفق سپاهان درخصوص بازی امروز تیمش مقابل پرسپولیس گفت: پرسپولیس تیم قرص و محکمی است. این تیم شرایط به مراتب مطلوبتری نسبت به بازی دور رفت پیدا کرده است. با این همه ما واهمه ای از رویارویی با پرسپولیس نداریم و می خواهیم با ارایه فوتبالی قابل قبول و تماشاگرپسند، با دست پر به اصفهان باز گردیم.

مربی سپاهان در ادامه افزود: برای این بازی تمرینات خاصی را انجام دادیم و کارهای هفتهٔ گذشته خود را براساس نقاط ضعف و قدرت حریف پشت سرگذاشتیم. پرسپولیسی ها در خط میانی خوب کار می کنند و ما سعی داریم در همین قسمت از زمین نبض بازی را دراختیار بگیریم.

مناجاتی در جواب این سؤال که آیا نتیجه تساوی برای سپاهان راضی کننده خواهد بود گفت: به هیچ عنوان ما به دنبال بازی تدافعی و کسب نتیجه تساوی نیستیم. تیم سپاهان برای رسیدن به صدر جدول به پیروزی این دیدار چشم دارد.

سازمان آگهی های روزنامه نشاط
تلفن ها:
۸۷۷۷۶۷۹
۸۷۷۹۱۲۵
۸۷۷۷۲۷۷
۸۷۷۷۲۶۲
۰۹۱۱۲۱۹۷۱۰۳
فکس:
۸۷۷۹۱۲۵

سر نوشت «اوجالان» و خرس طلایی برلین

دستگیری «عبدالله اوجالان» رهبر حزب کارگران کرد ترکیه، بر برگزاری جشنواره برلین هم تاثیر گذاشته است.

بازتاب فرهنگی این رویداد استقبال از فیلم «سفر به آفتاب» است. این فیلم ساخته «یاش موستوقلو» فیلمساز زن ترکیه ای است. که بازیگران کرد در آن بازی می کنند.

«موستوقلو» در این فیلم جامعه ترکیه را جامعه ای پلیسی و فاقد آزادی تصویر کرده است و احساسات پان کردیسم در آن مشهود است.

گرچه نارضایی هایی برای نمایش این فیلم از سوی دولت ترکیه وجود داشت، ولی فیلم توانست بین ۲۰ فیلم بخش مسابقه جشنواره برلین قرار گیرد. با بروز ناآرامی های فراگیر پس از دستگیری «اوجالان» در کشورهای مختلف اروپایی بر اقبال فیلم بحث انگیز «سفر به آفتاب» برای دریافت «خرس طلایی» برلین افزوده شده است.

به گزارش رادیو آمریکا پس از حمله هواخواهان «اوجالان» به کنسولگری اسرائیل، هراس بر کارکنان غرفه سینمایی اسرائیل در برلین حاکم شده و آنان سعی در مخفی نگه داشتن ملیت خود دارند تا حدی که به زبان عبری با یکدیگر صحبت نمی کنند.

مرد بارانی را ستودند

جایزه مؤسسه فیلم آمریکا (AFI) به پاس یک عمر خدمات هنری به «داستین هافمن» اهدا شد.

به گزارش رویتر از هالیوود «سیدنی پولاک» کارگردان فیلم «توتسی» که «هافمن»، در آن بازی درخشانی داشت در این مراسم گفت: از سی سال پیش که «هافمن» وارد عالم سینما شده، مهارتش در پرداخت شخصیت ها و ارائه نقش های گوناگون مردم سراسر جهان را مسحور ساخته است. او در هر فیلم نقشی را ایفا کرده که از نقش قبلی اش برجسته تر و قوی تر بوده است.

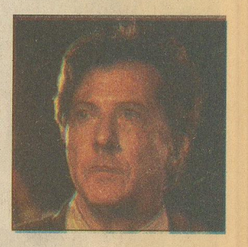

در این مراسم که با حضور بیش از هزار میهمان برگزار شد «آن بنکرافت»، «کاترین راس»، «جون وویت» و «موران بیتی» که در فیلم های «فارغ التحصیل»، «کابوی نیمه شب»، «ایشتار» و «تریسی سیاه» با «هافمن» همبازی بوده اند در سخنانی به قدردانی از او پرداختند.

«داستین هافمن» در طول فعالیت هنری خویش برای بازی در فیلم های «کرامر علیه کرامر» و «مرد بارانی» موفق به دریافت جایزه اسکار شد.

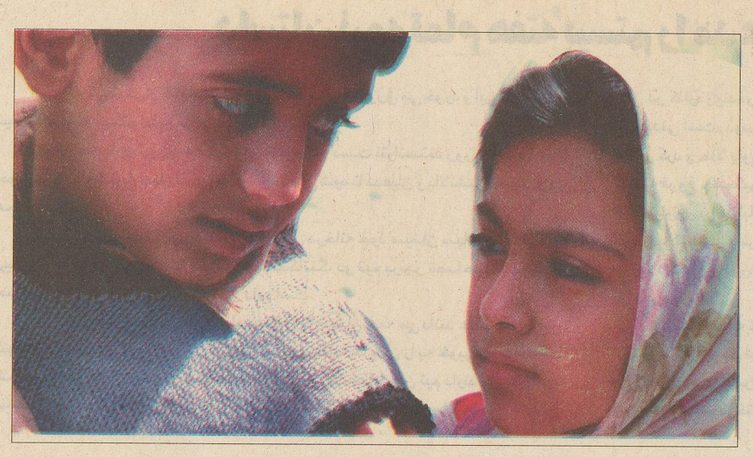

گزارش ورایتی از جشنواره فیلم فجر

مجیدی، میراماکس، مونترال جشنواره فیلم فجر خارجی ها را راضی کرد

نشریه سینمایی «ورایتی» آمریکا در شماره ۱۸ فوریه خود نوشت: جشنواره فیلم فجر پنجره ای است که از ایران به سوی جهان باز شده است.

«دبورا یانگ» منتقد نشریه «ورایتی» که در جشنواره فیلم فجر حضور داشت درگزارش خود تقارن هفدهمین جشنواره فیلم فجر با بیستمین سالگرد پیروزی انقلاب اسلامی را نشانه ای بر بازنگری سینمایی بعد ازانقلاب دانست. سینمای که در طول این سال ها رشد و شکوفایی غیرمنتظره ای داشته است.

در بخش دیگری از این گزارش آمده: درآخرین روزهای برگزاری جشنواره فیلم فجر بود که فیلم «بچه های آسمان» در فهرست نامزدهای دریافت جایزه اسکار بهترین فیلم خارجی قرارگرفت.

مجید مجیدی کارگردان فیلم دراین باره به خبرنگار ورایتی گفت: «این فیلم گذشته ازاینکه بازتاب کیفیت های سینمایی امروز ایران است، شیوه ای خاص را در روایت داستان دنبال می کند. شاید همین ویژگی است که مورد توجه داوران آکادمی اسکار قرارگرفته است.»

ورایتی با توجه به حضور نمایندگان کمپانی های «میراماکس» «نیویورکرفیلم» و «سان دینس» در جشنواره فیلم فجر می نویسد: کاملاً می توان دریافت که فیلم های ایرانی از موقعیت فرهنگی و تجاری بالایی در غرب، آسیا و خاورمیانه برخوردارند.

بیشتر مهمانان از فیلم هایی که در جشنواره فجر دیده اند احساس رضایت می کنند. «سرژ لوزیک» نماینده جشنواره مونترال در این باره گفت: «به نظر من امسال سال بسیار پرباری بود، من پنج یا شش فیلم از فیلم هایی را که دیده ام احتمالاً برای شرکت در جشنواره مونترال دعوت خواهم کرد.»

فیلم های برگزیده جشنواره فیلم فجر از نگاه مهمانان خارجی، فیلم فمینیستی «دو زن»، حکایت شاعران ایرانی «ایران سرای من است» و «بانو»ی مهرجویی است.

«یانگ» در بخش دیگری از گزارش خود می نویسد: احساس می شود بسیاری ازکارگردانان طراز اول ایران از جشنواره فیلم فجر فاصله می گیرند. عدم حضور آنها به خوبی نشان می دهد که چه تضاد و تنشی میان فیلمسازان ایرانی و خانه سینما و وزارت ارشاد وجود دارد.

از این رواست که «مراسم ویژه، کیارستمی که همه در انتظار دیدنش بودند درجشنواره به نمایش درنیامد.

البته کیارستمی بیماری و بستری شدن در بیمارستان را بهانه ای برای پایان نیافتن تدوین فیلمش اعلام کرد.

«مراسم ویژه» با مشارکت شرکت (MK2) درایران ساخته شده و به احتمال بسیار یکی از فیلم های برگزیده جشنواره «ونیز» خواهد بود.

«ورایتی» درباره مجموعه «قصه های کیش» نوشت که این فیلم به دلایل مختلف دچار سانسور شد و سرانجام زمانی که تقریباً تمامی پنجاه مهمان خارجی رفته بودند فیلم به نمایش درآمد. از این مجموعه که شش کارگردان طرح ایرانی بخش های مختلف آن را ساخته اند فقط فیلم های ابوالفضل جلیلی، محسن مخملباف، بهرام بیضایی و ناصر تقوایی به نمایش درآمد.

به نوشته ورایتی فیلم مهرجویی به دلیل آماده نشدن پخش نشد و «باران و بومی» ساخته رخشان بنی اعتماد هم به دلیل بیش ازحد معلوم بودن موهای دختر ۱۳ ساله فیلم، غیرقابل نمایش تشخیص داده شد.

«ورایتی» در پایان نوشت: یک هیأت داوری ایرانی مسابقه سینمای ایران را قضاوت کرد و جایزه های اصلی بهترین فیلم و بهترین کارگردانی را به فیلم جنگی، متعارف و مذهبی «هیوا» دادند.

بعد از خبر

■ **فیلم بنی اعتماد مشکل دار اعلام شد**

فیلم داستانی «باران و بومی» ساخته رخشان بنی اعتماد، از مجموعه قصه های کیش غیرقابل پخش تشخیص داده شد.

منابع مطلع گفتند به رغم آماده شدن فیلم برای نمایش های جشنواره فیلم فجر به دلیل رعایت نشدن ضوابط حجاب و وجود صحنه های رقص و طرح رابطه ای غیرشرعی بین دختر و پسر برای پخش مناسب تشخیص داده نشده است. در این فیلم باران کوثری (دختر رخشان بنی اعتماد) بازی می کند.

این موضوع در گزارش ورایتی از جشنواره فجر نیز آمده بود.

■ **دوچرخه سواری در تئاتر شهر**

قرار است محرم زینال زاده هنرپیشه و کارگردان سینما، نمایشی را به روی صحنه ببرد.

منابع آگاه گفتند که این نمایش قسمت دوم فیلم سینمایی «بای سیکل ران» ساخته محسن مخملباف است که محرم زینال زاده آن را برای اجرای صحنه کارگردانی می کند.

محرم زینال زاده تاکنون در چند فیلم سینمایی بازی داشته و سال گذشته مؤفق به ساخت اولین فیلم سینمایی خود به نام «آی پارا» شده است.

۱۰۰۰،۳۰۲،۱ ... هفت

تئاتر در این هفته

در حال اجرا...

● نمایش «**عروسی خون**» نوشته فدریکوگارسیالورکا به کارگردانی علی رفیعی سرانجام پس از به توافق رسیدن مسؤولان و کارگردان نمایش، در مورد زمان و تاریخ اجرا، از امروز در تالار وحدت به روی صحنه می رود.

● «**شب روی سنگفرش خیس**» نام نمایشی است نوشته اکبر رادی به کارگردانی هادی مرزبان که در تالار اصلی مجموعه تئاتر شهر در حال اجراست. یکی از ویژگی های این نمایش حضور جمشیدمشایخی بازیگر تئاتر و سینماست که زمانی طولانی صحنه تئاتر را ترک گفته بود.

● در تالار چهارسو، از مجموعه تئاتر شهر، نمایش «**آرش**» اثر بهرام بیضایی به کارگردانی قطب الدین صادقی به روی صحنه است. کارگردان در این نمایش با توجه به سبک ویژه متن از شیوه های مختلف نمایش های ایرانی بهره گرفته و به شکل اجرایی منسجمی دست یافته است.

● در تالار چهارسو نمایش دیگری، به نام «**گرگ و میش**» ویژه کودکان و نوجوانان به روی صحنه است. متن این نمایش را محمدرضا شریفی نیا نوشته و همسرش آزیتا حاجیان آن را کارگردانی کرده است.

● نمایش «**در انتظار گودو**» اثر جاودان ساموئل بکت در تالار قشقایی به روی صحنه است. این نمایش را وحید رهبانی کارگردانی کرده است.

● در تالار کوچک تئاتر شهر نمایش «**زمستان ۶۶**» نوشته و کار محمدیعقوبی و نمایش «**مادام پی پی**» نوشته و کار بابک محمدی به روی صحنه است.

● نمایش «**نیلوفر آبی**» نوشته و کار حمیدامجد در تالار سایه به روی صحنه است. این نمایش در هفدهمین جشنواره تئاتر فجر موفق به دریافت جوایز بهترین بازیگر زن، بهترین بازیگر مرد و بهترین متن نمایشی شده است.

● نمایش «**رویای شب نیمه تابستان**» به روایت محمودکریمی حکاک در مجموعه فرهنگی آزادی در حال اجراست. این نمایش یکی از آثار درام نویس بزرگ جهان ویلیام شکسپیر است.

● در تالار مولوی نمایش «**نیمه شب است دیگر دکتر شوایتزر**» نوشته ژیلبر سسبرن و ترجمه احمدشاملو به روی صحنه است. این نمایش را تاجبخش فنائیان کارگردانی کرده است و خسروخورشیدی طراحی صحنه و لباس آن را به عهده داشته است.

● «**نادر شاه آکتور تئاتر**» نام نمایشی است به کارگردانی جمشید جهانزاده که چهره او را به عنوان بازیگر در سینما و تلویزیون بسیار دیده ایم. این نمایش در تالار سنگلج به روی صحنه است.

درباره اجرا...

«عروسی خون» ساعت ۱۸، «شب روی سنگفرش خیس» ساعت ۱۸، «آرش» ساعت ۱۸/۳۰، «گرگ و میش» ساعت ۱۰ و ۱۶/۳۰، جوجه کلاغ جارچی ساعت ۱۶، «در انتظار گودو» ساعت ۱۸/۳۰، «زمستان ۶۶» ساعت ۱۷، «مادام پی پی» ساعت ۱۹/۱۵، «نیلوفر آبی» ساعت ۱۸، «رویای شب نیمه تابستان» ساعت ۱۷/۳۰، «نیمه شب است دیگر دکتر شوایتزر» ساعت ۱۷/۳۰ و «نادر شاه آکتور تئاتر» ساعت ۱۸/۳۰ اجرا می شود.

دیگر این که...

شبکه دو «صدا» اقدام به ضبط و پخش سلسله برنامه هایی تحت عنوان «شاهکارهای نمایشی جهان» کرده است.

«دشمن مردم» اثر هنریک ایبسن به کارگردانی قطب الدین صادقی، «رومئو و ژانت» الژ ژان آنوی به کارگردانی حمید سمندریان و جادوگران شهر سیلم اثر آرتومیلر به کارگردانی اکبر زنجان پور از جمله این نمایش ها هستند.